

MAGYAR

Hungarian Life

ÉLET

Price \$ 3.20
Including GST

AZ AUSZTRÁLIAI MAGYARSÁG EGYETLEN HETILAPJA *

THE ONLY HUNGARIAN WEEKLY IN AUSTRALIA

No 2576. 20 November 2008.

Printed post approved – PP 349034/00008

L. évfolyam 46. szám

2008. november 20.

A Nemzetközi Valutaalap, az Európai Unió és a Világbank egy hatalmas, 25,1 milliárd dolláros hitelkeretet biztosít Magyarországnak. Az ország adóssága 2007-re elérte a 100 milliárd eurót, ez az összeg minden biztonnal napjainkra sokkal magasabb. (Érzékeljük: százszor ezermillió euro, minden magyarországi lakosra 10,000 euro adósság esik, ennek 20 százaléka az évi törlesztés és kamat, ami fejenként 2000 euro, legalább kéthavi kereset, négytagú családapának 8 havi fizetés). Ilyen adósság végtelen kiszolgáltatottságba taszítja az országot, és szegénységbe az ország lakosságát.

A nyugati világ gazdasága a versenyztetés mechanizmusára állítva a gazdálkodási egységeket (államokat) versengő erőfeszítésre kényszeríti. A kényszer eszköze az eladósodás illetve eladósítás, ami egyúttal jogot és lehetőséget ad külső ellenőrzésre. Az áruk és szolgáltatások szabad áramlása szép elv, azonban annak első feltétele, a határok nyitottsága, ami veszélyes a kevésbé felkészült államok részére. A nyitottság jó a nemzetközi nagyvállalatoknak (multiknak), amelyek oda települnek, ahol olcsó munkaerőt találnak. A gazdasági fejlődés útja minden ország részére a mezőgazdaság gépesítése és áttérés ipari termelésre. A fejletlen országok növekvő számú népességüket külföldi, betelepített iparban tudják foglalkoztatni. Gépesítése által egyre csökken a mezőgazdaságban foglalkoztatottak

Csapó Endre

IMF-hitel – áldás, vagy ártás?

aránya, ez szolgáltatja a munkaerőt a terjeszkedő ipar számára. Az ipari automatizálás ugyanilyen arányban teszi máris fölöslegessé az emberi munkát. Ez a folyamat nem egyenletesen megy végbe, a fejlettebbektől kiindulva halad, aminek során a kiszolgáltatottság ennek irányában növekszik. A kiemelkedés útja mindamellett a gyors iparosodás. Ezt követték és követik ma is a dél-kelet-ázsiai országok, aminek sikere érdekében kizsákmányolják saját népüket olcsóbéru, szociális gondoskodásra nem tekintő foglalkoztatással. Látványos sikereket értek el, lényegében kiemelkedtek a nyomorból, és fejlődési pályára léptek.

A jelenleg folyó pénzügyi válság valójában a bankvilág válsága, de mivel a bankvilág beépült minden gazdálkodás szervezetébe (termelő vállalatoktól a családi háztartásokig) a bankvilág válsága általános pénzügyi válság lehet. Elégé féloldalasan a bankvesztése a mi veszteségünk, és amikor a pénzvillám nyereséges, ahhoz nekünk, kamatfizetőknak, semmi közünk. Mindenki tönkremehet ugyebár, de a bankot társadalmilag (államilag) meg kell menteni. Ez most a tapasztalat.

Mi még úgy tanultuk és úgy ismerjük meg a bank mibenlétét, hogy őrizi

a pénzünket. A polgárok beteszik a pénzüket a bankba, és akinek szüksége van rá, kölcsönt vesz fel tisztes kamat ellenében. A vállalkozásoknak és háztartásoknak megvolt a saját tőkéjük, amely a jövedelmet termelte. Ma már nincs olyan, mint saját tőke, a működő tőke is bankhitel. A pénz olyan eszköz, amit bérbeveszünk kamat ellenében, vagyis abból gazdálkodunk és élünk, amit majd létrehozunk vagy munkával megkeresünk. Vállalataink nem dolgoznak saját tőkével, már az indulásuk is hitellel történik, és továbbiakban is a működő tőke banki bérlemény. A pénz áru is, a részvény is pénz, a majdani hiteltörlesztés is lehet mai pénz, no ebbe rokkant bele az amerikai hitelüzlet. Hogy ez miként hatott szerte a nagyvilágban, azt mi, beavatlanok nem fogjuk megtudni, de ha világszerte meg lehet „menteni” a banküzletet állami adományozással, akkor már kezdjük érteni.

Olvassuk, hogy húsz év alatt sikerült a pénzkínálat növekedését a gazdaság növekedésének több mint kétszeresére emelni. Mit mond ez nekünk, „egyszerű embereknek”? Azt mondja, hogy sok a pénz. Több a kihelyeznivaló pénz, mint amire szükség van. Most csak azon vagyunk fennakadva, hogy miért nem működik a világ számára előírt és megkövetelt liberális elmélet a pénzpiacra is, ami szerint a piaci mechanizmus szabályozza az árakat. Hogy van az, hogy a pénzhitel túlkínálata nem szorítja le a kamatlábakat. Az egy másik megfigyelés tárgya, hogy az államok, mint gazdálkodási egységek, állandó pénzhányban szenvednek, hitelek felvételére kényszerülnek. Az Egyesült Államok is, kicsik, nagyok, szegények, gazdagok egyaránt. Elmúlt az az idő, amikor még valóság volt az a tétel, hogy az állam szuverenitásának legfőbb alapja a pénzkibocsátás.

Az is közgazdasági tétel, hogy az állam egy gazdálkodási egység, amelynek működtetése az áruk és szolgáltatások ellentételezését képező pénz által történik. Másszóval, a megtermelt javak növelik az állam pénzállományát. Ha nagyobb beruházásra van szükség, akkor az állam hitelt vesz fel, amit a beruházás hasznából visszafizet. Ez így természetes, de az már nem, amikor az államgazdaság működéséhez, nem is szólva szociális kötelezettségeinek teljesítéséhez is hitelt kell felvenni.

Róna Péter közgazdász felveti a kérdést:

„De mi van, ha nincs hitel? Ha a bankok, veszteségeik tükrében, kénytelenek a hitelezést leállítani? Akkor, mint ahogy azt már Széchenyi István

is megállapította – szinte minden gazdasági tevékenység leáll. Ennek a katasztrófának az elkerülésén fáradozik a világ minden számottevő jegybankja, egyrészt azzal, hogy a gyengébb pénzintézeteket az erősebbek karjaiba tereje, vagy azzal, hogy a hirtelen meggazdagodott alapanyag-termelő országokat a bankokba való befektetésekre buzdítsa, de ha ez sem elég, akkor saját állami forrásaiból életben tartsa a megroggyant pénzintézeteket, másrészt pedig azzal, hogy az eltűnt, illetve befagyott milliárdok helyébe friss likviditást pumpáljon.”

A fenti kérdést, hogy mi van, ha nincs hitel, nehéz elhelyezni abba a megállapításba, ami szerint a pénzkínálat túlnőtt a gazdaság növekedésén. Úgy olvastuk korábban, hogy az amerikai bankok összeomlását okozta a kellő fedezet nélkül kiadott hitelek behajthatatlan része. Már elnézést... ha valaki az üzleti életben egy rossz lépést tesz, az veszít. Máskor vigyázzon. De miért kell a bankok veszteségét a társadalommal megtéríteni? És hogy lett ebből világválság? Olvassuk tovább Róna Pétert:

„A válságnak akkor lesz vége, amikor a pénzügyi ágazat túlkapacitása a megfelelő méretre zsugorodik, tehát amikor a pénzügyi tevékenységek ismét összhangba kerülnek a reálszféra igényeivel, és amikor az alapanyagok kínálati és keresleti egyensúlya a helyére áll. Az utóbbi valószínűleg hamarabb fog bekövetkezni, mint az előbbi. Az árutőzsdék már tudomásul vették a hitelállomány elkerülhetetlen zsugorodását, az abból fakadó gazdasági lassulást, ami persze az alapanyagok iránti kereslet visszaesését okozza.”

Megint nem értjük a közgazdasági csűr-csavart. Ha a túlméretezett hitelállomány (sok a pénz) megfelelő méretre zsugorodik (elég a pénz), „amikor az alapanyagok kínálati és keresleti egyensúlya a helyére áll”, akkor mi a probléma? Az állapotot tartósítani kell. Olvassuk tovább, mi jön még:

„Az olajárak három hét alatt a korábbi csúcs közel felére csökkentek. A pénzügyek, a bankok átszabása részben nehezebb, veszélyesebb, részben időigényesebb feladatnak tűnik. Az elvesztett tőke pótlása csak körültekintő felmérések, az új helyzet átgondolt értékelése után jöhet szóba, mert nemcsak néhány pénzintézet, hanem a rendszer egésze került válságba.”

Az olajárak felére csökkentek, miért nem ötödére, mint ahogy az korábban, éveken át állt. A nagy drágulás nem a termelési költségek emelkedése miatt történt, hanem egy

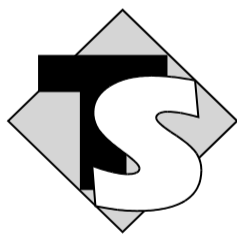
rejtélyes háttérű spekuláció miatt. Hol vészett el a tőke? Azzal, amit a csillagászati olajárakkal világszerte beszédnek az utóbbi években? Ettől került „a rendszer egésze válságba”? Végül egy kis gyenge magyarázatot ad a közgazdász, amiből kiérződik, hogy a jelenlegi pénzügyi rendszer nem hiteles, nem megbízható, változtatásra szorul:

„A pénzintézetek felügyelete megbízhatatlannak bizonyult. Kiderült, hogy a rafinált pénzügyi termékeket és eszközöket, az azokban rejlő tényleges kockázatokat senki sem értette. Az elmúlt húsz év pénzügyi csodái inkább a csúsztatások halmazának, mint a valódi tudás új csúcspontjának bizonyultak. Addig, amíg egy új, megbízható és hiteles pénzügyi rendszer nem épül fel, a világgazdaság növekedésének jelentős lassulásával, esetleg visszaesésével kell számolnunk. Kulcskérdéssé válhat a dollár további szerepe. Az amerikai gazdaság részesevé a világgazdaságban már egyre kevésbé támasztja alá a dollár eddigi, több mint fél évszázados szerepét.”

Abban a helyzetben, amibe Magyarország került a hitelek révén, és amibe most szorítják bele az IMF-adóssággal, az országnak egyfajta önkiszákmányoló megoldást ajánlanak. Nem arról szólnak, hogy a kormány rossz gazdaságpolitikával tönkretette az országot, és hogy a bajok okát kell megszüntetni, hogy az ország termelőképességét kell felfejleszteni. Azt követelik, hogy csökkentsék az állami kiadásokat, azon belül is a szociális juttatásokat. A kis vállalkozók és munkavállalók leterhelésével azoktól veszik el a munkával megkeresett pénzt, akiket inkább helyzetbe kellene hozni, hogy élénküljön a gazdaság, legyen a munkának értelme és megbecsültsége.

A bűvszó: a válság kezelése. Ehhez kell az állam: „a bankrendszer működőképességének helyreállítása állami feladattá vált”. Hogyis van ez? Magyarország termelő üzemeinek 66 százaléka külföldi érdekeltségek ellenőrzése alatt áll, a bankok esetében az arány még rosszabb, a nagyok mind külföldiek, az irányítás teljesen külföldi tehát. A válságra hivatkozva a bankok a hitelnyújtás feltételeinek megszigorításával állnak elő, ami érthető, ha eddig felelőtlenül, nyakló nélkül hiteleztek, bár meg kell mondani, ez Magyarországon nem volt jellemző. Tehát, ha gondatlanságukból veszteségük keletkezett, az nem magyarországi veszteség. Ugyancsak a válságra hivatkozva felemelték a kamatlábat, ami viszont csak nyereségvágyuk kielégítését szolgálja. Ez az intézkedés felfogható úgy is, hogy a bankszektor a nemzetgazdálkodási szektor megbírságolásával hozza rendbe háztartását, ami azért tisztességtelen, mert utóbbi nem volt okos.

(Folytatás a 4. oldalon)

**TRUMBLE
SZANTO
LAWYERS**

ÜGYVÉDI MUNKAKÖZÖSSÉG

TANÁCSADÁS MINDENFÉLE ÜZLETI ÜGYBEN
HÁZ ÉS MÁS INGATLAN ADÁSVÉTELE ÉS BÉRLÉSE
VÉGRENDELETEK KÉSZÍTÉSE ÉS VÉGREHAJTÁSA
KÉPVISELET PERES ÜGYEKBEN
ÖRÖKSÉG ÜGYEK
KÖZLEKEDÉSI ÉS ÜZEMI BALESETEK
BEVÁNDORLÁSI ÜGYEK
CSALÁDI ÜGYEK ÉS VÁLÓPEREK
TÁRSULÁS FINANSZÍROZÁS
ADÓSSÁGOK BEHAJTÁSA
MAGYARORSZÁGI VONATKOZÁSÚ ÜGYEK INTÉZÉSE
KÖVETSÉGI HITELESÍTÉS

MAGYARUL BESZÉLÜNK

10 CECIL PLACE, PRAHRAN 3181

Telefon: 9529 6222

Fax: 9529 6777

Email: tsz@tsz.com.au

BOLDOG NÉVNAPOT KÍVÁNUNK!

November 20.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon: **Bódog, Ödön, Zsolt**, nevű olvasóinkat.

November 21.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon: **Olivér, Olivia**, nevű olvasóinkat.

November 22.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon **Cecilia** nevű olvasóinkat.

Cecilia: A Caecilius (magyarul: Cecil) férfinév latin nőiesítése.

Köszönhetjük még: **Cecil, Célia, Csilla, Filemon** nevű barátainkat.

November 23.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon **Kelemen és Klementina** nevű olvasóinkat.

Kelemen: A latin Clemens név rövidülése. Jelentése: jámbor, szelíd.

Klementina: A latin Clemens férfinév nőiesítő továbbképzése.

Köszönhetjük még: **Kolumbán, Dániel, Dénes, Géza, Klemencia** nevű barátainkat.

November 24.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon **Emma** nevű olvasóinkat.

Emma: A német Erma névből, ez pedig Irma alakváltozatával együtt a germán Erm-, Irm- kezdetű nevek becézője. Ez a germán hermion (néptörzs) vagy Irmin germán isten nevére utal.

Köszönhetjük még: **Emilia, János, Szeptelana** nevű barátainkat.

November 25.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon **Katalin** nevű olvasóinkat.

Katalin: A német Katharina magyar rövidülése és módosulata. A német név a görög Aeikatherine rövidülése, ez pedig egy egyiptomi név görög változata. A név eredeti jelentése: korona.

Köszönhetjük még **Alán, Ányos, Elza, Alice** nevű barátainkat.

November 26.

Szeretettel köszöntjük névnapjukon **Virág** nevű olvasóinkat.

Virág: Régi magyar női név felújítása, a Flóra női név megmagyarítása.

Köszönhetjük még: **Flóra, Florentin, Konrád, Leonárd**, nevű barátainkat.

LÁSZLÓ
MAGÁNYOMOZÁS
Privát ügyek diszkrét
nyomozása
Brisbane-Sydney-ACT
Hívjon a 07-3831-9930,
Email:
Laszlo123@bigpond.com

DOLLÁR ÁRFOLYAM
2008. november 13-án
1.00 AUD = 140.97

A DUNA
TV vételéhez szükséges
antenna felszerelésért
hívja az AAA Com Satellite
Systems
díjmentes számát:
Ausztráliában 1300 22 22 66
Új-Zélandon 0800 000 885

A taxisok forgalmát nem apasztotta az állomás átadása, igaz, az információs pultnál nem is ajánlják a vasutat

Ferihegyi transzportkörkép

Tavaly nyárig két módja volt annak, hogy a Ferihegyi repülőtérre eljussunk a belvárosba: vagy autóval, vagy a BKV buszjáratával. Végül, az első terminál megnyitása után ötvenhét évvel, 2007. július 16-án átadták a repülőtéri vasútállomást, amely, úgy tűnt, egyszerűbb és gyorsabb utazási lehetőséget biztosított. A valóság azonban kicsit másként alakult.

A várva várt új utazási lehetőség már az első napon becsődölt. A Nyugati pályaudvarról induló vonatok félórás késéssel érkeztek meg Ferihegyre, némelyik járat pedig egész egyszerűen el sem indult. Mindez persze sokaknak már nem is okozott meglepetést, ahogy az sem, hogy az újonnan kialakított vasútállomás a Budapest-Ferencváros-Vecsés vonalszakasz átépítésével együtt mintegy 10,6 milliárd forintba került.

A MÁV új járatának rossz hírére hallva, úgy döntöttek, inkább autóbusszal megyek ki a repülőtérre, biztos, ami biztos. A BKV 200 E jelzésű kényelmes, légkondicionált járatával negyed óra alatt kiérek Kőbánya-Kispesttől Ferihegy 1-es termináljához. A buszok mellesleg megállnak a 2-es terminálnál is, míg a vonatokról ugyanez nem mondható el. Így, aki a reptér távolabbi részéhez szeretne eljutni, lemondhat a vonatos utazás kínálta relatív előnyökről.

Az épület bejáratának a forgóajtók előtt csak néhányan várakoznak, gyér a forgalom. Körbenézek, megpróbálom kideríteni, milyen transzportlehetőségek közül választhatok. A közelben néhány kisbusz várakozik, a feliratok szerint ezek háromezer forintért szállítják utasaikat a városba. Megkérdezek egy taxist is, ő ötezer forintot kér a fuvarért. Tapogatózva még fölteszem a kérdést: mennyire érintette a taxisok forgalmát a vasútállomás átadása? „Semennyire” — érkezik a tömör válasz. Ennél többet nem hajlandó elárulni.

Itt az ideje, hogy megnézzem a vasútállomást. Modern kialakítású, különösen a hatalmas felüljáró, amelyhez még liftek is építettek. A lépcsők viszont már most feketellenek a kosztól, itt-ott eldobált szemét díszleg. Ahogy átsétálok a peronokhoz, zavarba jövök: hol a jegypénztár? Sehoh. Hosszas keresgélés után veszem csak észre a diszkrét a lépcsők mellé ragasztott feliratot, amelyen a következő áll: a jegyeket a reptéri információs pultnál lehet megváltani. Újabb tíz perc séta tehát, vissza a terminálhoz; ha bőröndöket kellene cipelnem, sokan csuklanának most, mégpedig erősen. Az infopulthoz érve egy ötletem támad. Angolul szólítom meg az egyébként igen csinos leányzót, érdeklődöm, hogyan juthatok el a legegyszerűbben a belvárosba. A válasz gyorsan, nyersen érkezik: a kijárat előtt taxik várakoznak, illetve rendelhetek minibuszt is. Mellesleg megemlíti, hogy van még egy BKV-busz is — a vonatról egy árva szót sem szól. Rákérdezek, ahogy arra is, hol lehet a jegyet megvásárolni. Ha a pultoslányon múlt volna, ezeket az információkat nem tudnám meg. Nagy nehezen megszerzett jegyemmel (amely mindössze háromszáz forintba került) kilépek a terminál ajtaján. Elöttem mintegy fél tucat taxi várakozik. Ha így tájékoztatják az utasokat, mint most engem, elhiszem, hogy nem csökkent a taxisok forgalma. És ki tudja, kinek az érdeke ez?

Ahogy befut a vonat, két rendőrségi helikopter repül át a peronok felett, és leszállnak a reptér területén belül. Nem tudom, ők melyik terminálhoz érkeztek, de nekik van igazuk: a mostani körülmények között még így is egyszerűbb kijutni Ferihegyre, mint vonattal.

Hilleri fizikakísérletek

Az oktatáspolitikai elmúlt években hozott elhibázott döntései miatt és a minőségi természettudományos képzés visszaállításáért tüntettek a pedagógusok és diákok a fővárosban, a szakminisztérium épülete előtt.

„Drága miniszter úr, legyen ön a kísérleti nyúl!” — feliratú táblát emeltek magasba az oktatási minisztérium előtt diákok délelőtt. Tanárok és tanítványaik közösen tiltakoztak az oktatáspolitikai elhibázott döntései miatt. **Hende István** matematika-földrajz-informatika szakos jáki tanár szerint a kormányzat adminisztratív-pénzügyi eszközökkel, a pályázati kiírásokon keresztül kényszeríti az iskolákat olyan szakmai döntések végrehajtására, amelyekről első pillanatban látszik, hogy rosszak. Miskolcra **Csabalik Zsuzsanna** biológia-kémia szakos középiskolai tanár utazott a fővárosba, hogy átadja kollégái nevében a Pedagógus Szakszervezet természettudományi tanárok tagozata petícióját **Hiller István** oktatási miniszternek. Szerinte a tárca vezetőinek sürgősen újra kell gondolniuk az oktatási rendszer egészét, és a döntések előkészítésébe az eddigi gyakorlattól eltérően gyakorló pedagógusokat is be kellene vonniuk. Csabalik tanárnő elképesztőnek tartja, hogy mikor az országnak többek között jól képzett mérnökökre, orvosokra lenne szüksége, az általános és középiskolákban mégis csökkentették az alapismeretek átadásához szükséges matematika-, fizika-, biológia- és kémiaórák számát.

A szaktárca arra hivatkozik, hogy a gyerekek nem szeretik a reáltárgyakat.

MAGYAR

Az oktatási minisztérium épülete előtt tüntető tanárok és diákok javasolták Hillernek, legyen ő a kísérleti nyúl

A pedagógusok szerint kellő óraszámú és megfelelően felszerelt laborokkal szerethetővé tehető a természettudományok. Csabalik Zsuzsanna szerint jelenleg ha kémiaórán egy kísérletet szeretne bemutatni, előbb egy sikeres pályázatot kell készítenie, majd az innen nyert pénzből vásárolhat például sósavat a bemutatóhoz.

Hegyné Farkas Éva, a főváros egyik középiskolájának fizika-informatika szakos tanára szerint az oktatáspolitikai 2006 óta hozott döntései rossz irányt

Magyar Élet

Hungarian Life

Felelős szerkesztő és kiadó: **Márffy Attila**

Sydneyi szerkesztő: **Józsa Erika**

Főszerkesztő: **Csapó Endre**

Irodák:

Melbourne
15 Roselyn Crescent,
East Bentleigh, Vic. 3165
Tel.: (03) 9557-2422
Fax: (03) 9563-9101
E-mail:
amarffy@netspace.net.au
Levél cím: P.O. Box 210,
Caulfield, Vic. 3162

Sydney
22 Marinella Street
Manly Vale, NSW. 2093
Telefon: (02) 9907-6151
E-mail:
hungarianlifesydney@gmail.com

Hirdetési díjszabás: \$ 5.50/cm/column (Incl. GST)
(Hasábonként 1 cm mély és 5 cm széles)
Előfizetés egy évre GST-vel együtt \$ 160.-

Advertising rate: Classified: \$ 5.50/cm/col. (Incl. GST)
Half page: \$ 300.— Full page: \$ 550.—
Translation and artwork free of charge.

Proprietor and Publisher: Hungarian Life Publishing
Printed by Attila Márffy, 15 Roselyn Cresc. East Bentleigh, Vic. 3165.

A Magyar Élet Kiadóhivatalának
P.O. Box 210, Caulfield, Vic. 3162

Megrendelem

A Magyar Életet ___ évre Mellékelek \$ ___-t.
Előfizetési díj egész évre (50 szám) GST-vel együtt \$ 160.—
Félévre (25 szám) GST-vel együtt \$ 80.—
Külföld egy évre: Magyarország \$ 240.- NZ \$ 220.-

A Magyar Életnek **régi** előfizetője vagyok
új előfizetője vagyok

Név _____

Cím _____

Postcode _____

A csekket **HUNGARIAN LIFE** névre kérjük kiállítani.
MONEY ORDER átutalása esetén kérjük, ne felejtse el a postán kapott nyugtát azonnal **elküldeni** hozzánk a fenti címre.
A nevet és a címet olvasható nagybetűkkel kérjük kitölteni.
Címváltozás esetén szíveskedjék a régi címet is közölni.

HÍREK

jelöltek ki. A pedagógus szerint a finn modellt kellene követni, ott ugyanis nemcsak egységes követelményeket szabnak meg valamennyi iskolának, hanem átlagosan 15-17 tanuló van egy osztályban, s így a tanároknak a felzárkóztatás mellett a tehetséggondozásra is lehetőségük nyílik. Farkas Éva szerint a gazdasági válságból való kilábalás egyik eszköze az oktatás ilyen irányú átszervezése lehetne. A gazdaságnak, a munkavállalóknak, a fenntartható fejlődés biztosításához megnőtt az igénye a természettudományos szakemberképzés minőségének és számbeli arányának növelésére.

A pedagógusok nevében ezért követelik, hogy ne legyen integrált a természettudományos képzés, szüntessék be a nem szakrendszerű oktatást, tegyék kötelezővé a kémia, biológia, fizika tárgyak egyikéből az érettségét. Térjenek vissza a felsőoktatásba a bolognai rendszer felülvizsgálata után az egyciklusú, ötéves tanárképzésre. Követelik, hogy az állam ne vonja ki magát alapfeladatának, az oktatásnak az ellátásából.

A tanárok petícióját az oktatási tárca illetékese átvette, ígérete szerint az év végéig Hiller István reagál a pedagógusok követeléseire.

Elektronikusan szavazhatnának a külképviseleteken a magyarok

Nem kellene többé repülővel, hosszadalmasan és drágán hazaszállítani a külföldön élő magyarok szavazataival telt urnákat, ha bevezetnék az elektronikus szavazás valamelyik formáját, vélik a választási szakértők.

A külképviseleteken leadott szavazatokat (vagy akár egyetlen szavazatot) eddig urnákban, repülővel kellett hazaszállítani. A jelenlegi szabályozás 2009 december végén veszti hatályát, a másfél év múlva esedékes országgyűlési választásokon nem lehet az eddigi hosszadalmas és költséges módon szavazni a külképviseleteken. Választási szakértők ezért a napokban összeállították az elektronikus szavazás lehetőségeit.

A külföldön élőknek az eddigi gyakorlat szerint már az első forduló előtt le kellett adniuk szavazataikat a külképviseleteken, hogy azok időre hazaérkezzenek. Két héttel később, a második fordulón szintén további egy hetet kellett várni a külföldről beérkező szavazatokra, így a szavazás egy egész hónapot igénybe vett.

Máté Gábor, az Alapítvány a Választásokért elnöke elmondta, az Alkotmánybíróság az első fordulón alkalmazott eljárást nem találta jónak. Szerinte a külképviseleti szavazás eddigi módja költséges és nem polgárbarát megoldás.

A Választási Szakértők Kollégiuma a héten megtárgyalta az Országos Választási Iroda előterjesztését a korszerűsítés lehetőségeiről: a szakértők olyan megoldásokat keresnek, ami biztosíthatná, hogy a választás napján leadott szavazat a világ bármely pontjáról az eredmény megállapításának idejére Magyarországra érkezhessen.

Máté Gábor szerint ezt akkor lehetne biztosítani, ha a jogalkotók az elektronikus szavazás valamelyik — a világ számos országában ismert — formája mellett döntenének. Szerinte az érintőképernyős szavazógép, a beszkenelt szavazólap, vagy az interneten leadott szavazat valamelyike lenne a megoldás.

A választási szakértők úgy látják, ahhoz, hogy a külföldön szavazás kérdése ne politizálódjon át, a parlamenti pártok szakértőinek még jóval a 2010-es parlamenti választások előtt meg kellene egyezniük az elektronikus voksolás valamelyik formájában.

Az idén 26 ezren végeznek közmunkát

Ebben az évben huszonhatezren jutottak, illetve jutnak foglalkoztatási lehetőséghez a 12,5 milliárd forint értékű közmunkaprogramban — mondta Bálint Attila, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium közmunkatanácsának főosztályvezetője.

December elsején indul az idei utolsó, kistérségi közmunkaprogram, amely tízezer állástalan két hónapos alkalmazását teszi lehetővé. A foglalkoztatók az önkormányzatok, amelyek november 21-ig pályázhatnak a közmunkatanács 2,5 milliárd forint összeg támogatására. Az összeg negyötödét a hátrányos helyzetű önkormányzatok között osztják fel.

Letették a Balatonring alapkövét

Jövő szeptember 20-án a Balatonringen rendezik meg a gyorsaságimotoros-világbajnokság 14. futamát, a Magyar Nagydíjat. A Sávolymellett épülő létesítmény alapkövetételére csütörtökön délelőtt került sor. Talmácsi Gábor szerint az új pálya legjobban az utánpótláson segít majd.

„A közel 200 millió eurós beruházás legalább 800 embernek ad majd munkát” — mondta az ünnepélyes alapkövetétel előtt Bajnai Gordon nemzeti fejlesztési és gazdasági miniszter, aki egyben megköszönte a Vicente Cotinónak, a beruházó Sedesa-csoport elnökének, hogy a nehéz gazdasági helyzetben is kitarítottak a projekt mellett. Ugyanígy a gyorsaságimotoros-vb jogtulajdonos Dorna Sport SL elnökének, Carmelo Ezepletának is háliját fejezte ki azért, hogy a sok jelentkező közül Magyarországot választotta. Bajnai Gordon bejelentette, Ujhelyi István országgyűlési képviselőt kérte fel arra, hogy a beruházás „mentora” legyen. Cotino elmondta, hogy terveik szerint jövő júliusban-augusztusban már 80-90 százalékban kész lesz a Balatonring. „Azért döntöttünk Sávolymellett, mert közel van a Balaton, közel a repülőtér és az autópálya is itt halad el, nincs messze Ausztria, Olaszország, Horvátország és Szerbia sem, ahonnan egyformán sok szurkolót várunk” — mondta Vicente Cotino.

Az új pályáról Talmácsi elmondta: „Ez mindenkinek jó, ahogy az előttem lévő

politikusok és befektetők is mondták. Nekem nagyon-nagyon fontos, hogy lesz ez a pálya, hogy magyar közönség előtt motorozhatok. Nem beszélve az utánpótlásról, eddig sok fiatal gondolkodott, hogy motorversenyző lesz, de most ez még közelebbivé válhat. „Nehéz a hazai pálya előnyéről beszélni, mert akár nyomást is jelenthet a sok szurkoló, de engem általában felturbózt” — tette hozzá a jövőre a 250 köbcentiseknél versenyző világbajnok.

Orvosok nélkül marad az ország

A Magyar Orvosi Kamara és a Magyar Orvosok Szövetségének nagygyűlésén az érdekérvényesítésről, a humán erő helyzetéről és a beharangozott egészségügyi bércsökkentésről egyeztetettek az egészségügyi miniszterrel.

Többen a hétköznapi orvosi gyakorlatból hozott példákkal mutatták be az egészségügy helyzetét. Éger István, a Magyar Orvosi Kamara elnöke arról beszélt: kérdés, hogy egy-egy orvos mikor jut el oda, hogy elég volt az egészségügyből. A kamarai elnök szerint ez egy üzenet a társadalom felé is, mert tévedés azt hinni, hogy az orvos csak a hivatástudata miatt továbbra is végzi a dolgát.

Éger István szerint égetően szükséges a bérfelzárkóztatás, de a politika egyelőre nem látja be az egészségügy szerepét. Az elnök szerint az orvosoknak két választásuk maradt: vagy a saját sorsukat féltve fellépnek vagy kivonulnak az országból.

A találkozó Székely Tamás egészségügyi miniszter elmondta: nincsenek pontos számok arra nézve, hogy mennyi pénz jut az egészségügybe, hiszen a költségvetés tervezésekor mindig egy feltételezett inflációból indulnak ki. A politikus úgy fogalmazott: a költségvetés első tervezetében még benne volt az egészségügyi dolgozók bérfelzárkóztató programja, illetve az első verzióban még 8,5 százalékkal több jutott volna a gyógyításra, mint idén, azonban a gazdasági válság miatt többször is át kellett írni a költségvetést, és a jelenlegi verzióban nominál értéken 10-15 milliárd forint többlettel számolnak.

A Magyar Orvosi Kamara legutóbbi, egy hónappal ezelőtti nagygyűlésén 30 százalékos béremelést követeltek jövő januártól. Akkor — bár meghívták — nem ment el a szakminiszter. Az orvosok továbbra is fontosnak tartják, hogy törvényileg szabályozzák a következő évekre az ágazat bérfelzárkóztatását. Jelenleg egy kezdő szakorvos nettó 90 ezer forintot keres, a béremelések után néhány éven belül ezt — a kamara szerint — 340-360 ezer forintra kellene emelni.

Százmilliókba kerülhet az új kétszáz

Akár százmilliókba is kerülhet az államnak és az érmevel működő automaták üzemeltetnek az új kétszáz forintos bevezetése. A Magyar Nemzeti Bank próbanyomatokkal segíti az egyes üzemeltetke automatáik átalakításában.

Az új kétszáz forintos jövő évi bevezetése miatt több tízezer érmevel működő automatát kell átalakítani az automaták üzemeltetnek, derült ki az RTL híradójából. Ez az átalakítás nagyjából 24 ezer áruautomatát érint, ami körülbelül 200 millió forintba fog kerülni, de ide tartoznak a játékautomaták, a parkolóórák, a 14 ezer nyilvános telefonkészülék, amelyek átalakítási költsége ennek akár a többszöröse is lehet.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2009-ig fokozatosan cseréli le a papír bankókat az új érmére. Emellett felvette a kapcsolatot az egyes üzemeltetkekkel, hogy az általuk készített próbaveretekkel segítsék az üzemeltetke készülékeinek átalakítását az új fém kétszázások befogadására.

Az érmére váltás háttérben elssorban nemzetgazdasági megtakarítás és hosszabb távú jegybanki cél áll, hogy az MNB megkönnyítse a lakosság későbbi átállását az euróra.

Idén októberben lehetett voksolni, hogy milyen ellapja legyen az új érme. Két hét alatt közel kétszáz ezer ember szavazott az új kétszáz forintos érme lehetséges motívumaira.

Legtöbben, a voksolók több mint fele a Lánchidat választotta, ezen kívül a Megyeri-híd, a fehér golyóra, nagy fakopácsra, Magyarföldi cifra kankalinra, a kövér daravirágra lehetett szavazni.

Az érme leghamarabb 2009 első félévében kerül forgalomba. A kétszáz forintos bankjegy várhatóan 2009 végéig, törvényes fizeteszóköz marad.

Ingatlanlufi a magyar piacon is

Magyarországon nincs túlpumpált ingatlanlufi, nem lesznek tömeges bedőlések — hallhatjuk azóta, amióta kitért az Egyesült Államokban a másodlagos jelzálogpiaci válság. A hitelezési feltételek romlása miatt az új építkezéseket el fogják halasztani, de a folyamatban lévő beruházásoknál már nem lehet más tenni, csak előremenekülni — vallották az ingatlanpiac és az építőipar kilátásairól hónapokon át a szakértők. Az elmúlt hetekben azonban igencsak változott a helyzet. Több építőipari cég leállította fejlesztéseit, és megkezdődtek az elbocsátások is. Értesülések szerint a következő időszakban öt-hat nagy vállalkozás jelenti majd be, hogy csődközeli helyzetbe jutott, és csak különleges pénzügyi mentőövel tudja átvészelné a jövő évet.

Az ingatlanlufi tényével egyre többen számolnak a piacon, dacára annak, hogy az ingatlanárak nem szöktek irreálisan magasra az elmúlt években. A hozzáértők véleménye az, hogy a hitelezés szigorítása miatt nem pusztán a kereslet esik vissza, hanem jelentős vagyoneértékelődés is bekövetkezhet.

A leépülés abban a vállalkozói szegmensben lesz tetten érhető, amely az ingatlanpiac „széületes hozamára” rendezkedett be, adósodott el. Ha pedig az ingatlanba ruházott vagyon egyre kevesebbet ér, az előbb-utóbb a vállalati vagyonban is megmutatkozik. A hitelező bankok lenullázzhatják a vagyont.

A kör ezzel nem zárul be, mert a listára kerülhetnek még a beszállítók is. A piaci szereplők arra is intenek, hogy a szektor képviselői közül sokan mindent egy lapra tettek fel. Milliárdos vállalkozások születtek, erősödtek, illetve hihetetlen mértékben gazdagodtak meg. Tíz-, százmilliárdos vagyonok, befektetések, cégek kerülhetnek feketelistára.

A vigyor vége

Különleges eset fordult elő a szocialisták keddi sajtótájékoztatóján. Lendvai Ildikó frakcióvezető asszony arcára ráfagyott önmaga saját évtizedes protokolldeurje (már majdnem azt írtam: vigyora), amikor kijelentette, hogy a kormányzatnak a közelgő időszakban nem az a célja, hogy itt mindenféle fizetéseket emeljen, ellenben szeretné megtartani a dolgozók meglévő munkahelyét. Merthogy most ez a legfontosabb, és ők, szocialisták, magukénak érzik a munkásosztály valamennyi problémáját.

Némi pátosz érződött a politikus asszony hangjából, valószínűleg maga is tudatában lehetett, hogy itt most veretes mondatokat nyilatkozik a mikrofonokba, kamerákba, esetleg filmezik, vagyis ezt már nem lehet a szokott fennhordott orral, kacagó szopránban előadni, mint korábban.

Az egészsnek az adott különös jelentőséget, hogy eleddig Lendvai Ildikó kiegyensúlyozott derűje terített valami állandó, konstans kapaszkodót az el-elbizonytalanodó MSZP-szimpatizánsoknak, köztük a hajdani partizánoknak, munkásöröknek, illetve kamunyugdíjasoknak. Vagyis ha elővillant Ildikó utolérhetetlen, naprakész bájosmolya, abból tudni lehetett, hogy jó irányba megy az ország szekere, vagy ha defektet kapott is, itt a pótkerék, rögtön mehetünk tovább.

Most viszont egy riadt luxusproletár-asszonyt mutatott a képernyő, akinek tekintetéből ezúttal hiányzott az improvizációs fölény, máskor kackiás járása mára fáradt botorkálásra emlékeztetett. És ebbe bele kell szoknia.

Ré paméz

Ha kiszalad az ember a boltba, mert ráfanyalodott egy kis mézre a teába vagy a kenyérré, akkor nagy az esély arra, hogy méz helyett annak látszó tárgyat vásárol. Amit persze nem lehet ránézésre észrevenni, de az Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME) minden évben közreadja, kik a notórius hamisítók.

Ennek ellenére nincs rend a boltokban, akik hamisítanak, vagy ilyet forgalmaznak, azok továbbra is tehetik. A helyzet, mondanom sem kell, tarthatatlan.

Egyszer a Magyar Nemzet is beszállt a vizsgálódásba. Az újságíróknak nem kellett sokat kutakodnia, csak be kellett mennie egy Tescóba, és leemelni egy mézesüveget a polcra. A vizsgálat eredménye lesújtó volt. A répből készült sárga katyvaszhoz a méheknek körülbelül annyi közük volt, mint Gyurcsánynak mondjuk Kovács Lászlóhoz. A külföldről érkezett hamis méz tettenéréséből mindenestre hatalmas balhé kerekedett, a Tescóban levették az üvegeket. További büntetések is várhatók voltak, de más nem történt. Pedig a büntető törvénykönyv szerint aki hamisított terméket hoz forgalomba, annak rács mögött a helye. Erre azonban esély sem volt, mert mint kiderült, Süth Miklós főállatorvos hivatala elfelejtett feljelentést tenni a cég ellen.

Nem mintha nem tudná, hogy merre van a rendőrség. A hatóság áprilisban például egy olyan céget rángatott meg, amelyről rendre az derült ki, hogy nem hamisítja a mézet. Az OMME által évente elvégzett vizsgálatok legalábbis ezt támasztják alá.

Különös egy helyzet. A főállatorvos nem a mézet szereti, hanem a méhészeket. Aki nem tetszik neki, azt orra vágja, akit pedig orra kéne vágni, azt nem bántja. Ha ez így van, akkor szerintem a tisztességes méhészeknek végre talpra kellene állniuk. Ez így nem mehet tovább!

Pilhál György
(Magyar Nemzet)

IMF-hitel – áldás, vagy ártás?

(Folytatás az 1. oldalról)

zója a banki veszteségeknek. De hogy még ennek tetejébe a magyar állam ajándékozza meg tetemes összegekkel az idegen bankokat, az meghalad minden normális észjárás. Pedig erről van szó.

Az IMF-hitel elnyeréséért folyamodni kell. Előírt eljárás szerint az ország nevében a pénzügyminiszter és a jegybank elnöke szándéklevellet küld az IMF igazgatótanácsának arról, milyen gazdaságpolitikai célok megvalósításáért folyadódik a hitelért az ország. Az IMF igazgatótanácsa megvitatja a levélben felvázolt gazdaságpolitikai célokat, megnézi, hogy azok mennyire megvalósíthatók és támogathatók, és ha ezt a két feltételt együttesen pozitívan ítéli meg, akkor biztosítja a kért hitelt az országnak. A hitel kétharmada után 2,71, a továbbiak fele 3,71, másik fele után 4,71 százalékos a kamat.

Magyarország nevében ez a folyamodvány elment, és annak egyik pontja az alábbiakat tartalmazza:

„Az IMF szakértőivel megvitattuk gazdasági programunkat, melyet az alábbiakban vázolunk. E célkitűzéseink a következők: (1) az állam finanszírozási igényének csökkentése és a költségvetési egyensúly hosszú távú fenntarthatóságának javítása; (2) a hazai bankok megfelelő tőkeellátottságának és a belföldi pénzügyi piacok likviditásának fenntartása valamint (3) a bizalom megerősítése és a megfelelő külső finanszírozás biztosítása.”

Kérdésekre válaszolva a miniszterelnök elmondta, hogy az IMF pénzügyi csomagja egyrészt a bankmentést szolgálja, másrészt az állam finanszírozását biztosítja, növeli nemzetközi tartalékait. A pénzt nem lehet beruházásokra, bérekre és szociális kiadásokra költeni. Hangsúlyozta, az ország nem vett fel több hitelt, az IMF csomag 4,9 milliárd dolláros részének lehívásával, a keddi lehívás csak azt tette lehetővé, hogy rögtön hozzáférjen a pénzhez, ha szükség lesz rá, azaz „behoztuk a spájzba a pénzt, hogy kéznél legyen”.

A spájz kulcsa tehát olyanok kezében van, akiket sokkal inkább felelősségre kellene vonni azért, ami miatt az ország kamrája kiürült. Ismét Róna Pétert idézzük:

„Mellébeszél a pénzügyminiszter, a gazdasági miniszter és a Magyar Nemzeti Bank elnöke, amikor azt

mondják, hogy a pénzügyintézeteknek nyújtandó hatszáz milliárd forintos mentőcsomag a magyar bankok versenyképességének megőrzésére szolgál. A magyar bankszektor nyolcvan százaléka külföldi tulajdonban van. Simon András három bankot nevezett meg esetleges rászorulóként, ám ezek közül kettőnek, a CIB-nek és az MKB-nek külföldi a tulajdonosa. Joggal merül fel tehát a kérdés: ki az, akinek a versenyképességét meg kell őriznünk a Nemzetközi Valutaalap hiteléből? Nem a magyar államnak, hanem a külföldi anyabanknak kell kisegítenie a bajba jutott itteni pénzügyintézetet. Ilyen értelemben a magyar államnak nem kell kisegítenie például az MKB-t (Magyar Külkereskedelmi Bankot), hiszen az a bajor anyabank kötelessége. Ha pedig a külföldi anyabank nem képes támogatást nyújtani magyarországi leányvállalatának, akkor azt a leányvállalatot azonnal, térítés nélkül átvállalnia kell! Amennyiben az anyavállalat nem tudja zökkenőmentesen üzemeltetni leánycégét nálunk, akkor azt a vállalatot hazá kell küldeni, nem pedig a magyar államnak nyújtott hitelsomagból megsegíteni. A mostani válságot nem a gazdaságpolitika, hanem a pénzügyi politika robbantotta ki, amelynek következtében a magyarországi bankok óriási nyereségre tudtak szert tenni. A jegybank hatalmas devizakockázatnak tette ki az országot, s monetáris politikájával nem a magyar gazdaság, hanem csak a bankok érdekeit szolgálta, és szolgálja is a mai napig. Amíg a pénzügyi politika nem változik, meggyökeresen, addig az ország nem tud kilábalni a jelenlegi bajból.”

A szocialista kormány örömmel ragadta meg a felkínált alkalmat, hátralevő másfél évet bearanyozhatja az aránylag olcsó kölcsönrel, megússza a kormánybukás székelyét, befejezheti nyolc éves gazdasági és politikai garázdálkodását.

A szocialisták 1945 óta nemcsak magyarságukat, de szocialista mivoltukat is megtagadták. Szovjet időszakban a szocializmus nevében a kizsákmányoló nagyhatalom részére működtették a magyar gulágot, a kapitalizmusban az uzsorásoknak szolgáltatták ki az országot, luxus életük folyamatos, büneikért soha nem kellett felelniük. Miért ne tennék mindazt, amit elkövettek?

Történjen bármi, a kutya sem fog jótékonyan emlékezni Gyurcsányra, meg a kormányára, a pálinka azonban pálinka marad! Teljes az egyetértés! Ötpárti összefogással törvényjavaslatot fogadott el a Tisztelt Ház a pálinkáról, a törkölypálinkáról és a Pálinka Nemzeti Tanács létrehozásáról.

Eredetileg Szent Miklósnak a lepárlók védőszentjének ünnepén a FIDESZ-KDNP kezdeményezésére készült az indítvány, (Font Sándor, Császár Antal/Fidesz; dr. Medgyasszay László, dr. Simicskó István /KDNP; Karsai Péter, Pettkó András /MDF; Bedő Tamás, Kis Péter László /MSZP; dr. Bóhm András, Velkey Gábor, /SZDSZ).

Dr. Medgyasszay László, dr. Simicskó István és még sokan mások állítják: „Ez a törvény, nemzeti értékünket védi, túlmutat a napi politikai csatározásokon!” Osztják — persze sokkal „szabadabban” — vélekedésüket szép hazánk szép tájain: „Történjen bármi, a kutya sem fog jótékonyan emlékezni Gyurcsányra, meg a kormányára, a pálinka azonban pálinka marad!”

A természet ajándéka

A pálinka a Kárpát-medence speciális itala, a magyarsághoz kapcsolódik. Font Sándor fölöttébb részletesen emlékeztetve elemezte. Ez a törvény lehetőséget teremthet, hogy a nemzet italává váljon, a kívülállók, más országokbeli lakók számára is. Ilyen régi múltú alkohol talán csak a whisky és a konyak Európában, azzal a szolid különbséggel, hogy Skóciában és Franciaországban több száz év óta törvény született az ottani nemzet italának elkészítési módjáról, kereskedelmi szabályairól.

A pálinka a természet ajándéka, mert a napfényen és a tiszta gyümölcsön kívül igazából nincs benne színanyag, nincs benne ízanyag, és nincs benne tartósítószer. A gyümölcs „cefrzés következtében” elkezd erjedni, majd pedig ezt az alkoholos, szeszes levét lefőzik, illetve lepárolják. Méghozzá kétszer! Az egyszeres párlat után (amit hagyományosan vodkának vagy alszesznek hívnak), érkezik az igazi lényeg — más országok szeszifőzdéiben eltérően, magyar sajátosság (!) — a második lepárlás: ettől volt, marad, s tán lesz különleges a pálinka!

Egykoron a fát is vinni kellett a pálinkafőzdékbe, és nem volt mindegy melyet, miként a tüzelés sem, mert izzó parázs fölött egészen más volt, lett a pálinka minősége, mint lobogó lángon. Akkor sem volt pénzük a csak néhány gyümölcsfával bíró gazdának, — a kifőzött pálinka egy bizonyos mennyiségének visszaadásával teljesítették a fizetési kötelezettséget. Ma nem visznek fát, és ha összeszedik is a szilvát, almát, körtét, otthon főzik ki, titokban, mert annyit kérnek érte...

Az elmúlt tíz-húsz évben majdnem hogy eltűnt az igazi pálinka: pálinkaszerű termékek pálinkaként kelletek, kellek magukat a különböző kereskedelmi helyiségek polcain.

Hungarikum

Az Európai Unióban a pálinka földrajzi árujelző oltalom alá kerül. Ez azt jelenti, hogy Ausztria négy tartománya kivételével, (sárgabarack-pálinka esetében) kizárólag Magyarország használhatja a pálinka megnevezést, még akkor is, ha ugyanilyen technológiai eljárással készítenek máshol ugyanilyen szeszes italt. Egyúttal meghatározzák azt is, hogy milyen feltételek teljesítése szükséges ahhoz, hogy az Európai Unió által is hungarikumként elismert tradicionális

PÁLINKA

termék elnevezését használni lehet.

A jövőben pálinkának csak olyan gyümölcs-párlat nevezhető, amelyet Magyarországon termelt gyümölcsből készítettek, és amelynek cefrzését, párlását, érlelését és palackozását is Magyarországon végezték. Sűrítmenyből, aszalványból, szárítmenyből készült termék nem nevezhető pálinkának. Törkölypálinkának csak olyan törkölypárlat nevezhető, amelyet Magyarországon termelt szőlő törkölyéből készítettek, és amelynek cefrzését, párlását, érlelését és palackozását is Magyarországon végezték. A pálinkát és a törkölypálinkát tilos ízesíteni, színezni, édesíteni, készítésük során répa-, nád-, ize- vagy gyümölcs-cukor nem használható.

Oltalmazás, minősítés

A pálinka termék megnevezésében egyfajta gyümölcsből készült pálinkák esetében a gyümölcs nevével közvetlenül a pálinka szó követi, (barack, körte stb.) A különböző egyfajta gyümölcsből készült pálinkáknak a különleges egyedi ízharmónia érdekében történő utólagos keverésével előállított pálinka megnevezése gyümölcs-pálinka vagy vegyes gyümölcs-pálinka. A keverés során felhasznált pálinkákat a felhasznált mennyiség szerinti sorrendben a címkén fel kell tüntetni. A különböző fajta gyümölcsökből készült pálinka megnevezése vegyes gyümölcs-pálinka.

Egyfajta szőlőből készült törköly esetében a törkölypálinka megnevezés is kiegészülhet a szőlő vagy a termék származására utaló földrajzi névvel. Aszútörköly-pálinkának azonban csak az a törkölypálinka nevezhető, amely igazolhatóan 100 %-os mértékben a Tokaji borvidék magyarországi termőhelyéről származó aszú készítéséhez felhasznált aszú szemek kiperéselt felszárítottjából készült.

Különleges eljárásokkal készült pálinkák és törkölypálinkák

Kisüsti pálinka: az a gyümölcs- és törkölypálinka, amelyet legfeljebb 1000 liter őrirtartalmú, rézfelületet is tartalmazó lepárló berendezésben, legalább kétszeri szakaszos lepárlással állítottak elő.

Érlelt pálinka: az a gyümölcs- és törkölypálinka, amelyet legalább 3 hónapig érleltek 1000 liternél kisebb, vagy legalább 6 hónapig érleltek 1000 literes vagy annál nagyobb térfogatú fahordóban. A fahordóban érlelt pálinka szárazanyag-tartalma maximum 4g/l lehet. Érlelt pálinkák esetében csak az azonos megnevezésű érlelt pálinkák elegyíthetők, de érlelési időnek csak a legfiatalabb érlelt pálinka érlelési idejét, korát lehet feltüntetni a címkén. Az érlelés időtartamát, a termék korát a címkén fel

lehet tüntetni, és utalni lehet a fahordó anyagára is. Az érlelés időtartamát az érlelés helyszínén, ellenőrizhető módon dokumentálni kell.

Ópálinka: az a gyümölcs- és törkölypálinka, amelyet legalább 1 évig érleltek 1000 liternél kisebb, vagy legalább 2 évig érleltek 1000 literes, vagy annál nagyobb térfogatú fahordóban. Az érlelés időtartamát az érlelés helyszínén, ellenőrizhető módon dokumentálni kell.

Gyümölcságyon érlelt pálinka vagy ágyas pálinka: az a gyümölcs-pálinka, amelyet gyümölcscsel együtt érleltek legalább 3 hónapig. A gyümölcságy a pálinka fajtájával azonos, ha egy gyümölcs megnevezésével jelölik, illetve tartalmazhat többfajta gyümölcsöt, de ebben az esetben csak vegyes gyümölcs ágyaspálinkának nevezhető. 100 liter gyümölcságyon érlelt pálinkához vagy ágyas pálinkához legalább 10 kg érett, vagy legalább 5 kg aszalt gyümölcsöt kell felhasználni. A palack címkéjén a nettó pálinka mennyiséget kell feltüntetni. Az érlelés időtartamát az érlelés helyszínén, ellenőrizhető módon dokumentálni kell.

A törvény lehetővé teszi a pálinkák megkülönböztetett színű zárjegyét, éppen azért, hogy garancia legyen: aki majd az adott színű zárjeggyel lezárt terméket kóstolja, az biztos legyen abban, hogy ami benne van az pálinka.

Nemzeti pálinkastratégia

A törvény létrehozta a Pálinka Nemzeti Tanácsot, kidolgozza a „Nemzeti pálinkastratégiát” a pálinka, mint nemzeti kincs megóvása érdekében. Segíti a pálinka előállítás, származása, minősége és eredetvédelme egységes szabályozásához és annak végrehajtásához fűződő közös magyar érdek előmozdítását. A Tanács tagjait (az agrárpolitikáért felelős miniszter kettő, az adópolitikáért felelős miniszter egy képviselőjét, valamint a szakmai szervezetek tíz jelöltjét) — az agrárpolitikáért felelős miniszter 3 évre kéri fel.

Végszó

Nem feledhető! „A pálinka és a törkölypálinka bármilyen arányú keverésével készült terméket — még akkor is, ha a termék alkoholtartalma 100 %-ban e két összetevőből származik — kizárólag csak szeszesitalnak lehet nevezni.”

Lenyűgöző többséggel, 359 igen, 1 nem (Juhász Gábor, MSZP) és 2 tartózkodással (Podolák György, MSZP; Horváth István, Fidesz) kapott zöld utat a törvény. — Utóbbiak (véltetően) vodkához, illetve whiskyhez és a konyakhoz szoktak...

License No. 30016

Suite 1, 128 Acland St. St.Kilda VIC 3128

Tel.: 9534-0901

Bel- és külföldi utazását, rokonok kihozatalát nagy gyakorlattal végzi

Szabó Edith

Ha nyugodtan akar elindulni és hazaérkezni akkor forduljon hozzánk bizalommal!

GONDOLATÉBRESZTŐ
A BOCSKAIBAN

NOVEMBER 30 -án du. 2 órától

ZENÉS IRODALMI DÉLUTÁN

neves magyar művészek közreműködésével felvételtől

Összeállította DÉGI IBOLYA tanárnő.

A belépés ingyenes.

Cím: 123 St Georges Rd, Fitzroy North

Polgárosodott nemes avagy (meg)nemesedett polgár

A történész kutató és diplomata **Borsi Kálmán Béla** új arculatában lépett olvasói elé nemrég kiadott könyvével, tanulmánykötetével. Önletrajzi írásai egy olyan történelemszociológiai, mélylélektani elemzés keretében állnak előtűnk, amely nemcsak rendhagyó írói képességről, hanem a nemzetkarakterológia korszerű kutatásáról is tanúskodnak.

Borsi Kálmán családja 1962-ben költözött át Szinérváraljáról Magyarországra. 1948-ban született szerzőnk 14 esztendőskorában került az anyaországba. Vallomása szerint „az a bizonyos »ki vagyok én?« örök kamaszkori kérdés” azóta nem hagyja nyugton, kiegészülve később azzal, hogy mit keres Magyarországon. Tudatában az „otthon” és a „haza” fogalma „ha nem zavarodott meg teljesen”, ám „viszonylagos” vált. Az áttelepülés számára sem jelentett teljes szakítást, mert „a gyöke-reket tövestől kitépni nem lehet”. Magával vitte a családi örökséget, a román kulturális értékeket, a román nyelv, az észak-erdélyi románság, a máramarosi magyar-zsidóság ismeretét, a színérváraljai etnikai sajátosságok emlékét, ahol a lakosság többsége román, mintegy harminc százaléka magyar, tíz százaléka zsidó volt. Éltek ott elmagyarosodott cipser katolikusok, lengyelek, örmények, betelepült ukránok is, és dolgoztak székelyek, ami arra predesztinálta a kálvinista család sarját, hogy a pszichoszociális tényezők iránt érzékeny maradjon. Az egész életre szóló útravalók közé tartozik a románok, a zsidók és a svábok iránti empátia, vagyis készsége, hogy a románokat magyar szemmel lássa, és megpróbálja megismerni a románok magyar tükröképét, a románok tudati viszonyát irántunk, magyarok iránt. A szülők és a környezet intellektuális beállítottságában még élt a századforduló és a millenniumi légkör hagyománya, Nagy-Magyarország mítosza, hiszen nagyapja kismemesi gyökerű borbélymester volt.

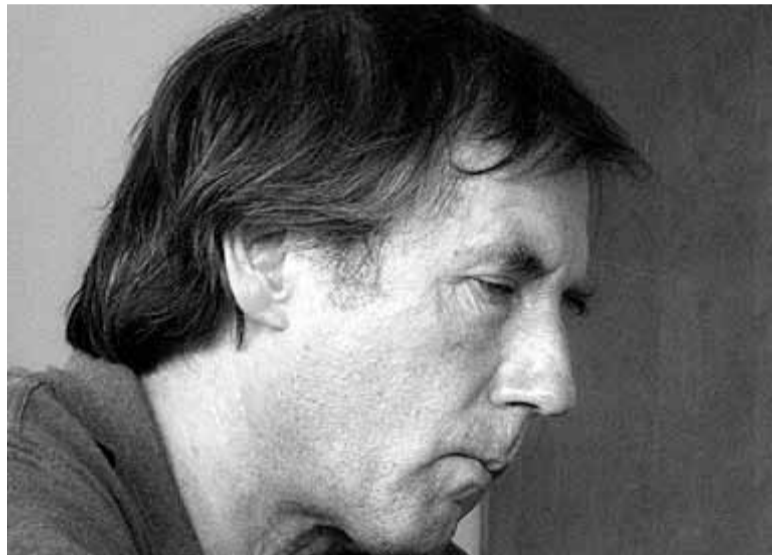
Borsi Kálmán Béla középiskoláit a szatmárnémeti kollégiumban kezdte, majd tanulmányait a kálvinista Sárospatakon és a budapesti Eötvös Kollégiumban folytatta.

A könyvhöz előszót író Fejtő Ferenc szerint Borsi Kálmán Béla „eredeti hangon és eredeti módszerrel vizsgálja a magyar identitás-önszemlélet egyik alapvető problémáját: a polgárisodás-városiasodás, a korszerűsítés oly sokat vitatott tárgykörét”. Ez esetben is „úgy-szólván maradéktalanul feldolgozta a problematika teljes szak- és publicisztikai irodalmát”. Megállapítása nem mond újat azoknak, akik Borsi Kálmán Béla könyveit eddig is forgatták, bár ebben a könyvben a jegyzetek kimerítő gazdagságát a végelethez vitte. A lényegre tapint rá viszont Fejtő Ferenc, amikor a könyv sokrétű, sokoldalú tematikáját, beállítottságát emeli ki, azaz a historikus elemzésen túl az alapos szociológiai okfejtést, a város- és régiótörténeti vizsgálódást, a sokszor láb-jegyzetbe sűrített, önletrajzi adatokkal teletűzdelt aprólékos családtörténeti kutatást. A Bánság és Temesvár a századfordulón és az első világháború előestéjén című Borsi Kálmán-féle tanulmány a kötet középpontjában álló magyarosítás-magyarosodás szövevényes kérdését járja körül, midőn a magyar nyelvhez és kultúrához, a politikai szemlélethez való hasonulás mechanizmusát, a folyamat rejtett lélektani moz-

Borsi Kálmán Béla — könyveiben

gatórugóit próbálja felszínre hozni, elsősorban a sváb és zsidó származásúak részéről.

A szerző a XIX. század végi és a XX. század legeleji magyarosítás/magyarosodás folyamatában elsősorban a bánási és temesvári svábok és izraeliták között tért hódító elmagyarosodás egyik eddig elkerült, elhanyagolt jellegzetességére hívja fel figyelmünket. Ennek feltárásában csillog szerintem különösen tolla. Klapka György, Herczeg Ferenc, Karinyth Frigyes, Gáldi (Göbl) László, Tamás (Tremel) Lajos, Degré Alajos, Méliusz József, Marczali Henrik, Niemessny Mihály és más elmagyarosodott személyiségek családtörténetét feszegeti. A „kényes kérdések” nyílt és bátor felfedése, bemutatása kapcsán mutat rá a „magyar nemesi modell” vonzóerejére, de egyben az általuk képviselt „magymagyar utópia” jelenségére is.

Borsi Kálmán Béla szerint a meg-nemesített családok „csupán elenyésző hányada magyar”, míg a többség a megyei és főleg a Temesvár városi hivatalnokok német, délszláv, zsidó, makedo-román (arumén), cincár és nem utolsósorban a megtollasodott kereskedők közegeiből emelkedett ki, ugyanis a „nemesi kutyabőr” megvásárlásával szilárdították pozíciójukat. Ezek a legősibbnek tartott Árpád-kori, sőt turáni ősmagyar keresztnéveket vették fel. Ők lettek a „legnagyobb magyarok”, anélkül, hogy – a szerzővel együtt – a szóösszetételnek pejoratív értelmet kölcsönözzenek.

Egyébként, megint csak Borsi Kálmán Bélával együtt, a megfelelő empátiával viszonyulunk a bonyolult és nemegyszer ellentmondó jelenséghez. Nincs ok rá, hogy a törekvés őszinteségét kétségbe vonjuk, amelynek a későbbiek során eléggé el nem ítélendő/ítélhető következményei is voltak az első világháború utáni impériumváltást követő időkben. Gondoljunk csak a szerző által említett példára! Az aradi, a lugosi és a temesvári zsinagógákban az istentisztelet „domináns nyelve 1870 és 1919 között a magyar volt”, a „nagy áldozatok árán” felállított zsidó magán-liceum és kereskedelmi iskola oktatási nyelve 1924-ig hivatalosan is magyar lett, s bár erőteljes nyomásra ezt papíron ebben az évben az új főhatalom nyelvére változtatták, társalgás az óra-közi szünetekben s a tanári szobában, lényegében a liceum 1948-as államosításáig továbbra is magyarul folyt.”

Így volt ez a máramarosi, nagyváradi, nagybányai, kolozsvári zsidó iskolákban is. Magam voltam tanúja 1986-ban Máramarosszigeten egy számomra meglepő jelenségnek. Akkor a valamikori félig zsidó városban már csupán 159 izraelita élt. A bukaresti főrabbi

elrendelte, hogy istentiszteleteiket ne magyarul, hanem románul végezzék. A máramarosi izraelita hitközség hevesen tiltakozott a felső utasítás ellen, ugyanis a döntő többségükben előregedett zsidók még mindig nem sajátították el annyira a románt, hogy a választékos román nyelven végzett szertartást maradéktalanul megértsék. A trianoni békeszerződés alapján Romániához csatolt területeken élő svábok, de kiváltképpen az elmagyarosodott zsidók nehéz sors elé néztek. Osztották a kisebbségek sanyarú helyzetét, és külön azt, hogy magyar zsidók voltak.

Borsi Kálmán Béla jelzi, hogy könyve bánási és temesvári vonatkozású tanulmánya A temesvári »Levente-pör« (1919–1920). Fejezetek egy családregegyéből című, készülő munkája első fejezetének rövidített változatát alkotja. Azt már jómagam is tanúsíthatom, hogy a »Levente-pör« törvényszéki ira-

A magunk részéről ezt megtoldanánk azzal, hogy például a romániai politikai elit továbbra is hatékonyan használja fel a belső nehézségekről való figyelemeltérítésre a „magyar veszély” hangoztatását. Borsi Kálmán Béla rámutat a zsidó eredetű magyarországi értelmiség kebelében zajló „ádáz vita” történelmi, szociográfiai és értelmi/érzelmi összetevőire. Fejtegetései össze-csengenek Kertész Imre Nobel-díjas regényének eszmei és érzelmi mozgatóival a magyarországi holokauszt borzalmairól. A „kibeszélés” hiánya még mindig a tudati hasadást táplálja, vagy éppenséggel gerjeszti azt. Bibó István őszinte és mélyenszántó eszmefuttatása ismert körülmények között és okokból kifolyólag félbeszakadt, aminek máig ható következményei voltak/vannak. (Jelenkor, Pécs, 2002. 192 o.)

Demény Lajos
az MTA külső tagja

Borsi-Kálmán Béla

kitörölhetetlenül beírta nevét az 1848 utáni korszak magyar-román viszonyát kutató történetírásunkba. Tanulmánykötete: *Illúziókergetés vagy ismétléskényszer* (Kriterion, Bukarest, Balassi Kiadó, Budapest, 1995). A könyvben az egyik tanulmány az egységes román nemzettudat kialakulását és ellentmondásait elemzi 1821 és 1860 között. Alexandru Papiu Ilarian 1860-ban írt tanulmányában megtaláljuk a magyarokra vonatkozó negatív sztereotípiákat, amelyek máig élnek a szélsőséges román sajtóban: a magyarok vad és primitív ázsiai elnyomók, a szelíd és türelmes románokkal szemben. Kár, hogy Borsi-Kálmán Béla is átvette az Aradi Viktortól származó fordítást, amelytől a mai napig sem szabadult meg a magyar történetírás, a román pedig előszeretettel táplálja: 1437-től számítható az „Unio trium nationum”, noha mind román, mind magyar történészek ismételtelen figyelmeztettek a tévedésre. Az 1437. szept. 16-án kelt alapjai levélben még csak elő sem fordul az „unio trium nationum” fogalma, hanem szó szerint a „fraternem unio” áll, amelyet a nemesek, a székely és szász előkelők kötöttek a felkelt paraszttal szemben.

Borsi-Kálmán Béla az *Erdély története* (1986) megjelenése utáni, felülről irányított rágalmozó kampányra emlékezett. Akkor támadták a Magyar Tudományos Akadémiát. A románok külön kötetbe foglalták a legkeményebb támadó cikkeket és azt világnyelveken kiadták. Románia követségén ingyen osztogatták ezt az anyagot.

Borsi-Kálmán Béla javaslatokkal állt elő, hogyan lehetne javítani a kapcsolatokat. Szerinte a magyar történetírásnak nem szabad reagálnia a propaganda-kiadványokra. A könyvet ismertető Demény Lajos azonban megjegyezte: igenis szembe kell szállni a hamisítással. Borsi-Kálmán Béla szerint a magyar történészeknek tudomásul kell venni, hogy „egy változatlanul görcsökkel, kisebbségi érzésekkel küszködő, rendkívül fiatal és dinamikus nemzet-tudattal, ráadásul még eltorzított megnyilvánulásával van dolgunk.”

A szerző következő javaslata a két népet összekötő hagyományok feltárása. Demény hozzáfűzte: számolni kell az 1989 előtti nemzeti kommunizmus éltetett örökségével, ennek egyik jellemző vonása a román társadalom széles körei számára teremtetett kiváltságos állapotokat a nemzeti kisebbségek ro-

vására és táplálta az idegengyűlölet, magyarellenességet és „a mindezt folytatni akaró erők felerősödését észleljük” – jegyzete meg a recenzens, Demény Lajos.

1990 elején a román kormányzat tudatában volt a két nép közötti történelmi alkulhelyzetnek, de úgy ítélte meg, hogy nem érkezett el az engedmények órája – írta Borsi-Kálmán Béla. A vezetők tudtával, netán aktív közreműködésével kirobantott 1990. március 19–20-ai marosvásárhelyi „események” a két nép közötti megbékélés esélyét egy fél évszázadra megghiúsították. 1990 óta tehát történelmi megbékélésről mint szerföltött kívánatos fejleményről lehet beszélni. Az Országgyűlés alapszerződést megvitató szept. 3-i rendkívüli ülésén a felszólalók nem tértek ki arra, hogy az 1920-as, az 1947-es Párizs környéki „békeműből” alig maradt valami, és ami megmaradt, annak egyetlen kötőanyaga az 1920-as átrendezés legnagyobb vesztese, a magyar nemzet. A délszláv válság a mértéktartó magyar diplomáciai törekvéseket rossz fényben tüntette fel. Ezt a meggyöngyölt alkupozíciót kísérte meg a Horn-Kovács kormány szerződésekre váltani. A mai román politikai elit fejlettsége alig éri el az 1920–65 közötti kádári Magyarország színvonalát. Immár nemcsak a magyar politikai osztályok érdekérvényesítő, veszélyt érző képessége romlott meg, hanem a románoké is. Ennek az 1989 után tapasztalható kapkodó, bizonytalanlankodó „diplomáciának” legszembe-tűnőbb melléfogása ugyanaz, ami a Horn-kabinet eddigi legnagyobb sikere: a magyar-szlovák alapszerződés megkötési esélyeinek eltérése, román szempontból hibás felmérése. A román diplomácia ekkora presztízsveszteséget nem szenvedett el. Mérlegelendő tehát, nem dobott-e mentőövet a temesvári alapszerződéssel a magyar politika a túlélésért küzdő Iliescu-rezsimnek? A Horn-kormány, akarata ellenére a nemzetállamiság mellett voksolt.

Történész, egyetemi oktató, 1990 és 1995 között a bukaresti magyar nagykövetség diplomatája

Borsi-Kálmán Béla kamaszkoráig Erdélyben élt, s felnőtten, diplomataként további öt évet Bukarestben, akkor jelent meg *Kockázatos viszonyok. Írások a román irodalom, művelődéstörténet és nemzeti önszemlélet tárgyköréből* című munkája.

Egyéb munkái:

Együtt vagy külön utakon (nemzet és emlékezet).

Őt nemzedék, és ami előtte következik – A temesvári levente-pör. (1919–1920) volt az első román koncepció per a két világháború közötti magyar „irredentizmus”, „revizionizmus” és „revansizmus” ellen

Kérdések és álkérdések, Akadémiai Kiadó, (2004)

Gondolatok a csoportérdek-érvényesítés, a nemzeti önkép és a globális stratégiák összefüggéseiről Pilla-natkép

Ötkönyv / Nyitott könyv (2003)

Borsi-Kálmán Béla nagy érdeme, hogy elemzésében nem Amerika-párti vagy Amerika-ellenes szempontok vezetnek, az egymásnak szögesen ellentmondó, nem egyszer keményen ütköző érveket és véleményeket tárgyilagosan mutatja be, úgy vélvén, hogy mindkét félnek igazsága van, de egyikük sincs a teljes igazság birtokában.

MAGYAR CÍMTÁR

NSW-I MAGYAR SZÖVETSÉG, SZERVEZETEK, EGYESÜLETEK, EGYHÁZI KÖZÖSSÉGEK, ISKOLÁK

NSW-i Magyar Szövetség, PO Box 469 Marrickville NSW 2204, Kardos Béla, Tel.: 9558 1878, Fax 9558 3649. — Délvidéki Magyar Szövetség, 31 Glendenning Rd. Glendenning, NSW 2761, Tel.: 9675-2103, Bejczy László 9628-7027. — Magyar Ház, 1-5 Breust Pl. Punchbowl 2196, T.: 9759 6974, Nagy László Tel.: 9642 2968. — Szent Erzsébet Otthon, 1 Symonds Rd. Dean Park 2761, Tel.: 8818-8501, Fax: 9626 5756

Társadalmi és karitatív szervezetek:

Szent Erzsébet Karitás Társaság, 120 Parramatta Rd. Ashfield 2131, Tel.: 9799 5469. — Ausztráliai Magyar Kisebbségi Alap, Bánki Éva 118 Boronia Rd. Greenacre NSW 2190, Tel.: 9793 2789.

Társadalmi és érdekközösségi szervezetek:

Ausztráliai Magyar Szent Korona Társaság, Csapó Endre, PO Box 187, Merrylands, NSW. Tel.: 9635-4286. Email: mecsapo@bigpond.com — Blacktowni Magyar Nyugdíjasok Társasága, Tehel Matuska Magda, 10 Taranaki Ave. Lethbridge Park NSW 2770, Tel.: 9628 7879. — Hungarian (Magyar) Social Club, 706-708 Smithfield Road, Edensor Park NSW 2177. Tel.: 9610 6226, Fax.: 9610 0123.

Bajtársi szervezetek

Független Magyar Szabadságharcos Szövetség Ausztrália, v. Bene Ferenc elnök. FMSZSZ P. O. Box 10. Helensburg, NSW. 2508. Tel./Fax: 4294-1919.

Magyar egyházközösségek és lelkészek:

Magyar Katolikus Lelkészség – Parramattai Egyházmegye, Ft. Bakos István lelkész, 1 Symonds Rd., Dean Park, NSW, 2761, Telefon: 04 30 092 755, E-mail: istvan.bakos@huncathsyd.com Web: www.huncathsyd.com

Magyar Evangélikus Egyházközösség, Nt. Breglec Árpád, 6 Park Ave. Kingswood, NSW 2744, Tel.: 4721-0720. — Magyar Református Egyház, Nt. Péterffy Kund, Tel.: 9677-9614, Mob.: 0416 370 100, Email: mresydne@yahoo.com.au Cím: P. O. Box 72, Strathfield 2135. —

Magyar Iskolák és Ifjúsági Szervezetek

Flemingtoni Magyar Iskola, Exeter Rd. Homebush West, NSW 2140, Katona Rózsa, Tel.: 9750 2792. — Bankstowni Állami Magyar Középiskola, Mona Street, Bankstown, NSW 2200, Sólyom Judit, Tel.: 9314-0247. — Magyar Cserkész Otthon, Melville Reserve, Hampstead Rd. Homebush West, Tel.: 97641687. — Kodály Népi Tánccsoport, PO Box 522 Winston Hills, NSW. 2153. — MaciKlub Magyar Játzócsoport, Cserkészotthon, Melville Reserve, Hampstead Rd. Homebush West, Csizmadia Rita Tel: 9586 3894, maciklub@3066.org

SZAKMAI CÍMTÁR

Cukrászat:

Sweet Kiss Cake Shop,
343-345 Clovelly Rd. Clovelly 2031,
T.: 9664-2654

Wellington Cake Shop,
157 Bondi Rd. Bondi 2026
(Opp. Wellington St.) Tel.: 9389-4555.

Ékszerész:

Gáspár János, Suite 304, 3rd Floor,
155 King St. Sydney.
Tel./Fax: 9232-1603,
mobile 0425-201-872.

Építész/Builder:

Horváth L. Lic. No. 3730 C,
P.O. Box 1515, Dee Why. 2099.
Tel.: 0418-202-518.

Étterem, Vendéglátás:

Corner 75, Csaba és Zsuzsa
magyar étterme
75 Frenchmans Rd. Randwick 2031.
Tel.: 9399-5712.

CAFE ZIZI

magyar kávézó és étterem
14 Norton Street, Leichhardt,
Tel.: 9569-2111

Magyar italok

Goulburn Wine & Spirits
9 Brisbane St. Darlinghurst 2010
Tel 9264-8459, fax 9264-8941.

Fodrászat:

Juliet Hair and Beauty Studio,
Shop 5/177 Glenayr Ave.
Bondi Beach. Tel.: 9365-1455

Fogorvos:

Dr. Oliver Szakáll, 14 Hillend Rd.
Doonside, 2767. Tel.: 9622-4177.

Fogsor specialista:

Dental Prothetist, North Bondi.
Tel.: 9388-2216.

Hentes:

Bavarian Smallgoods and Butchery
Shop 4, Bartlett St. Ermington.
Tel.: 9638-7809, Fax: 9684-6371.

Borászat:

TRANSYLVANIA Winery and
Restaurant (Cooma előtt a főúton)
T: (02)6452-4374, Fax: (02) 6452 6281.

Motel:

Tarcutta Halfway Motor Inn (Ma-
gyar vezetés alatt), Hume Highway,
Tarcutta. Tel.: (02) 6928-7294,
Fax: (02) 6928-7128.

Orvos:

Dr. Halász Elisabeth GP.
170 A Wardell Rd. Dulwich Hill,
2203. Tel.: 9559 2511.
Magyarul is bejelentkezhet.

Szállító, Költöztető:

OSS (World Wide Movers Pty. Ltd.)
36-38 Bearing Rd. Seven Hills, 2147
T:(02) 8825 9300, Fax: (02) 8825 9333.

Tolmács, Fordító:

Bárány Márta,
Tel: 9211 3664, Fax: 9280 0340

Utazási Iroda:

Hidas Zita,
Tel.: 9924-3012, Fax 9924-3234,
E-mail: zita.hidas@tpg.com.au

Ügyvédek:

Esther Simons, 19 Birrell St. Queens
Park, NSW 2022 (Bondi Junction)
Tel.: 9387 6382, Fax: 9369 5457

A. B. Török & Company, Ground
Floor 27-29 Burwood Rd. Burwood 2134.
Tel.: 9745-4988, Fax: 9715-2440.

Vasrács, Vasmunka:

Hosvay Gusztáv, 19 High St.
Gladesville 2111. Tel.: 9604 4562.
Mob.: 0412-264-890, AH: 9879-6496.

Légkondicionálás – Hőszigetelés

Épületek légkondicionálása, hőszigetelése és vakolása. Európai technológia, kiváló minőség garanciával. Lic. No. 176117C Péter Zoltán 0420-725-623, Palla Gábor 0405-839-566

HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=HÍREK=

Több szempontból is úttörő szerepre vállalkozott Sólyom László köztársasági elnök, amikor ötnapos magánlátogatásra október 23-án a Székelyföldre utazott. A harmadik Magyar Köztársaság államfői közül annyira alaposan és célzottan még egy sem járta be a történelmi Székelyföld peremvidékeit, mint Sólyom László. Tudatosan kijelölte e térség egykori határait Gyimesbükkön, Ojtozon, Apácán át Nyárad-szeredáig, és ő az első magyar államfő is, aki majd hetven év után felkereste például Gyergyószentmiklóst.

A bukaresti Új Magyar Szó azt írta, hogy a magyar államfő roppant következetes, mert két éve konferenciasorozatot indított a határon túliakról. A köztársasági elnök elhívása azonban nem merült ki ebben. Több településen nyilvánosan az autonómia mellé állt, ahogy tette tavalyi hivatalos látogatásakor is. Székelyudvarhelyen bejelentette, hogy az említett tanácskozássorozat egy hónap múlva folytatódik, s betartva ígéretét, valóban nem szólt bele a Romániában zajló választási kampányba sem, de arra buzdította az ott élő magyarokat: menjenek minél többen szavazni.

Jelezte, hogy nemzeti ünnepeinket továbbra is a határainkon túl élő magyarokkal szándékozik megülni, így

hangsúlyozva a nemzet egységét. A székelyföldi magyar beruházások fontosságát, illetve az ottani felsőoktatás színvonalának az emelését is szíven viselő Sólyom László méltán érezhette otthon magát a Hargita lábánál, a Gyergyói-medencében, Felső- és Alsó-Háromszéken, az Olt, a Küküllő és a Nyárad mentén egyaránt.

Azt pedig, hogy a magyar államfő milyen jól időztette látogatását az anyaország szeretetét már jó ideje nélkülöző nemzettársainknál, jól jelezte Gelencén a fogadására összegyűlt fabubeliek egyikének a felkiáltása: Szeretettel látjuk az elnök urat akkor is, ha le kell mondania a posztjáról!

***

Intő példa lehet Magyarországnak a közelmúltban még mintaaországnak számító latin-amerikai állam esete. Az 1990-es években a kontinens több más országához hasonlóan Argentínában is a neoliberális gazdaságpolitika vált az uralkodóvá. Az évtized első felét jellemző deregulációs, liberalizációs és privatizációs időszak gyors gazdasági növekedést hozott az országnak, és külföldi portfóliójának és közvetlen befektetéseknek (FDI) az emelkedését eredményezte.

Hasonlóan a magyarországi helyzethez, az értékesítések sokszor előzetes

értékbecslés nélkül történtek, s a piaci versenyt sem sikerült maradéktalanul érvényesíteni. Az állam gyakorlatilag az összes stratégiai ágazatot magánkézbe, kétharmad részben külföldi befektetőknek adta el, ráadásul egy részüket a privatizáció előtt állami pénzen feltőkésítették. A privatizációs bevételeket azonban nem az adósság csökkentésére költötték.

A nagy privatizációs hullám lezárulásával a kormány elsősorban külföldi hitelekkel próbálta áthidalni a költségvetési hiányt, és nem szerkezeti reformokkal vagy az állam működési költségeinek lefaragásával. Az 1997-es ázsiai pénzügyi válság, valamint az ország egyik legfőbb kereskedelmi partnerét, Brazíliát is sújtó gazdasági visszaesés érzékenyen érintette az exportorientált és nyitott gazdaságot.

A társadalombiztosítás részleges privatizációja az évtized közepén sem érte el a kívánt költségcsökkentő hatást, sőt többletkiadásokat rótt a költségvetésre az állami nyugdíjrendszerbe befolyó megcsappant járulékok miatt, és a hiányt szintén külső forrásokból kellett finanszírozni.

Argentína az 1997-es válság után recesszióba került, és csak újabb hitelekkel tudta fedezni növekvő kiadásait. A növekvő kockázati kamatfelárak miatt az állam adósságszolgálati terhei évről évre növekedtek. A reformok végrehajtását a burjánzó korrupció is hátráltatta. Az újabb hitelek feltételül a nemzetközi pénzügyi szervezetek szigorú költségvetési politikát követeltek, az adósság visszafizetését és a költségvetési deficit nullaszázalékos szintre csökkentését tették elsődleges szemponttá. Mindez a munkanélküliség és a szegénység növekedéséhez és szociális feszültségekhez vezetett.

A nemzeti valuta értékének megőrzése érdekében 1991-ben bevezetett, a dollárhoz kötött fix devizaárfolyamhoz mindvégig ragaszkodott a kormány, ami az évtized végére növekvő hiányhoz vezetett a fizetési mérlegben. A pénzügyi válságot a pezó elleni árfolyam-spekuláció, majd drasztikus leértékelődés tetőzte be. A devizataralékok kimerültek, az államkötvények értéke zuhant, a hozamok a csillagászati szintre szöktek, az ország nem tudott kimászni az adósságcspadából. Argentína 155 milliárd dolláros hiányával a gazdaságtörténet legnagyobb adósságát halmozta fel.

Magyarország jelenlegi pozíciója, bár némileg eltér az argentin helyzettől, a külföldi forrásoktól való nagyfokú függés és növekvő adósságszolgálati miatt vált pénzügyi csoportok spekulációs célpontjává.

A növekedési kilátásokat a strukturális reformok elmaradása és az állami újraelosztás magas szintje, valamint a korrupció is nagymértékben hátráltatja. Ha a kormány nem teszi meg, akkor a piac kényszeríti ki ezeket az változásokat — jóslották közgazdászok korábban a kormány elhibázott gazdaságpolitikáját bírálva. Magyarország esetleges pénzügyi összeomlása lavinászerű hatással lenne a környező országokra.

***

Egyre kevesebbet használnak Nagy-Britannia legendás, csillogó vörös utcai telefonfülkéit, éppen ezért veszteségesek is, ennek ellenére látványukat nagyon szeretik a helyiek és a turisták. A szigetország 12700 vörös

Elrontották, elhibázták ....

Elrontották, elhibázták, mondhatta volna Fico tót kormányfő, de ehelyett vulgárisan példázódott Pozsonyban a Második Szlovák Köztársaság és Magyarország közötti különbségekről. A tót miniszterelnök szerint ami gazdasági, szociális és pénzügyi téren elk.ható volt azt el is k.ták a magyarok.

„Tessék ma megnézni, hol tart ma Magyarország és hol tart Szlovákia. Mi ma nyugodt felülnezetből tekintünk magyarországi barátainkra, mert minden amit gazdasági, szociális és pénzügyi téren elk.ható volt, azt el is k.ták, úgy, ahogy az csak keveseknek sikerült”, fogalmazott Fico.

Kicsit csalódnunk, hogy a tót politikus nem tudott valami eredetit mondani, és egy másik baloldali „haladó” kormányfő Gyurcsány Ferenc trágár szóhasználatát másolta le. Ez a családós ugyanakkor nem jelent meglepetést, mert mi magyarok már hozzászoktunk ahhoz, hogy a tótok nagyon sok mindent lemásoltak, illetve átvettek tőlünk, — gondoljunk csak a kettős keresztre és a magyar címerre.

A kárörvendő kijelentésekkel azonban jó lenne egy kicsit vigyázni, mert az tudvalevő, hogy a külföldi tőke a volt kommunista közép-kelet-európai országokat egy kalap alá veszi, és egy felelőtlen kijelentés begyűrűzhet a Második Szlovák Köztársaságba, a külföldi tőke kivonul, a multik hazaviszik a hasznot, a gyáraikat ideiglenesen, vagy véglegesen bezárják, és a tót ipari munkások tizezrei mehetnek vissza a kis tót falukba krumpliföldet kapálni.

A pökhendi, arrogáns kijelentésből hiányzik mindenféle jószomszédi, vagy uram bocsá keresztény magatartás, illetve ugyanolyan „keresztény” viselkedés tapasztalható mint amit a történelem feljegyzett az Első Szlovák Köztársaság (1939-1945) első (és utolsó) államfőjéről, a háborús bűnösneként halálra ítélt és kivégzett Jozef Tiso-ról.

Ahogy Fico úr „nyugodt felülnezetből”, tekint a magyarokra, bátorkodunk javasolni, hogy itt nem kellene megállni, mert az ilyen nagy „győzelem” legalább is egy diadalmenetet érdemel. A diadalmenet elején az ókori római szokás szerint a triumvirátus (Fico, Mecier, Slota) menetelnének, utána jönnének a többi tót nacionalisták. A menet végén — rabszolgák híján — helyet kaphatnának a Dunaszerdahelyen összevert magyar futbal-szurkolók is. Ez a diadalmenet méltó folytatása lenne annak a masirozásnak ami Poprádon 1939 október 5-én történt, amikor a tót légiók a Lengyelország felett aratott győzelmet ünnepelték. Az Első Szlovák Köztársaság a hitleri Németországgal egyidőben 1939 szeptember 1-én támada meg Lengyelországot, és a Szlovák Köztársaság volt Hit-ler egyetlen katonai szövetségese 1939 szeptemberében. Ezért jutalmul lengyel területeket csatoltak a Szlovák Köztársasághoz. Itt ide tartozik az, hogy a lengyel — csehszlovák határ csak hosszas tárgyalások és a Népszövetség közbelépése után 1925-ben lett végleges. Az elrabolt területeket Lengyelország 1945-ben kapta vissza.

A „nyugodt felülnezetből” tekintő Fico úr talán szeretné elfeledni azokat az idöket amikor a Második Szlovák Köztársaság nagyon le volt maradva az Európai Unióhoz való csatlakozás terén, s akkor még éllovasnak minősített Budapestről nem jött lenézó és lekezelő viselkedés, éppen ellenkezőleg magyar részről a tótok sok segítséget kaptak.

Ebben az évégés ügyben az a legaggasztóbb, hogy a Második Szlovák Köztársaság kormányzása lassan lassan közeledik a fasiszta Első Szlovák Köztársaság stílusához és működéséhez.

Kroyherr Frigyes

= HÍREK = HÍREK = HÍREK = HÍREK = HÍREK = HÍREK = HÍREK = HÍREK

fülkéjének hajszálon függ a sorsa, éppen ezért a helyi önkormányzatok próbálnak erőfeszítéseket tenni e kedves régi utcai bútorok megmentésére.

A helyi illetékeseknek a hétvégéig kellett közölniük, hogy milyen célra kívánják felhasználni a telefonfülkéket. Vannak elképzelések községi hirdetőre, üvegházakra, de még minigalériákra is. A Londontól 140 kilométerre északnyugatra fekvő Lighthorne falu lett az első brit községi, amely átvett egy vörös telefonfülkét a brit távközlési hatóságtól (BT), a jelképes egy fontos átért. A helyi gyülekezet tanácsa döntött az adoptálás mellett, miután megtudták, hogy a BT el akarja szállítani. „Hozzá tartozik örökségünkhöz. Nagyon jól elvult itt több mint 60 évig” — indokolta a döntést **Joseette Tait**, a tanács elnöke. Tait elmondta, hogy már egy éve senki sem használta a nyilvános telefont a 460 lakosú faluban, mivel mindenkinek van vagy vezeték, vagy mobiltelefonja. Egyelőre még nincsen hír arról, hogy Lighthorne-ban milyen funkciót szán nekik, az is lehet, hogy csupán a régi idők távközlésének emlékműve lesz.

***

Románia és Bulgária panaszt emelt az Európai Bizottságnál Magyarország ellen, mivel szerintük a magyar hatóságok túlzottan magas pénzbírságokat rónak ki magyar területen a romániai fuvarozókra — mondta **Ludovic Orban** román szállítási miniszter. Orban szerint a magyar hatóságok „vadásznak” a romániai fuvarozókra, miután azok kamionjaikkal átlépik a magyar határt, és az elkövetett szabálytalanság mértékéhez képest aránytalanul magas pénzbírságokkal sújtják őket.

A tárcavezető az Arad megyében tett látogatása alkalmával a határátkelőnél várakozó néhány román kamionsofőrrel is beszélt, akik előadták panaszait a magyar hatóságok „visszaéléseivel” kapcsolatosan. Orban ezután elmondta: Románia és Bulgária a problémával kapcsolatosan már „reklamált” az Európai Bizottságnál.

„Felvetettük a problémát a román-magyar közös kormányúléson is, ezen túlmenően pedig a bolgár miniszterrel együtt levelet írtunk az Európai Bizottságnak, amelyben panaszt emeltünk a magyarok által elkövetett visszaélések miatt” — idézte a minisztert a Mediafax hírügynökség. „Legutóbbi megbeszélésünkön azt mondtam nekik: ha nem változtattok a román sofőrökkel szembeni bánásmódon, mostantól minden magyar sofőrt a 'szemet szemért, fogat fogért' elv alapján fogunk kezelni” — mondta Ludovic Orban.

A miniszter a Mediafax szerint hozzáfűzte: a magyar hatóságok nyilvánvalóan csak a románok, a bolgárok és a törökök esetében adtak utasítást a lehető legnagyobb mértékű megbírságlásra, mert az az érdekük, hogy a szállítási piacon minél nagyobb részt foglaljanak el.

Mayer Siegfried, a román fuvarozók érdekvédelmi szövetségének (APTE 2002) elnökségi tagja az MTI érdeklődésére korábban elmondta: sok apróbb vétségért is súlyosan büntetik a román sofőröket, a büntetésként kirótt összegek nincsenek arányban tettük súlyosságával. A határon sokszor az ellenőrzés már annyira aprólékos, hogy olykor „súrolja a visszaélés határát” — mondta akkor Mayer, aki szerint a magyarországi ellenőrző szervek többször túlbuzgóságot tanúsítanak, mindenáron találni akarnak olyan kihágást, amit megtorolhatnak.

A Vám — és Pénzügyőrség Országos Parancsnoksága (VPOP) és a Nemzeti Közlekedési Hatóság (NKH) október 15-én az MTI megkeresésére mindezt cáfolta, leszögezve: a magyar szervek nem gyakorolnak diszkriminációt a román fuvarozókkal szemben, a VPOP által alkalmazott bírságok minden esetben megfelelnek a jogforrásokban előírtaknak, függetlenül az elkövető nemzetiségétől.

A romániai fuvarozók áprilisban már tüntettek Aradon, akkor többek között — a romániai hatóságokkal vívott harcuk mellett — a magyar vámósok zaklatásaira is hivatkoztak. A román tehergépkocsi-vezetők legutóbb egy héttel ezelőtt Nagylaknál zárták el a határt, több kilométeres sort előidézve, a magyar vámósok „túlbuzgó” ellenőrzései miatt.

***

Magyarellenes provokáció történt péntekre virradóra a vajdasági Temerinben: ismeretlenek több házra nagy fekete betűkkel magyarokat hallal fenyegető feliratokat festettek.

Nagyjából „halál a magyarokra” a jelentése az egymáshoz hasonló feliratoknak, mint „Madjari Smrt”, „Smrt Madjarima”, „Madjarima Smrt”, amelyek az Újvidékhez közeli település főutcájának magyarok lakta házaira, egy kisvendéglőre valamint a Szerbiai Keresztény Közösség nevű kisegyház központjának kapujára festettek fel. Miután a helyszínelő rendőrök távoztak, a lakosok hozzáálltak az uszító feliratok eltüntetéséhez.

Csorba Béla, a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége körzeti szervezetének elnöke szerint ez volt az utóbbi hónapok legsúlyosabb magyarellenes provokációja Temerinben. Szerinte bármikor életre kelhetnek sovíniszta indulatok, amíg az elkövetőkkel az államhatalmi szervek kesztyűs kézzel bántanak.

***

Vuk Jeremic külügyminiszter felszólította az Európai Uniót: ne kössék újabb feltételekhez Szerbia felzárkózá-

sát, és részesítsék ugyanolyan elbírálásban, mint a térség többi országát. Az európai integrációról tartott belvárosi tanácskozáson Jeremic elmondta: kormánya elvárja, hogy még az idén feloldják az unióval kötött kereskedelmi egyezmény tilalmát, jövőre pedig adják meg a tagjelölti státust, és töröljék el a vízumkényszert. Elpanaszolta, hogy a felzárkózáshoz várt segítség helyett Szerbia újabb és újabb akadályokkal találja magát szemben. Például maradéktalan együttműködést követelnek a hágai Nemzetközi Bírósággal,

beleértve **Ratko Mladic** letartóztatását, holott nincs is szilárd bizonyíték arra, hogy az országban tartózkodik. A külügyminiszter azt is felrótta Brüsszelnak, rossz néven vették Szerbiától, hogy reagált, amikor Montenegró és Macedónia nagy külföldi nyomásra elismerte Koszovó függetlenségét.

„Eljött az idő, amikor azt kell mondanunk: elég volt!” — nyomatékosította figyelmeztetését a szerb külügyminiszter.

Rasim Ljajic, a Hágával való együttműködéssel megbízott tanács elnöke

tegnap kijelentette, hogy átfogó terv készül a még szökésben levő hágai vádlottak letartóztatására, s ennek részleteiről tájékoztatni fogják Sergio Brammert hágai ügyészt. Tisztában vannak azzal, mondta Ljajic, hogy Hollandia — amely úgymond, „belpolitikai okokból” gyakorlatilag megtorpedózta Szerbia integrálódását — csakis **Mladic** elfogását követően változtatja meg álláspontját. A srebrenicai vérengzéssel vádolt tábornok hollétérel továbbra sincs semmi hír.

***

"From the Studio - Susan Hase"

KÉPKIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR

2008. december 7-én, vasárnap

d.u. 3 órai kezdettel

a St. Michael katolikus templomban

(204 Longueville Road, Lane Cove)

d.u. 6 órakor szentmise

A képek eladásából származó bevételt Susan Hase melbournei festőművész az erdélyi magyar gyermekek javára ajánlotta fel, amit a márciusban idelátogató Bójte Csaba ferences szerzetes vesz át. A képkiallítás és vásár egy pénzügyi akció keretében kerül megrendezésre, egy erdélyi árvaház felújítása érdekében.

A helyszínen kávé és sütemény kapható

Bővebb felvilágosítással szolgálnak a rendezők:

Dr Kalotay Eszter Tel: (02) 9906 6886
főszervező Mobile: 0421 528 634
10 King William St Greenwich 2065 Email: kormico@optusnet.com.au

Török Zsuzsanna
Mobile: 0403 111 930
Email: stak87@bigpond.net.au

**Alarm-system,
security camera, inter-
com, digitalis antenna
és a Duna TV
telepitése.
Nagy Gábor
Telefon / Fax:
(03) 95236630
Mob: 0411812320**

Magyarországon nem sokan hallottak a háború kitöréséig a Kaukázusban megbúvó Dél-Oszétiáról. Pedig több közünk van hozzá, mint gondolnánk: lakóinak egy része hajdan Magyarországon telepedett le. Ma az alföldi jászokat tisztelhetjük utódaikban. Ezt a szoros kapcsolatot a legutóbbi időkig a feledés homálya fedte. Mára elsősorban magyar tudósok munkássága révén jórészt sikerült tisztázni közös történetük főbb vonásait, újra összefogni az évszázadok során megszakadt rokoni szálakat.

Szolnokon él Szabó László történész, néprajzos, nyugalmazott egyetemi tanár, az oszét–jász rokonság egyik kutatója és avatott ismerője. Előadásában hatalmas ívű eposz résztvevői lehetünk, ha elindulunk a ma már kis létszámú kaukázusi nép múltjától a magyar Alföld északi térségéig. A magyarországi jászokról ma elfogadott vélekedés, hogy a tatárjárást megelőzően a kunok segédnépeként érkeztek a Kárpát-medencébe, és itteni történetük mindig szorosan kapcsolódott e török eredetű harcias nomád nép történetéhez. Először Károly Róbert idején említi őket külön egy oklevél, és még a XIX. században élt kutatójuk, a nagy tekintélyű Gyárfás István is félmagyarázta — számomra kiűnő megállapítása mellett — nevüket s vele eredetüket is. Csak az azóta eltelt idő, Melich János, Gombocz Zoltán kutatásai és a neves turkológus, Németh Gyula munkássága segített tisztázni a jász nép és az oszétok kapcsolatát, fölvenni a Kaukázustól a brit partvidékig nyúló színes és mozgalmas történetük fonalát.

Az oszétokat először Krisztus előtt ezer évvel említik a kínai krónikák. Ekkor az Aral-tóba torkolló Csú folyó mentén éltek iráni nyelvet beszélő törzsek. Később a források egy Kr. e. 700 és 500 között fénykorát élő Kang-kü nevű birodalomról szólnak, amely legnagyobb kiterjedése idején Perzsia északi részét is magába foglalta. A régészeti leletek telepedett, nagy városokban lakó, irásbeliséggel rendelkező, öntözéses földművelést folytató népről mesélnek. Nevük, az asz vagy aszi ebből az időből maradt fenn iráni feliratokon, amely szó a későbbi orosz krónikákban alakult jászszá a nyelv sajátosságai miatt. Közülük indult útjára a vallásalapító Zoroaszter, akinek a török népek samanizmusától különböző, a jó és a rossz, a sötétség és a világosság ellentétén alapuló dualista tanai a kereszténység előképével ismertették meg követőit. Ennek köszönhetően vált szinte egyeduralmódóvá körükben a bizánci rítusú kereszténység a nagy monoteista vallások közül.

Birodalmukat a hunok zúzták szét, de a nép nem tűnt el állama pusztulásával. Több irányban szétszóródott, egy része a Kaukázus bercei között, jelenlegi lakhelyén vert tanyát. A ma ott élő oszétok végül három nép fizikai és kulturális összeolvadásából alakultak ki. Az aszik a Kaukázusban először a bronzkorból megmaradt kabán kultúra népével keveredtek, végül a rájuk települő szkíták érkezésével fejeződik be néppé válásuk folyamata. Innen már a történetírás atyja, Hérodotosz segítségével követhetjük nyomon sorsukat, s az biztos, hogy a mai oszétok saját történelmük emlékeinek tekintik az ő szkítákról szóló tudósításait. Oszétia népét, attól függően, hogy nyugati vagy keleti híradások szólnak róluk, alánoknak is nevezik. Már ezen a néven érik el a Kaukázusból kirajzva több hullámban a Kárpát-medencét. Először a római uralom idején jelennek meg ezen a tájon, hogy a birodalom zsoldosaiként eljussanak még Britannia földjére is.

Oszétek és jászok: híd a Kaukázus és az Alföld között

Szabó László történész ezen a ponton érdekes momentumra hívja fel a figyelmet. Mint mondja, az újabb kutatások új fénybe helyezhetik az Angliában széles körben ismert mondákat Artúr királyról, a kerekasztal lovagjairól vagy akár magát a Grál-legendát is. Ezek az elemek ugyanis kivétel nélkül megtalálhatók a kaukázusi oszétek mondavilágában, akiknek az egykori Britanniába érkezéséről ugyan tudósítanak források, de visszautjukról vagy bármiféle nyugat-keleti irányú kulturális áramlásról eddig sem tárgyi, sem egyéb bizonyítékok nem kerültek napvilágra. A Grál-legenda esetleges kaukázusi eredetének tisztázása mindenképpen színesítené Európa történetét.

A hazai jászok származása kapcsán folynak viták arról, hogy a Kárpát-medencei alánok népként megélhették-e a magyar honfoglalást. A régészek egyik csoportja erősen tiltakozik a jászok és a korábban itt élt alánok közötti genetikai folytonosság ellen, mások nem zárják ki ennek a lehetőségét. Selmecki László jászszági ásatásai annyit kétségkívül bizonyítanak, hogy a Kaukázusban maradt, időközben kun fennhatóság alá került oszétek egy része érkezett Magyarországra a tatárjárás előestéjén, miután a Kalka folyó melletti csatában a tatárok megsemmisítő vereséget mértek az egyesült kun és alán seregekre. Az ő maradványok léptek át hosszú vándorút végén a határt IV. Béla hívására, s telepedtek le végleg a Kárpátok ívén belül.

Hazai történetükben is mindvégig érezte hatását a két nép, a török eredetű, lovas nomád életformát folytató kunok és az eredetileg elsősorban földművelő és iparos nép, a jászok eltérő életformája. A keleti törzsszövetségeken belül igen gyakori volt egy harciasabb nomád és egy városiasabb közösség együttélése — ez történt itt is. A jászok városépítő hajlamának emlékét őrzi a vándorlásuk során alapított romániai, eredetileg Jászvásárt jelentő Iasi neve is. Magyarországon mindenesetre a jászok igyekeztek elszakadni, mind távolabba húzódnai a kunoktól, míg szabadságuk XVII. századi elvétele, végül a közös önmegváltás máig hatóan újból egybe nem kovácsolta őket.

Szabó László hozzáfűzi, hogy a jász szó valódi jelentését, eredetét, a keletre vezető első hiteles szálát a szláv nyelvek tudósa, Melich János bogozta ki. Orosz forrásokon alapuló kutatásai eredményét 1912-ben tette közzé, innen indultak a tapogatózások a Kaukázus irányába, Gombocz Zoltán és Németh Gyula turkológus munkássága révén. A jászok történetének és oszét rokonsági kapcsolatának tisztázásához a hatalmas lökést az ötvenes években előkerült nyelvemlék, egy néhány tucat szót tartalmazó jász szójegyzék adta. A Batthyány-levéltár iratának hátoldalán lévő kis szótár, amely 1422-ben készült egy jászok közé induló szerzetes számára, világossá tette, hogy a magyarországi jászok időközben feledésbe merült nyelve az oszétiai digori nyelvjárs édestestvére. A nyelvi rokonság mellett azután Selmecki László már említett ásatásai antropológiai bizonyítékokkal is alátámasztották az oszétek és a jászok közötti közeli rokonság vitathatatlan tényét.

Szabó László testvérével, Istvánnal, a szolnoki Damjanich János Múzeum történészeivel már a jászok révén jutott el a messi Oszétiába. A történész az egyetem elvégzése után Szolnokra kerülve

kezdtett foglalkozni a jászok néprajzával, történetével. Az általa kidolgozott társadalom-néprajzi kutatásait ültette át a gyakorlatba etnikumuk vizsgálatával, amikor a Magyar Tudományos Akadémia vendégeként Magyarországra érkezett két kutató 1977-ben, Magomedov Dél-Oszétiából és Kalojev Észak-Oszétiából. Ők Harmata János révén kerültek kapcsolatba Szabóval és Tóth Jánossal, a jászberényi Jász Múzeum igazgatójával. Szabó László tanulmányait ők vitték magukkal Oszétiába az ottani tudósok korelnökehez, a kilencvenesztendős Abajevhez, amit azután a Szabó testvéreknek szóló meghívás követett a kaukázusi országba.

Látogatásuk után kezdődtek a tudományos kapcsolatok, amelyeknek nem kedvezett az azóta eltelt idő meg az ottani vidék bizonytalan helyzete sem. A kilencvenes években még EU-s támogatással elindult az alánok útjának nevezett program, amely e nép egykori vándorlását kívánta végigkövetni a Kaukázustól az óceánig, s hazai állomásai Szolnok és Jászberény voltak — de az akkor tervezett kutatócserék nem valósultak meg az anyagi feltételek hiánya miatt. A jászberényi múzeumban a Tóth Jánost követő Bathó Edit múzeumigazgató is igyekezett ápolni a kulturális kapcsolatokat, nem utolsósorban a néptánc révén, de jelenleg itt szintén nem tapasztalható áttörés. A két nép együvé tartozásának legkézzelfoghatóbb jele az oszétok legfontosabb hőskölteményének, a 3000 éves Nart eposznak megjelentetése Kovács Béla fordításában. Szabó László lehetőségeihez képest a mai napig figyelemmel kíséri az oszétiai eseményeket, főleg interneten követve az ottani sajtót és egyéb híradásokat.

Kinti benyomásairól szólna elmondta, hogy Oszétia ugyan évszázadokig Grúziához tartozott, majd egy részét Oroszországhoz csatolták, de az oszétok életformájukban és testi jegyeikben is erősen eltérnek mind az oroszoktól, mind a grúzoktól. A szolnoki utcán az égvilágon senkinek nem tűnne fel egy oszét megjelenése, semmiben sem különbözne egy jásztól vagy magyartól. Mentalitásuk ellenben nem sok jót ígér azoknak, akik erővel próbálnak érvényesülni hazájukban. Az oszétek zöme a kevés számú város mellett eldugott, megközelíthetetlen, katonailag bevehetetlen falvakban él, amelyeket az év jó részében járhatatlan utak kötnek össze, s ahol minden szükségességgel rendelkeznek a kiterjedt csempészet révén. A Kaukázust nem lehet meghódítani, ott csak háborúzni lehet, ahogyan évszázadok óta csaknem szünet nélkül történik is. Ebben a különös történelmi világban sajátosan rakódtak egymásra a múlt rétegei. Az oszét párttitkár hajlongva veti a keresztet a Szent György nevét viselő hegycsúcs előtt, majd nagyokat iszik a néhai diktátor, Sztálin emlékére. Az erőnek pedig módfelett él a tisztelete, amit a közismerten despotikus vezetők megbecsülése is jelez. Sűrűn emlegetik az erős embernek tartott Andropov néhai pártfőtitkárt, s nem véletlenül vannak tele az oszét házak udvarai gyakran életnagyságú aranyozott gipsz Sztálin-szobrokkal. A népek nagy barátját ugyanis anyai ágon oszét eredetűnek tartják, s emlékének tiszteletén gond nélkül, testvériesen megosztottnak a grúzokkal.

Szathmáry István
(Magyar Nemzet)

Mátyás, a szabadító

Nem kell túlságosan megerőltető utazásra vállalkoznia annak, aki történelmünk egyik legsikeresebb alakját nem pusztán történelemkönyvek hőseként szeretné vizontlátni. Furcsa módon a mai Magyarország határain túl, ám a hajdani Monarchia peremén innen terül el az a vidék, ahol az 550 éve trónra emelt Corvin Mátyást ma is élő, mi több, misztikus erejű katonakirályként tisztelik. Ez a jelenlét persze tele van ellentmondásokkal, akár a bíró agyafűrt leányának ajándéka: élet is, meg nem is, legenda is, meg valamivel több is annál, reménytelen dermedtség is, meg lezáratlan történet is — mint minden királyé a világtörténelemben, aki két dimenzió között rekedt. S akinek felátadását áhítatosan várja népe.

Szlovéniában még a csecsemők is tudják, ki az a Kralj Matjaz, és mi lesz akkor, amikor a szakálla megnő — mondja egy Matjaz nevű jegyszédő fiatalember az isonzói front egyik legszebb emlékhelyén, amikor az itteniek Mátyás királyáról érdeklődünk. De azért bizarr keveredésnek tartja, hogy a szlovénok éppen a magyarok uralkodóját imádják. Mi viszont azon lepődünk meg, amin a szlovén–vend kultúra kitűnő kutatója, Pável Ágoston csodálkozott el a múlt század harmincas éveiben: „Nem hihetetlen-e, hogy egy nép idegen vérű és idegen nyelvű szomszédjától kölcsönözze legnagyobb nemzeti hőst, és hogy ez a hős nemzetibbé, eredetibbé magasztosuljon a századok folyamán a kölcsönvevő népnél, mint a kölcsönadónál?”

Legalább annyira hihetetlen, mint az a látvány, amely az osztrák–szlovén határvidéken fekvő Karavankák heglánc egyik barlangjában fogad. A Dravograd városkánál a Drávába torkolló Mezsa-patakat követjük felfelé, majd elkeskenyedő oldalágába térve belépünk a Topla-völgy elszigetelt alpesi világába. A patak szélén öreg vízimalmok maradécai, fölöttük smaragdzöld havasi legelők elszórt birkanójakkal — s kilométerenként egy-egy erődítményszerű tanyacsoport, „kmetija” idézi a karintiai népi kultúra gyakorlatias és tájtisztelő építészét. A völgy közepe táján, efféle tanya szélén kezdődik az a jól jelzett turistaút, amely a Peca hegy 2125 méter magas csúcsára vezet — de ami számunkra most fontosabb, arra a helyre is, ahol a szlovénok szerint Mátyás király várja, hogy eljőjön az ő országa.

A két dimenzió határára meglehetősen erodált dózerút kígyózik, amely a fenyőerdőből kibukkanva lélegzetelállító látképű, mocsaras havasi rébte fut. Kétórás lendületes kapaszkodást követően, nagyjából 1700 méteres magasságban, végre elérjük a ritkás fenyvest Kralj Matjaz rejtelmes barlangjával. Madárhang nélküli alkonyati csöndben, megilletődve bámuljuk a nyílást, amelynek végén fény dereng, a fényfoltban pedig homályos körvonalú alak üldögél. Ötszáz kilométerre egykori visegrádi palotájától, az isten háta mögött a szlovénok egyik legszentebb helye — a mi Mátyásunk menedéke. Mindnyájunk Mátyásáé.

„Alsó-Karinthiában szájról szájra jár az a mese, hogy a király barlangja előtt, a melyben alszik, karácsony estéjén egy zöldellő hársfa támad — írja Scheinigg János a XIX. század végén Az Osztrák–Magyar Monarchia írásban és képben című összefoglaló munkában, egyik első magyar nyelvű híradásként a krajnai Mátyás-kultuszról. — Éjfél után egy óráig édes illatot árasztva virít, aztán elszárad. Szent György napján (tavasz kezdetén) fog a hős fölébredni, s az elszáradt hársfára akasztja pajzsát, mire ez újra belombosodik. Ez lesz a jobb jövőnek csalhatatlan jele. Kralj Matjaz minden ellenséget legyőz, minden igazságtalanságot eltöröl a föld színéről, s megveti alapját az aranyidőnek.” Szűk járat végén, rozsdás lakattal zárt, vasrácsos kapu mögött, parányi asztalon könyököl fejét tenyerébe hajtva a robusztus bronzfigura, másik öklén kardja pihen, mögötte elárvult alabárdok támaszkodnak a befolyó víztől nyirkos barlangfalnak. A szlovénok emlékezete szerint Mátyás száz vitézével vonult vissza ide a hegy gyomrába, amikor ellenségei egyesítették erejüket, és legyőzték őt, véget vetetve Karintia aranykorának. Úgy tetszik, a katonák időközben sorra átsétáltak az időtlenségbe, s csak uruk őrzi továbbra is az átjárót a mulandó vereségekből a legvégső győzelembe — mindaddig, amíg szakálla hétszer körbe nem éri az asztalt, vagy amíg odakint meg nem szólal az aranymadár. Akkor a barlang száján újra kiviharzik a fekete sereg, s elhozza a szlovénoknak a megváltást.

Ami igaz, az igaz: manapság nagyobb szüksége volna a segítségre Mátyás király egykori népének, mint a szlovénoknak — csak hogy mi eltemettük őt (az igazsággal egyetemben), míg a szlovénok évszázadok óta rendíthetetlenül hisznek második eljövételében. Faragványokon, méhkaptárfedelek naiv festményein jelenik meg a hosszú szakállú Kralj Matjaz római katonák gyűrűjében, asztalra támaszkodva, derűs nyugalommal nézve szembe az utókorral. „Bejáratánál két vitéz támaszkodott a falnak. [...] Hajszálnyira olyanok voltak, mint azok a római katonák, akiket Marko az isten sírja előtt látott valamikor a templomban” — olvasható Ivan Cankar szlovén írónál, aki teljes regényt szentelt a reneszánsz uralkodónak, a Mihaszna Marko és Mátyás király című munkát. Ez az ábrázolási hagyomány őrződött meg a Peca hegy barlangjában is, ahová 1932 augusztusának végén, a legnagyobb politikai feszültség idején az ország minden szegletéből odasereglett a nép, hogy szobrot emeljen egy idegen úrnak, akinél megbízhatóbbat és tisztességesebbet nem őrzött meg kollektív emlékezete. „Megható, történeti jelentőségű dokumentum a gyűlölség fullasztó, egyetemes áradatában! A leleplezés a felszabadult Szlovénia ujjongó, hálaadó ünnepévé lett” — idézi fel Pável Ágoston a Nyugat folyóiratban.

Hunyadi Mátyás így lett a mai napig Közép-Európa csodája, Illyés és mások szerint a Duna-medence egyetlen közös népi hőse, akit magyarok, szlovákok, ruszinok, ukránok, románok, szerbek, horvátok és szlovénok egyként sajátjuknak tekintenek.

Ideje volna hát felébreszteni.

Margittai Gábor
(Magyar Nemzet)

Az idén is százak és százak zarándokoltak a Kárpát-medence sokféle tájáról. az úz-völgyi 15. emlék-ünnepségre a II. világháborús szovjet betörés 64. évfordulóján. A nagyszámú sereglő most is, mint mindig az úzi táj varázslatos szépsége ragadtatta el. Az emlékezés lelki mélységei és magasságai, a völgy gyönyörűsége feledteteti azt a vergődéses, rázkódós, rágós megpróbáltatást, amelyet az iszonyatosan rossz állapotban lévő út okoz, bármelyik irányból, Csíkszentmárton vagy Dormány felől is érkeznek a festői völgybe az ember. Az utazás körülményeinek pszichés kicsapódása a háborús körülmények közérzetét idézi, lélektanilag mintegy előkészíti azt a megnyugvást, amelyet az átéltek kontrasztjaként a völgy panorámája nyújt.

A magamféle ember, aki kevés kihagyással majd minden jelen volt az itteni évfordulós ünnepségen, a különbségeket és hasonlóságokat keresi a másfél évtizedes emlékezés sorozat elemei között.

Az idén a tájból kimetszett szemrésnyi panorama békessége és nyugalma, a hegyóriások gomolyfelhős égre rajzolódó körvonala, a hegytömbök tömegei, s a völgyfenék laposának bársonyos pázsitján sziesztázó fényes szőrű lovak egymást kiegészítő szépsége sugallta a képi megörökítést. Másfél évtizeddel ezelőtt, amikor az úzi emlékmű köveit összehordtuk, a lovas élményünk akkor is meghatározó volt. A ködöt szétpaskoló szálás esőben fotóztuk az összebújó lovakat. Metaforikus üzenete volt annak is, akár csak a mostani lovas jelenlétnek.

Aztán az emberek! Szabó József János budapesti-ecseri hadtörténész-vezető egész családjával, lányaival, menyeeivel, vejeivel nyolcadmagával érkezett Budapestre az Úz-völgyébe. Tavaly „csak” heten voltak jelen. Petkes József nyíregyházi festőművész is hatodmagával érkezett, hozták magukkal az unokát is. Örömmel konstátalom, hogy az évenként ismétlődő úz-völgyi zarándoklatok a családiasság felé mozdulnak el, így öröklődik az élmény nagyapákról unokákra, s ez lesz a biztosítéka a megemlékezések folyamatosságának. Ér-

A 15. úz-völgyi zarándoklat

dekes jelenség az is, hogy az idén nem volt az Úz-völgyében lacikonyhás dinom-dánom, s az ünnepséget ez is a családiasság, a baráti közösségek irányába mozdította el. Az étek és italok hazai ízei és aromái, a gyepe terített pléd simogatása, a rostélyon, tárcsalapból alakított sütőlapon sercege piruló hús füstje és illata járta be a patak mentét.

A családokon, és baráti körökön túl egyéb civil csoportosulások, testületek, intézmények, egyházi közösségek jelenléte volt jellemző. A civil szféra. A Vitézi Rend Háromszéki Szék-kapitánysága v. Pásztori Tibor vezetésével, a szentivánlaborfalvi férfi kórus, a kökösi egyházközség, élén Kovács Levente tiszteletesükkel, Étfalva-Zoltánból egy népesebb csapat, a budapesti Nemzetvédelmi Egyetem kadétjai, a háromszéki és csíki veteránok. Az ünnepségről nem hiányozhat az úzi születésű Kovács Sándor, aki információs arzenállal szolgált az

1944-es katonai eseményekről. Amikor az Úz-völgyi hegyomlás filmet forgattuk, s az emlékmű állításánál is egyik alapember volt. Intézmények képviselőitében a budapesti Hadtörténeti Intézet és Múzeum igazgatója volt jelen, Szabó József János hadtörténész is a szakmát képviselte. Ott voltak aztán a mondhatni minden évi megemlékezések fő szereplői, Nt. Szabó Lajos sepsiszentgyörgyi kanonok, Nt. Incze Sándor nyugalmazott református esperes, Gergely András csíkszentmártoni polgármester, és amikor nincs ott, akkor is ott van dr. Szóts Dániel, a képletes úzi katonai ténparancsnok, aki évenként levezényeli az emlékünnepségeket.

Az évenkénti zarándoklatok közti különbségek és hasonlóságok közül is kiemelkedő egy újabb hagyomány, szokás születésének néhány mozzanata. Az úzi emlékezők sorra állítják a katonatemetőbe az emlékkopjákat. Az úzi emlékmű mellett áll az 1944. VIII. 26.- 2004. VIII. 26. feliratú kopja. A két évszám alatt a 60-as az esemény évfordulójára utal.

Egy igen szép faragású kopjafa fémtáblájának felirata:

TISZTELETTEL
ÉS
MÉLY FŐHAJTÁSSAL
ADÓZUNK
ÚZ-VÖLGYE
HŐSI HALOTTAINAK
EMLEKÉT ŐRZI
A KISBOROSNYÓI TÖRTÉNELMI
PARKBAN
LÉVŐ OSZLOP IS
Állították:
Damóné Katona Irma
Nagy Sándor
Szilvási József

Az idén két egyesült apró falucska, Étfalva-Zoltán küldöttsége érkezett az Úz-völgyébe és állított kopjafát lelkészükkkel, Barabás Bélával az élen. Jelen volt testületileg a fúvós zenekar is. A kopjafa felirata:

ÉTFALVA-ZOLTÁNI
ELESETT HŐSÖK
EMLEKÉRE
BAKK JÓZSEF
INCZE BÉLA
SZAKÁCS PÉTER
TYIHÁK SÁNDOR
2008

A táblafeliratokat kiemelt betűkkel közöljük, mert semmi kétség sem fér ahhoz, hogy az ilyen típusú emlékjelek az évek során szaporodni fognak. Tovább lépve a gelencei neves faragó, Kelemen Dénes ajánlta fel, hogy ha minden évben megjelölik az úzi katonatemetőben egy ismeretlen katona, a domborzati formák után azonosítható sírját, akkor ő és faragó fia vállalkoznak ezeknek az elkészítését cserfából. Gergely András csíkszentmártoni polgármester azonnal jelentkezett, hogy a fedett emlékkeresztek szabvány méretét a faragók rendelkezésére bocsátja. Jelenleg a gyorsan korhadó faágakból ácsolt keresztek jelölik a névtelen sírok egy részét.

Ezek az emlékjelek előre jelzik, hogy a Nyergestető kopjás-keresztes emlékparkjához hasonlóvá bővül az úzi két világháborús katonatemető is, s az úzi zarándoklatoknak külön szint és értelmet ad, ha évenként egy-egy települést emléket állít azonosítható halottainak vagy az ismeretlen hősöknek.

Az úzi katonatemetőnek a csíkszentmártoniak jóvoltából gyönyörű székelykapus bejárata van, hírül adva a világnak, hogy ebben a temetőben két világháború hősi halottai pihennek.

Felirata:
1916-18
++++
1944

A temetőben első világháborús német katona emlékjelek is találhatóak. Nagyon tönkrement állapotban. Németország bizonyos civil szervezetei az utóbbi időben fokozott figyelemmel kísérik a Kárpát-medencében elesett hősi halottak emlékjeleinek állapotát és sorsát. Figyelmükbe ajánljuk az úzi katonai sírkert emlékművei mellett azt is, hogy Csíkszentmártonban Kovács Sándor a községe területén több német sírhelyet azonosított, s a már említett gelencei Kelemen Dénes 230 német katona sírhelyét kereste fel.

Az idei úzi ünnepség hozadéka az is, hogy dr. Szóts Dániel kezdeményezésére Csíkszentmártonban egy úzi múzeumi gyűjtemény létrehozására gondolnak. (Természetesen ennek jobb helye lenne az úzi honvédlaktanyák valamelyikében, de ezeknek az épületeknek és a területeknek az adminisztratív hovatartozása tisztázatlan. Csodálkozunk, hogy ennek az orcátlansággal határos kisajátításnak nem Strasbourgban járnak a végére, ha már „ittthon” ez nem lehetséges.)

Amint erről már szoltunk a másik völgyben, az ojtóziban Ojtoz a hadak útján néven létesül múzeum. Ennek létrehozásához kárpát-medencei magyar összefogásra, a civil szervezetek

mellett a Hadtörténeti Múzeum révén a magyar honvédelmi minisztérium támogatására is szükség van. És arra, hogy a katonatörténeti emlékek begyűjtése és a tárgyak, okmányok megőrzése biztosított legyen. Kérdés az, hogy mivel Úz-völgye és az Ojtoz völgye hadászati szempontból mindkét világháborúban azonos szerepet töltött be és azonos sorsra jutott, nem lenne-e okosabb dolog egy ojtózi felújított – újjáépített – laktanyaépületbe helyezni el szakszerűen a múzeumi anyagot.

Úz-völgye és Ojtoz-völgye természetesen kapcsolódik egymáshoz, egyelőre Úz mezejének megközelítése is Ojtozon vagy a Gyimeseken keresztül lehetséges. A két stáció a magyar történelemben tulajdonképpen egy. A leendő ojtózi katonatörténeti múzeum számára felajánlott emléktárgyakat átmenetileg a berecki Gábor Áron múzeumban és ifjúsági fogadóban lehet elhelyezni.

Tulajdonképpen az idén figyeltem fel arra, hogy az úzi megemlékezés ünnepi programjának jellegzetessége, akárcsak egy búcsújárásé, hogy körbejárható és körbenézhető. Fotós szemmel bármilyen szögben figyelve páratlan panorámaképek készíthetők. Népi jellegére ural az is, hogy a fáradt zarándokok az egykori sírok domborulatain pihennek meg. Az élők fenn, a hősi halottak lenn pihennek. A gyermekek és az idős emberek természetes üdő alkalmatosságként használják az emlékművek egy részét is. A másfél évtizeddel ezelőtt állított emlékmű pedig zarándoklat végére, a himnuszok elhangzása után egy hatalmas virághalmazzá válik. Dr. Szóts Dániel mondja, hogy 15 évvel ezelőtt mindössze három hivatalos koszorút helyeztek el. Most tizenkettőt és a virágcsokrokból virág halom képződött. Szomorú, metaforikus üzenetet hordozóvá váltak az elpusztult, a mostanra halott, egykor élő gyönyörű fenyők is. Erdőmérnökök tudnák megmondani hogy ez a faj pótolható-e.

Az idei augusztusi időjárás is hol a felhők árnyékával változtatta szomorúvá a völgyet, hol a sziporkázó napfény sugárzott bizakodást az emberekbe. Azokba, akik nem vették észre, hogy a névtelen kőkeresztekre minősíthetetlen lelkiületű valakik más nációnál halottainak nevének vesik fel.

A jelenség nem mai keletű, a sósmezői mauzóleum esetében is ismeretes. Vannak, akik őseink és hőseink csontjait a maguk játéknak tekintik.

Sylvester Lajos
(Gondola)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ézúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik drága halottunkat,

SOÓS IZABELLÁT

utolsó útjára elkísérték és részvétük nyilvánításával fájalmunkat enyhítették.

A gyászoló család

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy

LAJOS JÁNOS

2008. november 8-án,

életének 71. évében elhunyt.

Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái,
rokonai, barátai és ismerősei.

NYUGODJON BÉKÉBEN.

AUSZTRÁLIAI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

Nth.Fitzroyi Gyülekezet

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház

121. St. Georges Road, North Fitzroy Vic. 3068
szolgálati

A victoriái kerület lelkipásztora Dézsi Csaba

Lelkészi hivatal: 121 St. Georges Road, North Fitzroy

Postacímünk: P.O. Box 1187 North Fitzroy, 3068

Az Egyház honlapjának címe:

www.hungarianreformedchurch.com

E-mail: dezsi@tpg.com.au

Telefon: (03) 9481-0771

Mobile: 0414-992-653 (Dézsi Csaba lelkész)

9439-8300 (Csutoros Csaba főgondnok)

MELBOURNE (VIC)

2008. november 23-án vasárnap de. 11 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet: Kovács Lőrinc

a QLD-i kerület vezető lelkésze

a Magyar Templomban

121 St. Georges Rd. North Fitzroy.

(112-es villamos a Collins St.-ről, 20-ik megálló)

12 órakor ebéd a Bocskai nagyteremben

2 órától klubélet.

SYDNEY STRATHFIELD (NSW)

2008. november 23-án, vasárnap de. 11.30 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet: Nagy Béla

Uniting Church, Carrington Ave

ADELAIDE (SA)

2008. november 23-án, vasárnap de. 11 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet: Szabó Attila

az Unley Uniting Churchben (Unley St. és Edmund Ave. sarok)

Minden csütörtökön du. 2.30-kor BIBLIAÓRA

BRISBANE (QLD)

Minden vasárnap de. 11 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet Kovács Lőrinc

Magyar Házban 150 Fort Ave. Marsden

Minden hónap negyedik vasárnapján du. 2 órakor

ISTENTISZTELET

a St. Paul's templomban St. Paul's Terrace, Brisbane

Igét hirdet Kovács Lőrinc

GOLD COAST — ROBINA

Minden hónap harmadik vasárnapján du. 2 órakor

ISTENTISZTELET

Igét hirdet Kovács Lőrinc

Cottesloe Drive és University Dr. sarok.

A Brisbane-i és a Gold Coast-i (Robina) istentisztelet alatt magyar nyelvű játszócsoporthoz gyermekeink számára. Meséken, dalokon, irányított játékokon keresztül bővíthetjük gyermekeink szokásait.

„Az Úr énnéem őriző pásztorom”

November 9-én, vasárnap a Reformáció Emlékünnepi istentisztelet után 1 órai kezdettel tartotta a Nth. Fitzroy-i gyülekezet évi rendes közgyűlését a Bocskai nagyteremben. A főgondnoki, pénztári és lelkészi beszámolókat (Csutoros Csaba, Szatmári István és Dézsi Csaba lelkipásztor) rövid kérdések után a közgyűlés elfogadta.

Az istentiszteleten és a közgyűlésen részt vett egy ismeretlen fiatal pár. A pénztári beszámoló előtt szót kérve elmondták, hogy sajnos el kell menjenek, mert a repülőjük indul vissza Párizsba. Nagyon örült, hogy részt vehetett az istentiszteleten. Láta az épületeket és benne a világ végén egy életerős református magyar közösséget, ilyen Párizsban nincs. Búcsúzva Isten áldását kérte a gyülekezet további magyarságmegmentő munkájára.

Sok kedves testvérünk Örökkévalóságba költözése erősen érezhető gyülekezetünk minden terén. Azonban az elshant 59 év mutatja, hogy Isten kegyelmébe vetett töretlen hittel, a gyengének látszó, porladozó gyülekezet feladatát végezve, csodákra is képes.

Cs. Cs.

REFORMÁTUS SZEMLE

Az Ausztráliai Magyar Református Egyház fizetett melléklete és kiadása

Felelős szerkesztők: C. és J. Csutoros

Postai címünk: P. O. Box 1187, North Fitzroy VIC. 3068

Telefon: (03) 9439-8300 — (03) 9481-0771

GYÜLEKEZETI HÍREK

Istentisztelet után ebéd a Bocskai nagyteremben. Vendégeinket szeretettel várjuk.

***

Gyülekezetünk nevében ezúton is szeretnénk köszönetet mondani **Hatalak István** festőmesternek és kedves segítő társának, feleségének, **Magdalének** épületeink rendszeres karbantartásának segítségével.

***

Köszönetet mondunk **Szabó Ilonának** a közgyűlésre sültött finom süteményekért.

„Isten nem a holtak istene, hanem az élőké”

(Márk 12:18-27)

Az újabb provokatív kérdés ezúttal a szaddaceusoktól ered, akik nem hittek a feltámadásban.

Egy mózesi parancsra hivatkoznak (5. Mózes 25:5-10), majd egy szélsőséges esettel akarják bizonyítani, hogy a Szentírás parancsa képtelenség. Jézus itt is felismeri a mesterkelt kérdés mögött a világi hitet, mely a földi élet folytatását látja a halál utáni életben. Rámutat az örök élet magasztosságára, melynek értelme és célja az Istennel való teljes életközösség. Már Mózes könyvében is benne van a feltámadás terve (2. Mózes 3:2-6), s aki egyszer kapcsolatba kerül az Úrral, azt nem hagyja el a halálban, mert Isten az élő Ura. Az újszövetségi ember számára erről szólnak Jézus szavai (Márk 10:34) és Pál apostol egyik bizonyosságtétele (az 1. Korf. 15:19-20 szerint)..

November 9-én, vasárnap Kucharszki László presbiter vállalta, hogy a gyülekezeti kocsival elhozza az istentiszteletre Belacsics Pál volt főpénztárosunkat, nejét Júliát, családját és barátait. Köszönjük szépen, Laci.

Vilányi Margit az új gyülekezeti kocsinél

A Hatalak házaspár

Szabó Ilona és férje, Jóska

A Reformáció Emlékünnepi gyülekezet egy része

Kiszely István jeles magyarságtudós volt az Erdélyi Napló-esték sorozat meghívottja. A nagy közönségsikernek örvendő előadás szerkesztett, rövidített változatát olvashatják.

***

(Folytatás)

Csak amíg a finnek átírták a tan-könyveiket, nekünk a Science és a Nature, azaz a világ legjelentősebb tudományos folyóiratait leszedték a könyvtárpolicokról, nehogy megtudjunk belőle egyet s más. Nem én tettem a világhálóra a mitokondriális eredményeket, hogy a magyarságnak genetikailag semmi köze a finnugorokhoz, hogy genetikailag legközelebbi rokonaink a belső-ázsiai török népek. Nem én tettem a világhálóra, mert ha én teszem, akkor azt mondják, hogy Kiszelyi István sovíniszta, nacionalista, újabban meg azt mondják, hogy fasiszta vagy antiszemita vagyok. Ez a szlogen, ha az ember magyar akar lenni saját hazájában. Ne beszéljünk mellé! Valahova tartozni kell! Mi ide tartozunk, ezt vállaltuk és vállaljuk.

Széchenyi írta a naplójában: „Minden mag, amit elvetek, ki fog kelni. De úgy kell tennem, mintha idegen kertész művelné azt, mert engem nem szeretnek az emberek”. Ezt a részt soha le nem fordították a naplójából. Széchenyi németül írta a naplóját. Történelemszavakat jelennek meg: hogy jön ahhoz a történész, hogy az én történelmemből, az egyik legnagyobb magyar ember írásából ó válogasson?! Bocsánat, nem vagyok én amnéziás! El tudom olvasni és meg tudom érteni.

ÓSHAZA

Az a baj a szép könyvvel, hogy szinte félünk belelapozni, óvjuk még a szélőt is, lapjait óvatossággal forgatjuk, képeit gyönyörködve nézzük ugyan, de a szavak, a mondatok igazságához nehezebben férközünk hozzá. Az ilyen könyvvel az is baj, hogy az igazán fontosnak tűnő mondatokat nem húzgáljuk alá, jegyzeteinkkel nem tarkítjuk az oldalakat, fényes papírra, nyomott fotói anyyira kényeztetik a szemet, hogy képesek vagyunk órákon át báméskodni, abban a tévhitben, hogy olyasmit látunk, amit még sohasem.

Benkő Mihály Magyar-kipcsakok című könyve ilyen, az óshazák egyikében élő kipcsakok hitét, sorsát, életét, kultúráját meséli el benne, sok fotóval, számos, soha másutt nem látható dokumentummal igazolva: valahol a távoli keleten, az omszki területen olyan emberek élnek, akik úgy tudják, hogy a rokonaink. „Korábban az öregek sok történetet, legendát meséltek a magyar-kipcsakok múltjáról, amikor esténként összejöttek beszélgetni valamelyikük házában. Sajnos, ezek az öregek ma már többnyire a karatali magyar temetőben nyugszanak.”

Benkő Mihály nem nyugodott, bejárt minden helyet, ahol kipcsak-magyarokra, élőkre és holtakra bukkanhatott. Tudóshoz illő buzgalommal, testvérhez méltó szeretettel kutatta a nyomokat, olyan dokumentumokat kutatott föl, amelyeknek még az őrzése is tiltott volt korábban, az internacionalizmust prédikáló, ám nagyorosoz nacionalizmust építő Szovjetunióban.

Sok tudós szerint a magyarok óshazája valahol a mai Oroszország és a Kazak Köztársaság határvidékén, a nyugat-szibériai síkságokon volt. Nem tudom, de egyik óshazánkban már jártam. Krasznodar környékére vetett a jó sorsom, az íróársaktól elszakadva kóboroltam távol várostól a tágas vidéken, ne is mondjam, teljesen szabálytalanul. Így találkozhattam egy pásztorral és kutyájával, gyöngécske orosz tudásommal kérdeztem, hogy hívják a kutyáját. Szívdobbantó meglepetéssel szolgált az öreg: „Pulik.”

Ezt mondta, s így.

Ahol egy kutyának ilyen neve lehet, ott már jártak magyarok. Gyanítom, a “k” hang a szó végén nem többszámot jelöl, inkább kedveskedő, kicsinyítő képző.

De hagyjuk a nyelvészkedést, vonuljunk vissza e szép könyv lugasába. Ámuló szeretettel olvashatjuk a Timp Kiadó könyvében a kazak elnök, Nurszultan Nazarbajev mondatait: „Európában nincs a kazakokhoz közelebb álló nép a kultúrát és a hagyományokat tekintve, mint a magyar. Mint ismeretes, még a XII. században a kipcsak törzsek egy része az önök országában telepedett le, és jelentősen hozzájárult annak fejlődéséhez. Ma Magyarország mintegy 200 ezer lakosa kunnak vallja magát, vagyis a kipcsakok leszármazottjainak. A magyar kutatók pedig felállítottak egy hipotézist, amely szerint a magyar nemzetségből származó kazakok a magyarok közeli rokonainak bizonyulhatnak.”

Felemelő érzés, hogy távolban testvéri szeretettel gondolnak ránk, mai magyarokra. A legtöbb, amit tehetünk, hogy szeretetüket, kíváncsiságukat viszonzozzuk.

Apáti Miklós
(Magyar Nemzet)

Az igazi magyar őstörténetről

Kiszely István: a magyar pörköltet evett, amikor az európai még köleskását

A genetikai eredményeket az utrechti, a varsói rektor és a német akadémia elnöke tette a világhálóra tudatosan. Órájuk nem lehet ráfogni, hogy fasiszták és antiszemiták.

Attila, az első évezred legnagyobb embere

Csodálatos imakönyvet nyomtatott a katolikus egyház a katonai tisztképzősök számára. Nem kenetteljes imakönyvet. Pont olyant, hogy befér a mellény bal zsebébe. Széchenyinek az imája van benne, az aradi 13-nak a kivégzés előtti imája és Rákóczi Ferencnek az imája. Az utolsó oldalon egy mondat szerepel vastag betűvel arról, hogy végszükség esetén, mielőtt meghal, mit imádkozzon a kiskatona. Egy ismerős katonatiszt, amikor hazajött, azzal fogadott: most volt kinn New Yorkban és hozott egy könyvet. A könyv címe: Attila, hun király uralkodásának a titka. Odaát kötelező tan-könyv a katonatiszteknek és a közgazdasági hallgatóknak. Sikerkönyv, hárommillió példányban kelt el. Előszavában a mostani elnök, Bush, Bill Clinton, a Chrysler gyár, a Ford gyár igazgatói, a szenátorok beírták, hogy ennek a szellemében uralkodtam, vezettem, ahogyan Attila hun király uralkodott. Megjelent a U.S. News-nak egy különszáma a világ tíz legnagyobb uralkodójáról: az időszámítás utáni századokból csak Nagy Károly és Attila

szerepel. Nálunk azt tanítják, hogy Attila csatát veszített. Soha nem veszített csatát Catalaunumnál! Azt mondta A'tiusnak, a lovastiszt barátjának (mert Attila Aquileiában és Rómában nevelkedett), hogy: „te is veszenél tizenkétezer embert, én is veszenék. Ne ütközzünk meg!” És nem azért nem támadta és nem égette fel Rómát, mert félt a pestistől, hanem mert „te jöttél ki, Róma püspöke, aki apám lehetnél, és te kértél engem.” Az első évezred legnagyobb embere volt.

Most építjük vissza Tápiószentmártonban a palotáját. Priscos Rhetor pon-tosan leírja. Amúgy megdöbbenő a kerítése, a székely kapu, a nagykapu, a kiskapu, a galambdúc, minden. Most ötmilliárdba kerül, megvan a pénzünk: magyar beruházó, ha értelmét látja, akkor ad pénzt. Kocsi Jánossal, a tápió-szentmártoni Kincsem Park tulajdonosával közösen építjük. Idén kezdjük, jövőre kész.

Háromezer éves magyar szakácskönyv

A kásaevő európaiaknak megmutatjuk a kultúránkat!

Azért mondom kásaevő európaiaknak, mert a következő könyvem az Eleink lakomája címmel jelenik meg. Sikerült fondorlatos módon megszerezni Belső-Ázsiából száz, háromezer éves hun receptet. A világ első szakácskönyvét. Az újúrok mentették meg hun írással. Akkor, amikor Európa még köleskását evett, mi már tíz fűszerrel készítettük a kenget, a pörköltet és a takenget, a gulyást, valamint a csörögét és az öhömöt. Először angolul adjuk ki, hogy a kásaevők megismerjék a kultúránkat. Utána magyarul.

Szürkemarha pörkölt galuskával

Kérem, a magyar ember nem ért a propagandához. A magyar ember túl szerény, befelé él, nagyon örül, de nem ért ahhoz, hogyan kell magát találni. Meg kellene tanulnunk, de nem tudjuk. Nincs belénk kódolva a seft, az üzlet, a dizájn, a biznisz. Ezek nincsenek belénk kódolva.

A következők az avarok, 568-ban jönnek be. Ugyanabból a törzsszövetségből szakadnak ki, amelyből az őseink.

D.D. Independent

Real Estate

Magyar ügyfelek,

akik ingatlant

szeretnének eladni

előnyben részesülnek.

Nagyon kedvező jutalék

minden ingatlan eladása

után.

Sydney egész területén

vállalok eladást,

árverést.

Beszélünk angolul,

magyarul, bulgárul és

macedonul.

Telefon:

Danny (Lic.in charge)

0411 810 800

Ugyanolyan kinézésűek, mint mi vagyunk, ugyanaz a motívumviláguk, ugyanaz az írássuk. Ugye az írással, a rovásírással nem volt szabad foglalkozni. A székelyderzsi, meg a többi csodálatos ősi írásunkat levakarták. Nem volt szabad a tizenkilencedik században propagálni! Elolvastuk a szarvasi tütartót. Először odaadtuk a Magyar Tudományos Akadémiának, annak az akadémiának, amelyben a magyar betűsőt már csak idézőjelbe teszem. A tudományost is idézőjelbe teszem... Ilyen-olyan akadémia, de se magyar, se tudományos. Én huszonhét évet szolgáltam a „Magyar” „Tudományos” Akadémiát és 2000-ben otthagytam. Azt mondtam: nem óhajtok egy olyan testületben lenni, amely hazudik, reggel, éjjel, este. Nem óhajtok őstör-ténetben irányelveket és a Petőfi-ügy-ben hazugságokat mondani. Én olyat akarok tanítani, ami igaz.

Az avarok után, ugyanabból a második türk törzsszövetségből bejön Árpád népe. Kiszakadunk a második türk törzsszövetségből a negyedik század legelején. Onnan bemegyünk Közép-Ázsiába, arra a területre, amelynek a nevét sem volt szabad ki-ejteni: Turán. Aki a turáni magyarságról beszélt, az már megint mindenféle -ista volt. Ugyanis Turánban a szobdok, a bahtriaiak, a horejzmiek, délről a perzsák leírták a kultúránkat, leírták az öntözéses gazdálkodásunkat, leírták a kereskedelmünket, leírták a hangszereinket. Ezzel szemben a Monarchia történéseinek felfogásában nekünk üzőtt, hajtott, gyűjtögető, halászó népnek kellett lenni!

Nekünk gyűjtögető, halászgató népnek kellett lennünk

Tolszov szovjet akadémikus írt egy könyvet 1973-ban Az ősi Chorezm címmel. Leírta a magyarok öntözéses gazdálkodását. Megjelent magyarul, de hamar betiltották, bezúzták, indexre tették (az én példányomat per-sze nem). Leírta, amit nem volt szabad, mert nekünk gyűjtögető, halászó népnek kellett lennünk.

(Gondolják el történéseink magas agyi fejlettségét: mondjuk bejön félmillió ember a Kárpát-medencébe és akkor az asszonyok kimennek az erdőbe csiperkegombát gyűjtögetni és ebből etetnek félmillió embert. Nem tudom, hogyan képzelik.)

De folytassuk. Turán területéről, mivel ott voltak a szobdok, bahtriaiak, a nagy birodalmak, a Horejzmi Birodalom, átmegyünk a Kaukázus középső keleti részébe, Európa látókörébe kerülünk. Ott van Örményország, nyugatra Grúzia, délre az azeriek. Világosító Gergely, a nagy örmény szerző leírja a kultúránkat, a keres-

kedelmünket, a ruházatunkat. Egyetlenegy akadémikus kutatónk nem volt még Örményországban! Nem volt még a jereváni könyvtárban!

Nekem örült barátaim vannak csak, mert örült emberrel érdemes barátkozni. Az egyik ilyen Ucsék Árpád. Ucsék Árpád a sztálini időkben pravoszláv térítőként, mint szerb pap térített Örményországban és most Magyarországra jött. Ő örmény ember. Elküldtem Jerevánba, hogy jegyzetelje ki, mi az, amit az örmény írók írtak rólunk. (Örményország négyezer éves királyság. Ugyanúgy Grúzia is, hihetetlen magas kultúrával rendelkező két ország. Itt van az ellentét: ugye, az újjagadag oroszok, és az ősi örmények, grúzok között.) Három oldal könyvtár-jegyzetet írt ki abból, amit az örmény szerzők a magyarokról és a hunokról írnak. Soha egy mondatot le nem fordítottak ebből!

1860-ban Iszphábanban (ez Perzsia délnyugati része, ma Iránnak hívják) előkerült egy érdekes lelet. Talán emlékeznek erre a helyre: Iszphábanban dúsítanak most az irániak uránt. Ha lenne egy értelmes vezetőnk, mi is dúsíthatnánk. Európa leggazdagabb uránbányája Pécs mellett van. Menyire megijednének a környező országok attól, hogy Magyarország dúsít. Erre fel bezárták az uránbányánkat. Nos: találtak Iszphábanban egy ötödik századi hun—örmény szótárt és nyelvkönyvet. Ennek van egy hatodik századi másolata, a szerzetesek lemásolták Jerevánban és van egy kilencedik századi török fordítása.

Egy másik barátom, Detre Csaba húsz évig dolgozott Iránban, Perzsiában. Csaba nem a piacra járt, és nem a nőket hajtotta, hanem beült a pravoszláv könyvtárba és kiírta a hun—örmény szótárt. Benne van a teljes magyar nyelvtan, és benne van a teljes magyar szókincs, a 2500 alapvető szavunk. Ugye, 163 finnugor szavunk van és 2700 török szavunk. Ebből két évvel ezelőtt Csomakörösön megjelentettek néhány oldalt az őstörténeti napok keretében.

Na, ott vagyunk a Kaukázus közepében, bekerülünk Európa látókörébe, mert Arménia és Grúzia már nagy európai királyság. De mivel nem tudunk a három nagy, örmény, grúz és azeri birodalom miatt tovább sokasodni, fölme gyünk Magna Hungaria területére. Ahonnan a monarchikus őstörténet indítja az őstörténetet. Ötven évet tartózkodunk ezen a területen. Ekkor vettük át ezt a százhatvanhárom finnugor szót.

Hát ötven év alatt mi is átvettünk százhatvanhárom szót az angolból: floppy, meg disc, meg winchester...

Új utazási ügynök Sydney-ben!

*Szállás,

*Repülőjegyek,

*Hajóutak,

*Autóbérlés

Minden amire utazáskor szüksége lehet. Hétvégi kiruccanás vagy föld körüli túra? Mi bármit megszervezünk!

Hívja Évát: 02 96516923 vagy email

evas@travelmanagers.com.au

XIV. TALÁLKOZÓ Védnökök

Örömmel és hálás köszönettel nyugtazzuk védnökeink belénk helyezett bizalmát, és hogy a Canberrai Magyar Találkozóra védnöki díjaikat előzetesen befizették.

ACT - Bogsányi Dénes, Dr. Cser Ferenc, Csibi Vince és Carol, Doszpot Steve, Herczeg Margit, Klekner Les és Rita, Kogon Károly és Viktória, Mitchell Mária, Molnár Olga, Óvári Attila és Gabriella, Óvári Zoltán, Pethecs Éva, Dr. Zeöld Károly

NSW - Day Anthony, Goór György, Harasta István és Ilonka, Holmick Viktor, Kaldy Gabriella, Karasszon Attila és Török Zsuzsanna, Matuska (Tehe) Magda, Tóth Zoltán és Éva, Bod-Kiss Zsuzsanna.

QLD - Renics Katalin.

SA - Fancsali István és Anna, Herendi Andrea, Herendi János és Márta, Nagy Ákos, Krassay István és Pacita, Weatherell Peter és Ildikó.

TAS - Schuster Gizella, Ürményházi Attila és Timmins Jan.

VIC - Pásztor Sándor és Panni.

Felhívjuk leendő védnökeink figyelmét, hogy a leszállított védnöki díj határideje november 30. Ezért kérjük és ajánljuk a védnöki díj mielőbbi befizetését.

Házaspárok örömmel fogják nyugtázni, hogy a szülők védnöksége fejében 13 év alatti gyermekeik ingyen részt vehetnek és látogathatják a Találkozó összes programjait – kivételt képeznek csupán a Trianon és Bajtárs ebédek.

A Találkozó honlapja részletes információval áll az érdeklődők rendelkezésére, ahol többek között a védnöki jelentkezési űrlap is megtalálható és letölthető.

További érdeklődés és felvilágosítás: Óvári Gabriella,

Honlap: <http://www.talalkozo.info/>

Drótpostacím xiv@optusnet.com.au

Mob: 0416142141; Tel (02) 6291-0772

KRÓNIKA

VITÉZI AVATÁS ÉS DÍSZEBÉD

Melbourne

A Vitézi Rend victoriai csoportja november 8-án tartotta avatással egybekötött díszebédjét. Az avatási szertartás a Magyar Központ Szent István templomában zajlott le, ahol több mint százán gyűltek össze, hogy megünnepeljék öt új rendtárs avatását.

A Kossuth-induló hangjaira a vitézi rendtársak bevonultak az oltárhoz. Elöl vitték a Szent Korona mását, utána következett a Vitézi Zászló, mögötte a rendtársak. Amikor mindenki elhelyezkedett, a jelenlévők elénekelték a Magyar Hiszekegyet, majd meghallgatták Papp-Váry Elemérné Hitvallás című versét, melyet néhai Szeleczky Zita szavalt.

Megtörtént az egy perces főhajtás: emlékezés elhunyt magyar testvéreinkre, bajtársainkra, rendtársainkra.

Gyóni Géza örökértékű versét „Csak egy éjszakára” Csutoros Csaba rendtársunk szavalta mély érzéssel. Ezután vitéz Tassányi József, Ausztrália és Új-Zéland törzskapitánya átadta a tengerentúli rendtársak jókívánásait, köztük – természetesen - vitéz József Árpád kir. herceg főkapitányét.

Most következett a nap fénypontja; az, amit ünnepelni jöttünk: a vitézi

avatás. Két várományosból avatott vitézt a Rend: **Flook Markot** és **Flook Nicolát**. A törzskapitány az avatandók bal vállára helyezett karddal végezte az avatást, s a Vitézi Szék határozata alapján felvette mindkettőjüket a Vitézi Rendbe. Ugyanigy történt három Nemzetvédelmi Tag avatása: **Vető Olga**, **Vető Tibor** és **Pelle Lajos**. A gyönyörű nagy jelvény feltűzése és a díszes okmány átadása után megtörtént a kitüntetések átadása. A Vitézi Rend Ezüst Érdemkeresztjét kapta **v. Kövesdy Dezsőné**, **Jandó Gyula** és **Varró Sándor**, Bronz Érdemkeresztjét **Csutoros Júlia**, **Mrena Teréz**, **Világos Eszter** és **Bakos János**.

Ezután **Pető Gábor**, római katolikus pap és **Dézsi Csaba** (VR.-N.T.) református lelkész megáldotta a jelenlévőket.

A Himnusz eléneklésével befejeződött a hivatalos ceremónia. Az ünneplő közönség átsétált az Ifjúsági Terembe a kiváló ebédre.

Ebéd közben vitéz **Tassányi József** törzskapitány kifejtette a különbséget a Vitézi Rend (kardos jelvény) és a Vitézi Rend Nemzetvédelmi Tagozata (kard nélküli jelvény) között. Míg a Vitézi Rendi tagság örökölhető, a VR.-N.T. tagság nem.

Saját érdem alapján vitéz lehet mindenmagyar, aki a világháborúban, vagy nemzeti felkelések során hősi-

ségének olyan tanújelét adta, mely példaképpel szolgálhat, mert a haza érdekében nem vonakodott életét kockára tenni és a megfelelő szintű hadikitüntetéssel rendelkezik (minél magasabb a rendfokozat, annál magasabbnak kellett lennie a kitüntetésnek).

Nemzetvédelmitagozatba felvehető azok, akik a magyar nemzeti eszmény alapján állnak és a magyarság érdekében kifejtett tevékenységükkel elismerésre méltó érdemeket szereztek. Végül javasolta, hogy akinek kérdezni valója van, forduljon a vitézi had-nagyhoz, vagy a székkapitányhoz.

Az ebéd hosszú ideig elhúzódott, mindenkinek alkalma volt kibeszélni magát s remélhetőleg mindenki elégedetten ment haza. Viszontlátásra egy év múlva.

Vitéz **Kövesdy Dezső**
Székkapitány

OLIMPIAI ZÁSzlÓK

Melbourne

Különleges ereklyékhez jutottak az ausztráliai magyar szervezetek egy árverésen: sikerült megszerezniük mind az 1956-os Melbourne-i olimpián a sportolók által kivitt zászlót, melyből kivágták a kommunista állami címet, mind azt a lobogót, melyre már a Kossuth-címet hímezték, s amely a magyar vízilabdacsapat győzelmét hirdette.

A sportereklyéket az olimpiai rendezvény szervezője bocsátotta árverésre a Melbourne-i Aukciós Házban. Az SBS magyar adásának nyilatkozva Chuck Fayne konzultáns elmondta: Az

egyik zászlóból az olimpiai faluban vágta ki a „Rákosi-címet”, Magyarország megszállása ellen tiltakozva. A másik zászlót, már a Kossuth-címmel magyar szurkolók és sportolók készítették szintén az olimpia helyszínén. Végül ezt a zászlót húzták fel, ha nyert a magyar csapat.

A Kossuth-címeres zászló meglehetősen jó állapotban van, és elég nagy méretű, 148x100 cm a mérete. A lyukas zászló még nagyobb, 180x113 cm-es. **Pelle Lajos** vállalta el az olimpiai zászlók megvételének koordinálását. Az SBS-nek elmondta: egy magát megnevezni nem kívánó, „igen kedves, jó magyar” hozzájárulásával sikerült csak megszerezni a második zászlót, a Kossuth-címerest is. Az izgalmas árverésre, ahol ez utóbbi ereklye árát igencsak fölverte az egyik licitáló és a magyar szervezetek pénze erre már kevésnek bizonyult.

A zászlók megvételéhez 26 személy és egyesület járult hozzá. Pelle elmondta: szeretnék a lobogókat átadni a budapesti Testnevelési és Sportmúzeumnak, hogy ezáltal is demonstrálják az ausztráliai magyarság szolidaritását a szülőfölddel. Szándékaik szerint egy már Ausztráliában született magyar fiatal vinné haza a forradalom ereklyéit – saját pénzéből, mert az útiköltséget a magyar szervezeteknek nem áll módjában megtéríteni. Hozzátette: maga is '56-os magyar és szeretné, ha a Magyarországon élők is éreznék, hogy az ausztráliai magyarok gondolnak rájuk „ebben a borzasztó helyzetben” is.

Udvardy Zoltán
(Magyar Nemzet)

MEGHÍVÓ

A MAGYAR KÖZPONT
VEZETŐSÉGE SZERETETTEL
HÍV ÉS VÁR MINDENKIT A

GULYÁS PARTY-ra

GULYÁS, PAPRIKÁS, PÖRKÖLT
FOGYASZTÁS ÉTVÁGY SZERINT!

2008. NOVEMBER 29.-én, ESTE
7.00-tól A MAGYAR KÖZPONT
IFJÚSÁGI TERMÉBEN

760 Boronia Road, Wantirna 3152

A JÓ HANGULATRÓL A

“NITE LIFE” ZENEKAR

GONDOSKODIK

BELÉPŐ EGYSÉGESEN: 25 dollár

JEGYRENDELÉS:

VETŐ OLGA: 9754 8579

SZABÓ EDIT: 9560 1270

SPORT

Célban a legendás Bütyök

(Fotó: MH)

Kovács Bütyök hősie futásai

A százhuszadik születésnapját ünneplő MTK-nak ugyan sok kiváló atléta volt, de a legnagyobb a „kis” Kovács József, a népszerű „Bütyök”, aki két történelmi győzelmet is aratott a Népstadionban, a melbourne-i olimpián pedig ezüstérmes lett.

Csodálatos dolgok történtek fél évszázaddal ezelőtt a magyar sportban, például 1953 szeptemberében nyolcvanezer néző volt kíváncsi a Magyarország-Szovjetunió atlétikai viadalra az új Népstadionban. Ez akkor nézővilágsúcs volt, hiszen előtte soha ennyien nem szurkoltak atlétikai versenyen, ma pedig egyenesen elérhetetlen álom. Az 5000 méter esélyese az egykori tengerészgyalogos futó, a szovjet Vlagyimir Kuc volt, világsúccsal akart nyerni.

„Leírhatatlan élmény volt — emlékezik vissza a Tatán élő legendás futó, Rózsavölgyi István — nyolcvanezer néző előtt versenyezni. Kuc nagyon bekezdett, vagy százötven méterrel elhúzott, ezért úgy állt a dolog, hogy az alacsony termetű Bütyök csak sta-

tiszta lesz a nagy szovjet futó mögött. Hármezerrel azonban Kovács iramot váltott, és vagy száz métert ledolgozott a hátrányából, s a nézőkben felcsillant a remény.”

„Hajrá, Bütyök! Hajrá, Bütyök!” — kiabálták felállva az emberek, és az MTK futója ettől valóssággal szárnyakat kapott. Kuc azonban csengetéskor még mindig vezetett vagy 35 méterrel. Az utolsó körben aztán nyolcvanezer remény és akarat segítette Kovácsot, aki megközelítette, beérte, majd megelőzte a teljesen kifulladt szovjet versenyzőt.

A következő évben a Nyíregyházáról az MTK-ba került Kovács József újabb bravúrt hajtott végre: 10 000 méteren hatalmas csatában a világon elsőként győzte le a sokszoros olimpiai bajnok cseh Emil Zatopeket a Népstadionban.

„A tatai edzőtáborban sokszor edzettünk együtt — meséli Rózsavölgyi. — Bütyök valóban magányos hosszútáv futó volt. Amennyire csendes volt, olyan jó futó. Rengeteget edzett, ezért tudott még az 1956-os forradalom leverése után is érmet nyerni a melbourne-i olimpián. Ott viszont Kuc visszavágott Bütyöknek a budapesti vereségért.”

Kovács József sikeres pályafutását befejezve az MTK-ban lett edző, országos bajnokok sorát nevelte, tanítványai azonban nem tudták megismételni mesterük nemzetközi sikereit. Az 1987-ben, 61 éves korában elhunyt atlétáról nevezték el 10 000 méteres bajnokságot, amelyen az elmúlt években utódjai, sajnos, meg sem tudták közelíteni ötven éve elért legjobb eredményeit. A halhatatlan Bütyök még mindig lekörözi őket.

Olimpiai bajnokok szemben a törvénnyel

Ötéves fegyházbüntetést, mint Farkas Péter, még egyetlen olimpiai bajnok sem kapott. Farkas előtt bajba került már Balczó András is, Kolozsváron tartóztatták le csempészés

vádjával, végül nem engedték ki az 1964-es olimpiára. Kósz Zoltán garázdasági ügye folyamatban van, Növényi Norbertet felesége jelentette fel. Hódosi Sándor egyik társa szerint bujkál. Tény, hogy nem jelentkezik életjáradékáért.

Farkas Péter mellett több olimpiai bajnok is összeütközött már a törvénnyel, de olyan súlyos büntetést, mint Barcelona bajnoka, még senki sem kapott. Farkast 2004 októberében tartóztatták le kábítószerrel való visszaélés gyanújával, most hirdették ki az első fokú ítéletet, öt év fegyházat kapott. Korábbi felfüggesztett büntetése is életbe lépett, ezért még egy év börtön is várna rá. Ha előkerül, mert az ítélethirdetés előtt elhagyta a bíróság épületét.

A birkózók közül többen kerültek bajba. Sike András egy év öt hónap felfüggesztett börtönt kapott 1999-ben. Két lakás- és kölcsönügyletben játszott zavaros szerepet, pénzbüntetést is kiróttak rá. Korábbi felesége súlyosabb büntetést kapott, de ő sem letöltendő.

Sike azóta példás magaviseletet mutat, edzőnek is a legjobbak közé tartozik. Tanítványai közül Bácsi Péter idén Európa-bajnok lett, Fodor Zoltán ezüstérmes lett az olimpián. Ha Bácsi jobban koncentrálna, ő is érmes lehetett volna Pekingben, a bronzmeccsen azonban buta hibát követett el, és ötödik lett.

Majoros István ittasan karambolozott, nem hagyta, hogy megszondázzák, ezért előállították. Majoros elismerte, hibázott. „Mazdájával áttért a menetirány szerinti bal oldali sávba, ahol összeütközött egy teherautóval, majd egy másik autóval” — mondta a rendőrségi szóvivő 2006 áprilisában. Majoros nagyon örült annak, hogy senki sem sérült meg, ítéletéről egyelőre nincs hír.

Növényi Norbertet egykori felesége jelentette fel idén áprilisban, Moszkva bajnokát gyanúsítottként hallgatták ki. „Szörnyen megalázó volt, nem is akarok beszélni róla. Hivatalos az eljárás, így nem tagadhatom” — mondta a Blikknek az ötvenegy éves sportember, miután újjljenyomatot vettek tőle, és a rendőrségi fotónyilvánvártatásba is bekerült. A felesége azért fordult a rendőrséghez, mert Növényi állítólag verte őt, és mert életveszélyesen megfenyegette. Ügye folyamatban van.

Kósz Zoltán 2000-ben a győztes vízilabdacsapat kapusa volt, ellene ga-

rázdaságért indított eljárást a rendőrség tavaly novemberben. „A gépkocsi sofőrjét ittas vezetéssel és garázdasággal, a másik vízilabdást, Petőváry Zsoltot hivatalos személy elleni erőszakkal, garázdasággal és rongálással gyanúsítják” — tudatta a rendőrség. Az érintettek nem ismerték el bűnösségüket, az eljárás eredménye nem ismert.

Az 1964-es olimpiai bajnok, a labdarúgó Komora Imre ellen vádemelési javaslatot terjesztett elő az ügyészség 2002-ben, de végül a bíróság felmentette. Az egykori szövetségi kapitányt a Bárányos Zsolt és Tóth Mihály eladása után eltűnt több mint négyszázezer dolláros átigazolási díj egy részének elsikkasztásával vádolták.

Amióta az olimpiai érmeseknek járó életjáradékot a kilencvenes évek közepén bevezette a kormány, az 1988-ban győztes Hódosi Sándor, a kajaknégyes tagja egyszer sem jelentkezett érte. Csapattársai eltűnéséről számoltak be, az 1998-ban megjelent Hogyan élnek olimpiai bajnokaink? című könyv körözéséről írt, Csipes Ferenc ugyanitt annyit mondott: bujkál az óceániai szigetvilágban. „Sürgősen külföldre kellett mennie, ennyi jutott tudomásomra, de nem zárkoztaságból nem tudok róla semmit mondani, a társakkal együtt én is keresem” — mondta Ábrahám Attila 2001-ben. Nem tudni pontosan, Hódosi mit követett el, az egyik utolsó feltehető interjújában azt mondta, hogy autókkal foglalkozott.

Nemcsak az elmúlt pár évre jellemzőek a kihágások, a rendszerváltás előtt azonban teljesen más jellegű ügyek voltak a bajnokoknak. Mivel a rendszeres csempészésről — hallgatolagosan — mindenki tudott, megelégelés volt, ha ilyen ügyekért mégis felelniük kellett. Az öttusázó olimpiai bajnok Balczó Andrást és Móna Istvánt letartóztatták az 1964-es tokiói olimpia előtt.

Pünkösti Árpád könyvében így tárta fel az ügyet 1997-ben. „Svájcba hazafelé Balczó és Móna 230 Cornavin órát vesz, darabját 130 schillingért, Romániában 450 lejért adják tovább. 100 lej 120 schilling. Török ebből az üzletből kimarad, mert összejött annyi pénze, hogy megvehette a Simcát. Az autónak is köszönheti, hogy ő az olimpiai bajnok Tokióban. 1963 őszén Balczót és Mónát letartóztatják Kolozsváron. Két nap múlva átszuppolják őket a határon, de az órák, a pénz és a kölcsön-Opel is ugrik. Itthon húzzáknyúzzák az ügyet. Végül a két delikvenst eltiltják az olimpiai szerepléstől. Logikus: ha nem mehetnek külföldre, nem esnek bűnbe, hisz a versenyzés csempészés! Az álszent döntésről vicc is születik. Egy idős asszonyt elkapnak a határon tíz kiló szalámmal. Kérdi a vámos: nem fél, mama, hogy lecsukják? Ugyan, gyerelem, legfeljebb nem öttusázok egy évig.”

Grosics Gyulát 1955-ben kémkedés miatt tartóztatták le. (Hat évvel korábban disszidálni próbált, egy teljes napot töltött fal mellett az ÁVH épületében.) „Nyomatékosan közölték, vegyem tudomásul, más embert ezért már felakasztottak volna ebben az országban. És akkor olyan időket élünk, amikor vádakát még bizonyítani sem kellett” — emlékezett vissza az Aranycsapat olimpiai bajnok kapusa. Grosicsot kirakták a válogatottból, aztán visszakerült. 1956-ban, a forradalom után, amikor Bécsben bejelentette hazatérési szándékát,

rabszállító kocsit várt rá a határon.

Czibor Zoltánt is az ötvenes évek elején vitték el a rendőrök az egyik fővárosi bárból, mert szidta a rendszert. Őt Puskás Ferenc közbenjárására engedték ki, nem lett kmlyabb baja.

Farkas Péter: Olimpiai bajnoki aranyérme előtt (1992) már kétszeres világbajnok (1990, 1991), egyedülálló bravúrt is véghez vitt 1991-ben, Európa legjobbja is lett. 1996-ban kijutott az atlantai olimpiára, akkor is a 82 kilóban szerepelt, helyzetlenül zárt, pedig abban az évben Eb-második volt.

Növényi Norbert: Olimpiai bajnoki sikere (1980) mellett vb-ezüst és vb-bronzzal jutott. 90 kilóban versenyzett, kick-bokszt világbajnoki címei után visszatért a birkózáshoz, az 1992-es olimpián 100 kilóban helyzetlenül végzett.

Sike András: 57 kilóban nyert olimpiát (1988), élete legnagyobb sikere volt, két vb-bronz (1989, 1991) és még egy Eb-ezüst (1990) szerepel a neve mellett.

Majoros István: 2000-ben Európa-bajnok 55 kilóban, 2004-ben a legjobb az olimpián, egy év múlva vb-bronzzal Budapestben.

Kósz Zoltán: Olimpiai aranyérme (2000) mellett kétszeres Európa-bajnok kapus (1997, 1999), vb-ezüstérmes is van (1998). A női válogatott másod-edzője volt a pekingi olimpián.

Hódosi Sándor: 1990-ben, huszonévesen váratlanul befejezte pályafutását, rövid időre visszatért egy év múlva, de komolyabb sikerek nélkül. Olimpiai bajnoksága (1988) mellett két vb-aranya van, 1989-ben párosban és négyesben nyert.

Komora Imre: Tagja az 1964-ben Eb-bronzzal csapattal, pályafutása alatt 312 élvonalbeli mérkőzésen 72 gólt szerzett. Háromszoros bajnok edzőként (1984-1986), három meccsen irányította a válogatottat, a görög Olympiakosz edzője is volt.

Balczó András: A Nemzet Sportolója, ötszörös egyéni világbajnok (1963, 1965, 1966, 1967, 1969), háromszoros olimpiai aranyérmes (1960, 1968, 1972). Háromszor választották az év sportolójának. 12 gyermek édesapja.

Móna István: 1968-ban olimpiai bajnok öttusa csapatban, előtte négyes világbajnok, szintén csapatban (1963, 1965, 1966, 1967). Párbajtőrben magyar bajnok, a válogatott vezetője 2001-ben.

Grosics Gyula: Olimpiai bajnok 1952-ben, vb-ezüstérmes két év múlva. 86-szoros válogatott, összesen három világbajnokságon szerepelt (1954, 1958, 1962), 1966-ban már nem vették számításba.

Czibor Zoltán: Olimpiai bajnok 1952-ben, vb-ezüstérmes két év múlva, mindkét döntőben eredményes. BEK-második a Barcelonával.

NB I

Ha kikap a Debrecen, főleg hazai pályán, egygólos vezetésről, az nagyon fáj a Loki híveinek. De ha a Békéscsaba, a Nyíregyháza vagy a Diósgyőr nyer a a Nagyerdőben, az körülbelül olyan, mint kést mártanának egy helyi drukker szívébe. Az ultrák szerencséjére ilyesfajta kínokat ritkán kell csak elszenvedniük, ezért is emlegetik meg sokáig 2008. novemberének nyolcadik napját. A Diósgyőr, az egyik szomszédvár, élvonalbeli története során először, bajnoki mérkőzést nyert Debrecenben. Sisa Tibor szerződtetése nagyon jól tett a borsodi csapatnak: noha még mindig csak tizenegyedik a DVTK, immár csak hárompontonnyira van a táblázat második felét vezető, bajnok MTK-tól. Ugyancsak meglepő eredmény a Kaposvár fölényes győzelme az utóbbi hetekben remek formát mutató Vasas ellen. Igaz, hozzátartozik a teljes képhez, hogy a piros-kékek idegenben közel sem olyan eredményesek, mint a Fáy utcában, a csapat augusztus közepe óta minden vidéki bajnoki mérkőzését elveszítette. A Kaposvár sorozatban a harmadik győzelmét aratta, s e találkozóknál mindegyikén négy gólt szerzett! A Nyíregyháza nem tudta tovább folytatni nagy sorozatát: csak döntetlent játszott hazai pályán a tavaszi jó szereplése után középcsapattá visszacsúszott Fehérvár ellen. Mindkét edző, Révész Attila és Varga István is igazságosan tartotta az eredményt.

Először kapott ki az idényben hazai pályán a kisebb hullámvölgybe került Haladás. Meglepő a paksi siker, s még meglepőbb, hogy a szombathelyi szurkolók mennyire nem „díjazták” csapatuk eddigi jó szereplését. A legutóbbi három fordulóban csak egy pontot szerző együttes még mindig a negyedik a táblázaton.

Aczél Zoltán már „csak” a válogatott pályaedzője, a REAC-nál betöltött vezetőedzői állásába került a Honvéd elleni hazai vereség. Augusztus 9. óta egyetlenegy pontot tudott gyűjteni a rákospalotai együttes.

NB I, 14. forduló

Újpest-Győr 1-1 Kecskemét-MTK 0-0 Debrecen-Diósgyőr 1-2 Kaposvár-Vasas 4-0 Nyíregyháza-Fehérvár 1-1 Haladás-Paks 0-1 REAC-Bp. Honvéd 2-5 Siófok-Zalaegerszeg 1-4

NB II

A Makó kétszer is egyenlített, mégis a Ferencváros nyert 3-2-re a labdarúgó NB II 14. fordulójában a Keleti csoport vasárnapi találkozásán. A diadalt követően a zöld-fehérek előnye egy pont a tabellán.

Keleti csoport, 14. forduló:
Ferencváros - Makó 3-2 (2-1)
Gól: Zsivoczky (14.), Szukalek (29.), Dragóner (53.), illetve Maróti (24.), Varga (48.)

További eredmények:
MTK Budapest II. - Szolnok 2-1 (1-1)
BKV Előre - Tököl 4-0 (0-0)
ESMTK - Baktalórántháza 4-0 (2-0)
Az élcsoport:

1. Ferencváros 33 pont
2. Bócs 32
3. DVSC-DEAC 26

**Fogászati
rendelő**

**497 New South Head Road
Double Bay 2028**

**Bejelentkezés telefonon:
02 93620058**
Nyitva a hét minden napján!

Sürgősség esetén 0418620477
Hétvégén magyarul is beszélünk!

VEGYES VÁGOTT

A hegedű

Rég láttam komámat, Miskát. Sokat turnéztak a Muzsikással, megnyerték a legrangosabb díjat, amelyet csak népi (vagy ha úgy tetszik, világenét játszó) zenekar kaphat. Harmincöt év alatt ők helyezték a magyar népzene térépre. Most iskolákba járnak muzsikálni, vidékre is. Mégis szomorú az én komám. A haja hó, fekete szeme szomorú. Most csak hallgatni kell.

Már figyelmeztetett a jó Isten, amikor a csemegeüzletben felejtettem a nyáron. De a fekete márványon fekete hegedűtök... Visszarohantam a munkahelyemről, megvolt. Hanem aztán... Júliusban...

Abban az égő, izzó, parázsló nyárban, a rekkenő kánikulában?, kérném.

Igen. Késő este hazafelé gyalogolok a villamostól, a Móricz Zsigmond körtről, amikor olyan melegség fogott el, hogy levettem az ingemet. Érzem, szédülök. Letültem a járdára. Olyan volt, mintha sötét vásznat húznának föléd. El is aludtam tán kicsikét. Mire fölébredtek, se táská, se hegedű. A pénzem, az irataim, a szemüvegem meg egy kölcsönzői Ortega-kötet, hát azt talán nem bánom. Hanem ezzel a hegedűvel én tizenöt éve élek. Jött valaki, felhívta a Marit meg a Lacit. Jöttek, végigkutatattunk mindent. Sehöl semmi. Később megkaptam a táskám a pénz nélkül. A bec sületes megtalálónak még fizettem is. De mi lesz az én hegedűmmel? Nézem: egy deci vörösbort töltet, és közben egy másik pohárból a vizet issza. Ezen még az se segít, hogy letettem a poharat, mondja. Nem fogtam fel a figyelmeztetést.

Magyar híresek, kikről nemigen tudunk

Peter Cetera (1944)

Tanár úr kérem

Válaszok a legutóbb feltett kérdéseinkre: 1. Úszás, kerékpározás és futás, 2. Egyenruha, 3. Görög, 4. A jemeni Mokka kikötővárosról, 5. A fényerősség mértékegységéé, a kandeláé, 6. Robert Merle, 7. Libia: egy-színű zöld, 8. Közös téma egyesítette tételekből álló hangszeres zeneművet, 9. A magyarok bejövetele című Feszty-körkép, 180 négyzetméter, 10. A Szent Péter esernyője címűé.

E heti kérdéseink:

1. Melyik nép eposza a Kalevipoeg?
  2. Milyen stílusban épült a párizsi Notre Dame székesegyház?
  3. Ki írta a Búvár Kund című baladát?
  4. Hol látható kiállítási tárgyként a világ legnagyobb ágyúja?
  5. Mi volt a neve annak a kutyának, amely először járt a világűrben?
  6. Melyik Shakespeare-mű kedves alakja Puck?
  7. Mit neveztek régen az „ördög bibliájának”?
  8. Melyik galaxis található a mi tejútrendszerünkhöz legközelebb?
  9. Melyik zeneszerző zongoraműve az Allegro Barbaro?
  10. Melyik országban található az inka romváros, Cuzco romja?
- A válaszokat jövő heti számunkban közöljük.

Összebőngészte C. G.

Énekes, dalszerző, basszgitáros a méltán híres Chicago együttesben. Szólókarrierbe fogott. Az édesanyja volt amerikai magyar.

Keith Jarrett (1945)

Amerikai dzsesszzongorista és komponista, anyai ágon magyar. Zongorázás közben néha dúdol, motyog, sóhajtozik, beszél, akár Glenn Gould vagy Thelonius Monk. Ha a közönség zajong, köhög, abbahagyja a játékot. A fotósokat elküldi az anyjukba. Miles Davisszel kezdte a karrierjét. Azért ez nem rossz kezdésnek. 2003-ban egyedül kapta meg a Polar Music Prize-ot, ami nem szokás.

Mark Knopfler (1949)

David Knopfler az öccse. Brit gitár-virtuóz és énekes, dalszerző, filmkomponista (A Local Hero zenéje híresebb lett, mint a film.) Született balkezes, de jobb kézzel játszik, olyan pontosan, mintha kottából játszana. A Dire Straits (Végszükség) együttest alapította meg. A név most lett csak idő-szerű. Szólókarrierbe fogott, amely sikeres lett, nem úgy, mint az öccsée. Különböző zenekarokkal, szólólista sztárokkal készített lemezt vagy írt nekik albumokat. A Rolling Stone magazin száz-as listáján a 27. volt. Az első hely sok éven át bizonyos Gábor Szabóé volt, aki hazajött meghalni. (Az utolsó lemezét itthon készítette. Róla nem írok, mert elvárom, hogy ismerjétek, honjaim. Ady volt a bibliája.) Marknak féltucat Grammy-díja van tizennyolc-millió eladott lemezzel. Az apja magyar zsidó építész volt, kommunista szimpátiákkal, idejében meglépett Magyarországról a harmincas években.

John Popper (1967)

A Blues Traveler frontembere, szájharmonika-virtuóz, gitáros, énekes. Az apja az ötvenes években disszidált Budapestről. David Popper, a XIX. századi csellóvirtuóz leszármazottja. Marihuánabirtoklás átlátszó ürügyével letartóztatták. A kocsijában találtak négy puskát, nyolc pisztolyt, rugós késeket, bokszerket. Ejtették a marihuánádat, mert kis mennyiség volt, és az eltérítést választotta.

Paul Simon (1941)

Nekem a legnagyobb, Lennon mellett. Dalszerző, zenész, film- és tévé-személyiség. Tagja a Rock and Roll Hírességek Csarnokának. Egy csomó Grammyje van. Simon and Garfunkel néven duóval kezdett. A szólókarrierje káprázatos. Mindenféle hatás ötvöződik a zenéjében, kár, hogy magyar nem. (Fekete amerikai, New Orleans-i, blues, zulu, brazil stb.) Két felesége volt. Az elsőről, Pegről szól a Train in the Distance című szám, a másodikról, Carrie-ről a Hearts and Bones. Angol irodalom szakon végzett az egyetemen. Jogot is hallgatott. Én az egyik legnagyobb költőnek őt tartom. Az anyja, Belle (†2007) angoltanár volt, az apja, Louis (†1997) egyetemi tanár volt, mindketten magyar zsidók. Paul eljárt szott egy kis szerepet Woody Allen kultfilmjében, az Annie Hallban. A One Trick Pony főszereplője és dalainak írója, előadója. Különböző tévé-show-kban lépett fel. Gershwin-díjas. Legújabb nagylemezével hat év után jött ki: ez a Surprise. Tényleg meglepetés lehetett, hogy lánya született.

Joe Simmons (1949)

Édesanyja, Florence Klein magyar zsidó, aki a fiával együtt emigrált Izraelből az USA-ba. Az apja, Feri Witz (jó név!) nem követte őket. Joe haladéktalanul nevet változtatott. A KISS hard rock együttes basszgitárosa. „A démon” becenevű férfi soha nem ivott, dohányzott, és nem használt tudatmódosítót.

Szólókarrierbe fogott. Jött a film, a tévé...

Mike Shinoda (1977)

Apja japán amerikai, anyja magyar-indián amerikai. Rapper, akkordgitáros, billentyűs, énekes. Zenekara a Linkin Park.

Ladislav Farago (1906-1980)

Forgatókönyvíró. Sok népszerű könyvet is írt a második világháborús kénkedésekről. A német tenger-alattjárók legénységének tartott meggyőző beszédeket. A City University of New York jogászprofesszoraként halt meg. A Tora! Tora! Tora! forgatókönyvét is ő írta.

Gábor Csupó (1952-)

Animációsfilm-rendező. Az 1970-es években disszidált Magyarországról, hóna alatt egy csomó Frank Zappalemezzel. Talán ezért foglalkozott a későbbiekben lemezkiadással is (Wahorn Andrást is kiadta.) A Simpson család jó néhány epizódjának volt rendezője és producere.

George Pál (1908-1980)

(Eredeti nevén Marcziácsák.) A budapesti képzőművészeti főiskolán végzett. Animációsfilm-rendező, majd producer lett. Trükkfilmekkel, sci-fi filmekkel is foglalkozott, ez utóbbi témát először ő vitte filmre. Híres alkotása a Puppetsorozat (Paldoll).

Miklós Rózsa (1907-1995)

Zeneszerző, Honegger vitte a filmzene felé. Tizenhét Oscar-jelölése és három Oscar-díja volt. Híres filmzenéje a Ben Hur (1959) vagy az Alexander Kordának írt Kard nélküli lovag. Solti, Ormándy, Bernstein vezényelte a műveit.

Tommy Ramone (1952-)

Eredeti nevén Erdélyi Tamás. Dobos, lemezkiadó. A The Ramones megalkulásakor ő volt a menedzser, de mivel a dobosból szólóénekes lett, és senki sem akart dobolni, hát ő akart. A punkzene mellett a bluegrass, egyfajta virtuóz countryzene is foglalkoztatja.

Munkamorál

Emlékezni vélek arra, hogy a metró kőbánya-kispesti végállomásának építéskor (Köki - most bontják) leírtam, hogy nyolcan nézték, míg kattó dolgozott. Most az ablakom alatt, a Bem és Horvát utca sarkán csöveket cseréltek. Nézem: ketten lapátolnak, nyolcan nézik. Na, mi van a kapitalizmussal?

A kék spirálfüzetből

Magnóagyam van, gyerekkorom óta mindent megjegyzek, de igen korán elkezdtem a napi jegyzetelést. Két papírborítójú füzet volt az első igazán komoly emlékeztető és ötletfüzet. A spirálban sok más mellett szerepel a Kíváncsiak Klubja című rádióműsor rendszeres szemléje. Bélley Pál egyetemes műveltség bibliográfus volt a szerkesztője ennek a műsornak, na meg a hallgatók. Gyerekkoromtól fogva el nem mulasztottam volna egy

adást sem. A szerkesztő könnyed, szellemes, humoros ember volt. Nem tudom, hány évig ment a műsor, talán könyvet is kiadtak valamikor a hetvenes években róla, de nem ártana egy új kiadás. Nemzedékek nőttek fel azóta. Múltkor a lottóra gondoltam, mármint hogy az 1740 forintos nyerevény után nem jön semmi. Igaz, tudván az esélyeket, egy szelvényel játszom. És akkor eszembe jutott a spirálfüzet, abból meg Casanova emlékiratai.

Amikor Casanova megszökött a velencei ölmkamrák börtönéből, Párizsba menekült. A sima modorú kalandor ajánlólevéllel bejutott Desforges báróhoz, a pénzügyminiszterhez. Valamiféle ködös játéktervezetet adott elő, amely az emberek fantáziáját felgyújtja, közben nagy jövedelmet hoz az államnak. Desforges rábólintott: dolgozza ki a tervet. Innetől Casanovát idézzük:

„Amint a miniszter szobájából kijöttem, az előteremben egy dúlt arcú férfiú rohant felém. »Uram! Segítsen rajtam! Hallom, hogy ön valami szerencsejáték tervével foglalkozik. Néze, itt van nálam egy teljesen kidolgozott ötlet, de még annyira se tudok menni, hogy illetékes helyen szöba álljanak velem. Hetek óta itt álldogálok a miniszter előszobájában, és senki sem akar meghallgatni! Legyen könyörületes, és szövetkezzék velem! Önnek, amint látom, szabad bejárása van Desforges báróhoz... Hátha egyesítené a tervét az enyémmel?«

Megszántam a szegény embert, meg aztán nekem voltaképpen egyelőre csak az volt a pozitív tervem, hogy valami pénzt tudjak kapni a minisztertől, előlegképp az ötletre. Óvatosságnak kell lenni, mert néha a leggyámoltalanabbnak látszó emberek a legravasabbak. Azért hát így feleltem a kérő, könyörgő embernek:

Hajlandó vagyok esetleg önnel dolgozni, de előbb meg kell látnom, komoly és jól megalapozott-e az ön tervének kidolgozása...

A szerencsétlen flótás, aki már esztendőket óta hiába kilincsel jobbra-balra, boldogan cipelt a lakására, s ott bátyjával, egy kiváló matematikussal együtt egy teljesen kidolgozott lottótervezetet mutatott be nekem, részletesen megmagyarázva a terno, quinterno és kisebb nyeremények rendszerét. Számadatokkal bizonyította, hogy az államnak micsoda óriási haszna lehet, ha a lutrijátékot monopolizálva behozza. Másfél órai magyarázat után teljesen tisztában voltam a meglehetősen bonyolult dologgal, s pár nap múlva levélben tudattam a pénzügyminiszterrel, hogy kész vagyok a tervvel, hívja össze szakembereit javaslatom meghallgatására. Tíz pénzügyi szakértő hallgatta meg előadásomat és vizsgálta felül lottótervezetemet. Volt egypár ellenvetés, amelyet én gyorsan legyőztem, illetőleg letorkoltam, a végén el voltak ragadhatva, és én gazdag emberré lettem. A nekem kiutalt jutalomból természetesen adtam a két szegény embernek is, akik egész életükben hálások voltak nagylelkűségemért.”

Hát ilyen volt Casanova, és ilyen lett a lottó.

TEMESI FERENC
(Magyar Nemzet)

NA NE...

Ha valakinek problémája lenne a jelenlegi pénzügyi válság megértésével, a következő sorok segíthetnek:

1. Valamikor régen, egy indiai kis faluban egy ember bejelentette a falusiaknak, hogy majmokat vásárol fel, darabját 10 dollárért.

2. A falusiak tudták, hogy a környéken sok a majom, elmentek hát az erdőbe összefogdosni őket.

3. Az emberünk majmok ezreit vásárolta fel, mindegyikért kifizette a beígért 10 dollárt. Ahogy a majmok fogyni kezdtek az erdőben, a falusiak abbahagyták az összefogdosásukat. Erre az ember bejelentette, hogy 20 dollárt ad egy majoméért. A falusiak fellelkesültek és újra elmentek majmokat fogni.

4. A majmok csakhamar még jobban megfoggyatkoztak, a falusiak hazatértek.

Az ember 25 dollárra emelte az átvételi árat, de már így is nagyon nehéz volt majmot fogni.

5. Erre a férfi közölte, hogy 50 dollárt ad egy majoméért, de sürgősen el kell utaznia egy kis időre, addig egy helyettese fogja őt képviselni, aki a nevében átveszi a majmokat.

6. Amikor elutazott, a helyettese azt mondta a falusiaknak: „Nézzétek ezt a sok majmot a ketrecekben, amit a főnököm vett tőletek. Eladom nektek darabját 35 dollárért, és amikor az emberünk visszatér, eladhatjátok neki 50 dollárért.”

7. A falusiak összeszedték minden megtakarított pénzüket, és megvették az összes majmot.

8. Ezután a falusiak soha többet nem látták sem az embert, sem a képviselőjét, csak a rengeteg majom mászkált megint a környéken, úgy, mint azelőtt.

Isten hozott a Wall Streeten...

* * *

A cigány meg a jedi beszélget.

Mondja a jedi: - Velem van az erő.

Cigány: - Velem meg a fél falu.

* * *

Két roma beszélget:

- Mikor voltál legutóbb könyvtárban?

- Két éve.

- És mit vettél ki?

- A fénymásolót meg a videót!

* * *

Az országúton két autó frontálisan ütközik. Az egyikben cigányok, a másikban magyarok utaztak. Repülnek mindannyian kifele az autóból szerzetesét.

Megérkezik a mentő, s azonnal nekilátnak ellátni a sérült magyarokat. A cigányok vérezve, nyöszöröve fekszenek az úton, de a mentősök még mindig nem foglalkoznak velük.

Aztán az egyikük nem bírja cérnával és odaszól:

- Hé, kolléga! Minket mikor látnak már el?

- Mondd cigány - így a mentős. - Ismered te a színeket?

- Hát persze.

- Milyen színűek ezek az emberek?

- Fehérek.

- No és milyen színű ez a mentő?

- Fehér.

- Na látod. Értetek majd a fekete jön...

* * *

Milyen a cigány-triatlon?

Cigány leszalad a strandra, úszik egyet, aztán hazabiciklizik.

Összeállította Helfer Gyuri

November 24 hétfő November 25 kedd November 26 szerda

A műsoridőt magyarországi időzónában adjuk

01:05 Himnusz
01:10 Hírek, Heti Hírmondó, Sport, Időjárás-jelent.
02:10 MESE
02:25 Mentor - Magyar csillagok
03:55 Dunasport
04:05 Mozaik Nemzet Tájékoztató magazin
05:05 Talpalatnyi zöld Újzélandi nemzeti park;
05:35 Gazdakör
06:00 Reggel a Dunán Kétórás műsor
08:10 Magyar első Az első magyar filmes néptáncgyűjtők
08:25 Kikötő - Extra
09:25 Mozaik Nemzet
10:25 Család-barát
11:30 Kívánságkosár Kívánságait és műsoraikkal kapcsolatos észrevételeiket a 4891661-es telefonszámra, vagy a kivansagkosar@dunatv.hu e-mail címre várjuk.
14:00 Híradó
14:10 Duna tér
14:30 Halld Izrael! Vallási műsor
14:55 „A magok oltalmá ra...” - Erdélyi erődtéplők, Lemhény
15:10 Innovella - Mindig megújítva
15:15 Az idő örvényében
15:45 Heuréka!
16:15 Vívát Benyovszky!
17:15 MESE
17:30 Duna tér
17:40 Kikötő
18:00 HÍRÓRA
18:25 Térkép
19:00 ÚJ SOROZAT!
19:00 Külvárosi rendőrök
20:00 Sportaréna
20:45 Nomád pláza (2008) Magyar dokumentumfilm Egy roma származású vidámpark-üzemeltető, egy furulyakészítő és egy fotográfus viszonya a hagyományokhoz és az élethez. A párhuzamos életutakkal az alkotók a legfontosabb értékekhez való viszonyukat vizsgálják.
21:45 HÍRÓRA 21:45 Benne: Közbeszéd; Váltó; Sport; Időjárás-jelentés
22:30 Kikötő programajánló - Kultúránk a világban (angol felirattal)
22:40 '68 ELŐTT ÉS UTÁN. És az „Elle” megteremtette a nőt Francia dokumentumfilm Rendezte: David Teboul A leghíresebb francia női magazint, az Elle-t 1945-ben alapította egy oroszországi emigráns leszármazottja. A magazin, amelyet azóta hazánkban is lehet olvasni magyar nyelven, több mint 60 év óta változatlan népszerűségnek örvend. Nem csoda, hiszen aktív szerepet vállalt az új női típus kialakításának folyamatában. Rendszeresen vitára hívja ki a közvéleményt a nőket érintő legfontosabb kérdésekben, mint az egyenjogúság, a nők megváltozott helyzete a munkában, a családban, a párkapcsolatban, az alkotásban, de olyan égető kérdésekben is állást foglalt, mint az abortusztörvény.

00:05 Művészvilág Nádler István festőt mutatjuk be.
00:40 Jiri Stivin Jazz Quart.
01:00 Himnusz Híradó, Sport, Időjárás-jelentés
01:35 MESE
01:40 Közbeszéd
02:05 Váltó
02:20 Kikötő programajánló
02:25 Sportaréna
03:05 Kívánságkosár
05:05 Térkép
05:35 Gazdakör
06:00 Reggel a Dunán
08:05 Kikötő magazin
08:25 Krisztussal a Golgotán a címe a kis imádságos füzetnek, amely a közelmúltban jelent meg. Szerzője egy 13 éves ministráns, aki a kötetben található verseket, verses imákat írta.
08:50 Első magyar álmoskönyv, a XVIII. században jelent meg.
09:10 Modern iskola
09:40 Külvárosi rendőrök
10:30 Család-barát
11:30 Kívánságkosár
14:00 Híradó
14:10 Duna tér
14:30 Talpalatnyi zöld
15:00 Európa kék szalagja, a Duna
15:25 Legendás lovasok
15:55 Magyar első
16:15 Vívát Benyovszky!
17:15 MESE
17:30 Duna tér
17:40 Kikötő
18:00 HÍRÓRA
18:25 Térkép
19:00 ÚJ SOROZAT!
Doktor Zsivágó (2005) Orosz tévéfilmsorozat
20:00 SÁRA SÁNDOR SZÜLETÉSNAPIJÁRA Cigányok (1962) Rendezte: Sára Sándor. A tárgy-szerű hitelességet és a szubjektív indulatot líraian ötvöző film a cigányság életéről.
20:20 SÁRA SÁNDOR SZÜLETÉSNAPIJÁRA Feldobott kő (1968) Magyar játékfilm (ff.) Rendezte: Sára Sándor. Pásztor Balázs, falusi vasutas fia az 50-es évek elején filmrendezői szakra jelentkezik, de mivel apját bebörtönözték egy jelentéktelen szabálytalanság miatt, nem veszik fel a főiskolára. Földmérői állást vállal. Munkája során sok vidéken jár; sokféle embert ismer meg. Ezek az „ő egyetemei”. Barátságot köt a hazájából ide menekült görög partizán házaspárral, Iliással és Irinivel. Egy alföldi tanya-központ kialakításánál dolgoznak az erőszakos tévesztés idején. A felbőszült tanyasiak agyonverik az ártatlan görögöt.
21:45 HÍRÓRA 21:45 22:35 SÁRA SÁNDOR SZÜLETÉSNAPIJÁRA A 75 éves Sára Sándor operatőr-rendező, a Duna Televízió első elnökét köszöntik barátai, kollégái az Uránia Nemzeti Filmszínházban.
23:15 Pétervári banditák 11. rész
Orosz tévéfilmsorozat

00:00 Pétervári banditák 12.
00:50 Vers Pilinszky János
01:00 Himnusz Híradó
01:25 Házasság (1942) Vasary János. Szereplők: Muráti Lili, Perényi László, Páger Antal, Zsilley Margit, Bihary Nándor, Kiszely Ilona, Halassy Mária, Keresztessy Mária, Makláry Zoltán. Az elfoglalt sebész elfeledkezik felesége, Mária születésnapjáról. Az asszony köszöntésére rendezett vacsorán sem vesz részt. Az asszony megbántódik és sértettségében elfogadja egy zongoraművész udvarlását.
02:50 Magyar történelem, Bárdossy László
03:05 Kívánságkosár
05:05 Térkép
05:35 Gazdakör
06:00 Reggel a Dunán
08:05 Carlo és vendégei
08:40 Felelet az életnek
09:10 Csáky Zoltán műsora, Bodor Johanna, koreográfus
09:30 BEFEJEZŐ RÉSZEK! Bűvölet, 9. /- 239.- 240.
10:30 Család-barát
11:30 Kívánságkosár
14:00 Híradó
14:10 Duna tér
14:30 Equator klub (angol felirattal)
15:00 Innovella - Mindig megújítva
15:05 Négy szemközti a történelemmel
15:35 „Mint a többi ember”
16:00 Kisciklopédia
16:15 Vívát Benyovszky!
17:15 MESE
17:30 Duna tér
17:40 Kikötő
18:00 HÍRÓRA
18:25 Térkép
19:00 Doktor Zsivágó. Orosz tévéfilmsorozat
20:00 Police Magazin A Duna Televízióban heti rendszerességgel újra jelentkező Police Magazin sok mindenre választ ad.
20:25 A világorökség kincsei. Bialowieza - Vadon az őserdei óriásfák árnyékában, Lengyelország
20:45 Kikötő - Extra
21:45 HÍRÓRA
22:35 Apa és fia (2003) Francia-országi játékfilm 1997-ben az érzékeny lelkületű orosz rendező elkészítette poétikus hangvételű filmesszéjét az anyák búcsúját a fiak szemével (Anyá és fia). Semmihez sem hasonlítható csendfilmet hozott létre. Apa és fia együtt laknak egy padlástérben, mindegyikük a maga világában, külön-külön. Különös kapcsolat az övék. Férfiasan rivalizálnak, birkóznak, szeretnek és gyűlölnék. Alexej apja nyomdokain jár, a katonai iskola hallgatója. Szeretne olyan bátornak tűnni, mint apja, s olyan férfiasan élni, mint ő, de alapvetően gyenge alkat. Mindenki tudja, hogy lazítani kellene a köteleken, és jó alkalomnak tűnik egy új munka egy másik városban, és egy új feleség...

Nov. 27 csütörtök

00:00 Szép magyar novella Babits Mihály: A dezentor
00:30 Kikötő
00:50 Babits Mihály versei
01:00 Himnusz
01:00 Híradó, Sport, Időjárás-jelentés
01:35 MESE
01:45 Közbeszéd
02:10 Váltó
02:20 A hidegháború
02:50 Arcélek - Csáky Zoltán műsora Dr. Hetei Péter ny. vezérőrnagy- orvos - Honvéd Kórház
03:05 Kívánságkosár
05:05 Térkép
05:35 Gazdakör
06:00 Reggel a Dunán
08:05 Police Magazin
08:35 Élő egyház
09:05 Divathullám - Kalauz a trend világába A Divathullám magazin az utazás, lakberendezés, életmód, design, divat témakörökben keresi mindig az aktuálisat, érdekeset, hasznosat.
09:35 ÚJ SOROZAT!
A szerkesztőség 39/1.: A hazatérés. Cseh sorozat Rendkívül szórakoztató, sorozat, mely egy népszerű napilap szerkesztőségében játszódik, tipikusan cseh karakterekkel. A főnök Viktor Szajdl fiatal, profi, de kezdő ennél a lapnál, mint Kelet-Európa szakértő Angliából érkezik a „melléklethez”.
10:30 Család-barát
11:30 Kívánságkosár
14:00 Híradó
14:10 Duna tér
14:30 A forradalomtól az Európai Unióig (2008) Magyar dokumentumfilmsorozat
14:55 Magyar első
15:15 Az idő örvényében Magyar ismeretterjesztő sorozat
15:45 Prizma
16:15 Vívát Benyovszky!
17:10 MESE
17:30 Duna tér
17:40 Kikötő
18:00 HÍRÓRA
18:25 Térkép.
19:00 Doktor Zsivágó Orosz tévéfilmsorozat
19:50 Csángók (2008) Magyar dokumentumfilm A Csángók című dokumentumfilm romantikától és illúzióktól mentesen mutatja be a népcsoport mai helyzetét és vizsgálja esélyeit a megmaradásra.
21:20 A világorökség kincsei Xian - Az első császár agyagkatonái - Kína Német ismeretterjesztő sorozat
21:45 HÍRÓRA
22:30 Kikötő programajánló - Kultúránk a világban (angol felirattal)
22:40 Drót Amerikai tévéfilmsorozat

Nov. 28 péntek

00:35 Kikötő
00:50 Vers Babits Mihály
01:00 Himnusz Híradó
01:25 MESE
01:35 Közbeszéd
02:00 Váltó
02:15 Kikötő - Extra (angol felirattal)
03:10 Kívánságkosár
05:10 Térkép
05:35 Gazdakör
06:00 Reggel a Dunán
08:00 Heuréka!
08:30 Mundi Romani Világjáró utazása
09:00 Carlo és vendégei
09:30 A szerkesztőség Cseh tévéfilmsorozat
10:30 Család-barát
11:30 Kívánságkosár
14:00 Híradó
14:10 Duna tér
14:30 Egy hazában élünk (angol felirattal) Mohács
15:00 Nyelvében él a nemzet Magyar sorozat
15:40 Négyzetméter
16:15 Vívát Benyovszky!
17:15 MESE
17:30 Duna tér
17:40 Kikötő
18:00 HÍRÓRA
18:25 Térkép
19:00 Doktor Zsivágó
19:45 A tenger katonái Angol-francia film
20:40 Sintra - A világbirodalomról szőtt örök álom, Portugália. Német sorozat
21:00 Állomás (2008) 11/8. Magyar tévéfilmsorozat Rendezte: Balogh Zsolt Szereplők: Csujka Imre, Takács Kati, Böröcsök Enikő, Teleskes Péter, Györgyi Anna, Soltész Bözse, Igó Éva, Scherer Péter, Rajnhona Ádám, Mundruczó Kornél. Közeleg Józsi 50. születésnapja. A „lányok” meglepetéssel készülnek: titokban feladnak egy hirdetést, amiben meghívják az egykori iskolatársakat a szülinapi buliba. A tuslagi állomás peronján egy rendkívül elegáns hölgy jelenik meg: Kalotai Helga országos hírű színésznő, aki nagy bejelentésre készül. Ekkora meglepetésre azonban még Józsi sem számít...
21:45 HÍRÓRA
22:35 A szavak titkos élete (2005) Spanyol játékfilm Egy olajfúrótorony munkásai a külvilágtól elvágtatva élnek mindennapjaikat a tenger közepén. Egy véletlen balesetben az egyik munkás súlyosan megsérül, és ideiglenesen elveszíti szemvilágát. A férfiak lakta fúrótoronyra egy magányos, múltja elől menekülő, titokzatos nőt küldenek, hogy ápolja a beteg férfit. A hallását elvesztett nővér és az átmenetileg vak férfi közt hamarosan különleges meghittség alakul ki, egy titkokkal, igazságokkal és hazugságokkal, humorral és fájdalommal teli kapcsolat, amelyből egyikük sem tud sértetlenül kilépni és amely mindkettejük életét gyökeresen megváltoztatja.

Nov. 29 szombat

00:45 Versek a szerelemről
01:00 Híradó Himnusz
01:25 MESE
01:35 Közbeszéd
02:00 Váltó
02:10 Élő népzene Vajdasági Szólótánc Fesztivál
02:35 Négyzetméter
03:05 Kívánságkosár
05:05 Térkép
05:35 Kikötő
05:55 Gazdakör válogatás
06:30 Villány
07:30 Hol volt, hol nem volt
07:45 Egy kerékkel több!
07:55 Bundás és Rozsdás
08:20 Apró nyomozók
08:45 Tippivel a világ körül
09:15 Cimbora
09:45 Négyzetméter
10:15 Mozaik Nemzet
11:10 Talpalatnyi zöld
11:45 Híradó, időjárás-jel.
12:00 Déli harangszó
Vers Rákos Sándor
12:05 Isten kezében Napraforgó Kht. rehabilitációs központ és munkaközvetítő ügynökség
12:35 Élő népzene
20. Sepsiszentgyörgyi Népzene néptáncfalalkozó 1. rész
13:05 Beavatás
13:20 Irány a Grizzly-hegy! Jimmy egy fiatal fiú, aki szeretné, ha a környezete elismerné őt.
14:50 Zsindelyes
15:20 Világorökség kincsei
15:40 Női pulzus - A tudomány vonzásában
16:10 Mundi Romani
16:40 Szerelmes földrajz
17:15 MESE
17:35 Duna tér
18:00 HÍRÓRA
19:00 A simlis és a szende Amerikai tévé sorozat
19:50 SÁRA SÁNDOR SZÜLETÉSNAPIJÁRA Vízkerezt (1967) Magyarországon minden tizedik ember tanyán él. Az Universitas együttes Shakespeare darabjával a tanyán élők kultúrára való vágyódását próbálja kielégíteni.
20:05 SÁRA SÁNDOR SZÜLETÉSNAPIJÁRA 80 huszár (1978) Rendezte: Sára Sándor 1848. Európa forrong. A Lengyelországban állomásozó, osztrák kötelékhez tartozó magyar huszárok egy csoportja a szabadságharc kirobbanásának hírére hazaindul. A szökevények útja ezer veszéllyel teli, harcot kell vívniuk a természettel, az út nehézségeivel, az őket üldöző osztrák hadsereggel és saját felőrlődő idegeikkel.
22:15 Dunasport
22:30 Omagh (2004) Angol film. 1998-ban az IRA 29 embert ölt meg egy bombamerénylet során az észak-írországi Omaghban. A huszonegyes Gallagherfiú, Aiden is ekkor vesztette életét. Apja az élére áll annak a csoportnak, amely igazságot követel. Más áldozatok családjait összefogva küzd a felelősök leleplezéséért, hogy a robbantásban meghaltak békeben nyugodhassanak.

Nov. 30 vasárnap

00:15 Keserű Ilona képzőművész
00:45 Kortárs magyar költők versei
01:00 Himnusz Híradó, Sport, Időjárás-jelentés
02:00 MESE
02:10 Egy éj Velencében (1933) (ff.) Szereplők: Balla Lici, Csontos Gyula, Fenyő Emil, Gombaszögi Ella, Gózon Gyula, Simon Zsuzsa, Tarján Györgyi, Verebes Ernő. Az unatkozó milliomos lány vőlegényét cserbenhagyva követi Velencébe Antonio Grivelli gróft. ...
03:20 Dunasport
03:35 Mundi Romani
04:05 Mozaik nemzet. Vajdasági és Felvidéki magyarság anyanyelv használata és oktatása;
05:05 Isten kezében Krisztussal a Golgotán
05:35 Aranykezü Mária
06:55 Cimbora
07:25 Köztünk, golyák közt
07:30 Apró nyomozók
08:20 Tippivel a világ körül
08:45 Nyelvörző
09:05 A hétköznapi élet Mátyás király udvarában - Csukovics Enikő, történész előadása
10:00 Lengyel-magyar mise közvetítése Krakóból
11:00 II. Gyula Pápa
11:15 Kalandozó
11:45 Híradó, időjárás-jel
12:00 Déli harangszó Vers Szepesi Attila
12:05 Élő egyház
13:05 Kallós Zoltán dalai
13:05 Csellengők
13:30 Az éjszaka lánya (1942) Szereplők: Ajtay Andor, Greguss Zoltán, Muráti Lili, Perényi László. — Kócos Bözsi vagy Ádám Erzsébet? Ki vagyok én? - kérdi magától a szép fiatal lány. Nem tudja, hogy a híres ideggyógyász elfeledtette vele a múltját, elfeledtette vele a férfiakat, azt hogy ő az éjszaka lánya volt...
14:55 Világorökség kincsei
15:10 Törzsasztal
16:10 Otthonod a kávéház
17:00 MESE
17:20 Duna tér
17:40 Arcélek - Csáky Zoltán műsora Szajkó István, festőművész, Szabadka
18:00 HÍRÓRA
19:05 Balapan, avagy az Altáj szárnyai
20:00 DUNASZÍNHÁZ Örkény István: Tóték A közönség a Pécsi Harmadik Színház előadásában Örkény tragikomédiájának egy kamaraváltozatát láthatja.
21:10 Színházi folyóirat
21:55 Dunasport
22:10 Beavatás
22:25 Rossz nevelés (2003) Spanyol film. Ignacio és Enrique egy bentlakásos katolikus iskolában kötnek barátságot a hatvanas években, a szigorú intézmény falain belül. A főszereplők útja két évtized elteltével újra keresztezi egymást. Ez a találkozás nem várt fordulatot jelent számukra.

apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések=apróhirdetések

Melbourne

HÁZTETŐFES-TŐ, magyarul beszélő háztető restaurátor Melbourneben. Reg. tetőrestaurátor. 1979 óta bizalommal fordul-

tak hozzám terracotta és betoncserepű háztulajdonosok a tető problémáikkal. A háztetőről magas víznyomással a mohát eltávolítom (vegyszer nélkül). Figyelem, a víztílamom rám nem vonatkozik!. A tetője lehet terracotta vagy betoncserep. Színes cementtel kúpcserépeit (dudacserepeit) átcentezem, a törött cserepeket mind kicserélem vagy leragasztom. A terracotta cserepet leglazítom vagy a mohanövét gátló vegyszerrel bevonom, a betoncserep tetőjét szükség esetén az ön által választott színnel befestem és glazúrozom is. Ha a tető közötti pléh völgy rozsdás és a kémény körül is a pléh rozsdás és már folyik, ezt is mind kicserélem. Szélvihar okozta kárt a tetőn gyorsan rendezem és nyugtát adok a biztosító részére. Amennyiben garázs, veranda, carport vagy ehhez hasonló épületen tetőproblémája van, hullámvas, decking stb. szükség esetén megjavítom, kicserélem, át-festem. Használok Zinalum Colorbond anyagot. Öreg Fiberglass tetőt kicserélem új Fiberglassra vagy Laserlite-ra, hasonló anyaggal is. Szükség esetén darab vízcsatornát is kicserélek. Csatorna kitarítást is végzek (szükséges ez tűz esetén). Padlás forgó levegőzöt is berakok a tetőbe. Bármilyen tető problémája van, bizalommal forduljon Jánoshoz. Amennyiben sürgős szolgálat kell, hívjon reggel 7-8 óra között, Melbourne 80 km-es körzetében és Geelongban is, vagy hívja magyarul-angolul a 9318-5103 vagy mobilon 0422-770-957. Ha nem jelentkezik, hagyja üzenet-rögzítőt az ön telefonszámát és visszahívom.

GRÜNER HENTESÜZLET

* Delicatessen * *

227A Barkly St., St. Kilda.
Telefon: 9534-2715.

CSABAI

MAGYAR fogtechnikus nemcsak Gardenvale-i rendelőjében fogad ügyfeleket, de kérésre — előzetes megbeszélés szerint — saját otthonában is felkeresi. Telefon 9596-6611 (Melbourne). Kérje Izabellát.

HÁZAK, hozzáépítések, beázott tetők, stancok javítását, bejárati ajtók (fixing lock up), konyhák, fürdőszobák átalakítását vállaljuk. Hívja Józsiát a 9547-2453 (Melbourne) telefonszámon.

SZŐNYEGTISZÍTÁS megengedhető áron, 20 dollár hálószobánként. Hívja Andreát ingyenes árajánlatért a (03) 9700-3937 vagy 0419-532-947 számon. Melbourne.

KÜRTŐS KALÁCS

rendelésre kapható két méretben, többféle ízben.

Telefon:

(03) 9733-4474 vagy

mobile: 0417-307-893

(Melbourne)

Melbourne Melbourne Melbourne

MAGYAR aktív vagy csendes üzlettársat keresek kevés befektetéssel, jól jövedelmező exportáláshoz. Áru bőségesen áll rendelkezésre. A befektetés hoz 300-400 százalék jövedelmet éves szinten. Kérem, hívja Attilát a 0431-714-029 telefonszámon. (Melbourne)

VISSZÉRRE, reumára, mindenféle nyavalyára LUNA sóborszesz, gel formájában kapható Ausztráliában.

Most érkezett meg a Luna termékcsalád Magyarországról. Australasia és New Zealand Distributor: LUNAGEL.COM.AU, Steve Csutoros, telefon 0407 683 002, E-mail: admin@lunagel.com.au vagy stevecsutoros@lunagel.com.au

November 29-től december 6-ig nagyszabású kiállítás lesz a 89 Chestnut Rd DOVETON 3177 VIC címen reggel 9-től este 7-ig. (Z6)

BELLA MARINA

magyarul beszélő ügyvédnő

Forduljon hozzám bármilyen törvényes ügyével

Ingtalan adás-vétele és bérlése

Ingtalan vétel finanszírozása

Végrendelet készítése, végrehajtása, megtámadása

Örökség ügyek

Válóperek és családi ügyek

Követségi hitelesítés

Level 13 / 250 Queens Street Melbourne 3000

CAULFIELDI IRODÁMBAN is fogadok ügyfeleket

Telefon 9505-4999

Fax 9505-4899

E-mail: marina@bellalawyers.com.au

MAGNA CARTA TRAVEL

Lic. No. 32245

Ha utazási célja Magyarország, Európa vagy a világ bármely más része, bizalommal forduljon hozzánk. Rokonok kihozatala, autóbérlés, szállodafoglalás és egyéni, illetve csoportos utak szervezése **olcsó áron!**

Hívja Schwarcz Klárát

Telefon: (03) 9523 6981 A.H. (03) 9705 6478

Telefax: (03) 9523 0695 Mobil: 0418 108730

688 Glenhuntly Road, South Caulfield, Vic 3162

Figyelem!

Keressen fel Weboldalunkun:

cs-magnacartatravel.com.au

Háztartási cikkek és személyi tárgyak

Magyarországra szállítása hajóval

Hamburgon keresztül egyenesen Budapestre

- Egész konténerek hétféle berakodása speciális áron

- Kisebb mennyiség köbméterre

- Csomagolás ládába

- Felvétel és kézbesítés

- Biztosítás

- Válmoltatás

- Raktározás

A HAZATELEPÜLÉS LEGKÉNYELMESEBB MÓDJA!

OSS World Wide Movers Pty Ltd.

36-38 Bearing Rd, Seven Hills NSW 2147

Tel.: 02 88259300 Fax.: 02 88259333

OSS World Wide Movers VIC Pty. Ltd.

30 Gaine Rd. Dandenong South VIC 3175

Tel.: 03 9799-5800 Fax: 03 9799-5888

OSS World Wide Movers QLD Pty. Ltd.

30 Anton Rd, Hemmant QLD 4174

Tel.: 07 33482500 Fax.: 07 33482522

Sydney

HUN íjak, veretes övek eladók.
Telefon 0449-825-753 (Z4)

MAGYARORSZÁGON, Kecskeméten jó anyagi körülmények között élő 41 éves barátom részére komoly kapcsolatot kereső, férjhez menni akaró, hasonló életkorú hölgyet keresek. Kapcsolatfelvételre írjon Szakálas Attila 6000 Kecskemét PF. 292 Hungary címre. (Z5)

Sydney

GYŐR — új, nyugati színvonalú 2 hálószobás apartment KIADÓ. Csofaldatos helyen a folyó mellett, méterekre a belvárostól. \$600 három napra, \$1000 egy hétre. Tel.: (07) 5492-4895 vagy 0417 804-304

Magyar kávézó és étterem
Leichhardtban!

CAFE ZIZI

szeretettel várja magyar vendégeit ebédre és vacsorára keddtől vasárnapig 11.30-tól későig, *Este ingyenes parkolás előzetes foglalással.*

14 Norton Street

Leichhardt

Tel: 9569-2111

Magyarul beszélő
FOGÓSPECIALISTA
Dental Prosthetist

Fogászati klinikáján és előzetes megbeszélés szerint az Ön otthonában is felkeresi szükség esetén. Magán betegekből fedezik a költségeket a biztosításban foglalt feltételek szerint.

9388 2216
S Y D N E Y

BENTLAKÓ GONDOZÓNŐ (Sydney)

IDŐSEBB hölgy bentlakó gondozónőt vagy házvezetőnőt

keres hétfő estétől péntek reggelig.

Hívja Mancit a 9371-5252,

vagy Mrs Wolfot a 9363-2885 telefonszámon.

(Z3)

BENTLAKÓ HÁZVEZETŐNŐT

keres Vaucluse-ban élő család.

Gyakorlat, referencia, angol tudás szükséges.

Kiváló lakás és fizetés, barátságos környezet.

Jelentkezők hívják Tinát a

9261-7000 (Sydney) telefonszámon.

MAGYAR CÍMTÁR — SYDNEY

Hirdetési rovatunk szakmai címszolgálatot nyújt a magyar közönségnek, és mérsékelt áron állandó megjelenést a hirdetőknél. Érdeklődők kérjük, hívják a sydneyi szerkesztőséget	Telefonszámok:
	9907-6151
Vasrácsos biztonsági ajtók—ablakok, csigalépcsők, vaskerítés cégünk vagy saját terve alapján. Autóbullbar készítés, oxy és villanyhegesztést vállalunk. Ilosvay Gusztáv, 19 High St. Gladesville, NSW 2111.	9604-4562 0412-264-890 vagy A:H: 9879-6496
Fordítást és tolmácsolást vállal államilag hivatalosan elismert angol—magyar tolmács. Bárány Márta BEM. OAM.	9211-3664 Fax: 9280-0340
ÉKSZERKÉSZÍTÉS saját terve alapján, hozott anyagból is. Javítás, átalakítás. Opál és arany ékszer nagy választékban. Gáspár János ékszerész. Suite 304, 3rd Floor, 155 King St. Sydney.	Tel/Fax: 9232-1603 Mobile: 0425-201-872
Légkondicionálás - Hőszigetelés Épületek légkondicionálása, hőszigetelése és vakolása. Európai technológia, kiváló minőség garanciával. Licence No. 176117C	Péter Zoltán 0420-725-623, Palla Gábor 0405-839-566

~~~~~ Ez a hely eladó! ~~~~~